

CAISSANIEUWS 421

Arno Bezemer clubkampioen

*

S.v. Euwe gaat op in Caïssa

*

Briljante koningsaanvallen

En verder in dit nummer:

- Wie is toch die schaker?
- Je krijgt altijd nog een kans
- Een blijspel in zeven bedrijven

CaïssaNieuws is het clubblad van de Schaakvereniging Caïssa, opgericht: 1 mei 1951

Website	:	www.caïssa-amsterdam.nl
Clubavond	:	Dinsdag
Telefoon op clubavond	:	06 1455 9408
Clublokaal	:	Multifunctioneel centrum Coenen-Lydia Roelof Hartplein 2 1071 TT Amsterdam

Het Bestuur

Voorzitter

Dennis Breuker 087 8726280
dennis@dennisbreuker.nl

Penningmeester

Elwin Osterwald 020 7742406
elwinos@orange.nl

Secretaris

Hugo van Hengel 020 641 5305
hvhengel@planet.nl

Wedstrijdleiding interne competitie

Cas Zwaneveld 020 463 2564
caszwaneveld@hotmail.com

Wedstrijdleiding externe competitie

Robert-Jan Schaper 020 6388120
robertjan@r2r.nl

Jeugdleiders

Huib Vriens 06 30707169
huib.vriens@tiscali.nl

Freek Terlouw
freekterlouw@gmail.com

Materiaalbeheer

Elwin Osterwald 020 7742406
elwinos@orange.nl

Beheer website

Bert Gijsbers
Caïssa.website@gmail.com

Redactie CaïssaNieuws

Aldo van de Woestijne 06 29283558
Jouke van Veelen
Gert van 't Hof (Jong Caïssa)
redactiecn@gmail.com

Inhoudsopgave

Redactioneel.....	4
Van de secretaris	4
Van de voorzitter	5
Training Jop Delemarre	7
Samenstelling externe teams 2009/2010	7
Dilemma	8
Wie is toch die schaker?	9
Huize Lydia.....	10
Een hoop geschiedenis	11
Briljante koningsaanvallen	15
De kracht van het paard	17
Lesavond.....	18
Nieuwe Leden.....	22
INTERNE COMPETITIE	26
<i>Clubkampioen!</i>	<i>26</i>
<i>Net niet knock-out in halve finale.....</i>	<i>29</i>
<i>Partij van de Maand juni</i>	<i>31</i>
<i>Eindstand B turnus 2008/2009.....</i>	<i>38</i>
EXTERNE COMPETITIE.....	40
<i>KNSB-cup</i>	<i>40</i>
<i>HET EERSTE.....</i>	<i>42</i>
<i>HET TWEEDE.....</i>	<i>48</i>
<i>HET VIERDE.....</i>	<i>51</i>
<i>HET VIJFDE.....</i>	<i>61</i>
<i>HET ZESDE</i>	<i>67</i>
TOERNOOIEN	68
<i>Je krijgt altijd nog een kans</i>	<i>68</i>
<i>Veteranentoernooi</i>	<i>71</i>
JONG CAISSA.....	72
<i>De afgelopen 3 maanden</i>	<i>72</i>
<i>De interne competitie.....</i>	<i>72</i>
<i>Nationaal kampioenschap E-jeugd.....</i>	<i>74</i>

Redactioneel

Aldo van de Woestijne

Kan het ook te goed gaan met een schaakclub? Caïssa lijkt alles te hebben: prachtige speellocatie, een drukbezochte interne competitie, een groeiende jeugdafdeling, een goed draaiend bestuur. En met de toetreding van Euwe-leden wordt Caïssa de grootste club van Nederland.

Worden we niet te groot? Die vraag kwam ook bij mij op bij het samenstellen van CaïssaNieuws 421. Even dik als het voorgaande nummer, dat al het dikste nummer was aller tijden. Is dat erg? Bij mijn aantreden als hoofdredacteur vreesde ik het omgekeerde: een steeds dunner wordend blad, doordat schrijvers hun stukken liever op de Caïssa website zouden plaatsen. Maar de website en CaïssaNieuws lijken toch allebei hun plek te hebben.

Wie een paar van zijn/haar vele clubgenoten beter wil leren kennen kan terecht in de rubriek Nieuwe Leden, waarin Anneke, Boudewijn, Eric en Leneke zich voorstellen. Tony Lith portretteert Wilfred Oranje, in de vaste rubriek Wie is toch die Schaker.

Arno Bezemer kijkt terug op zijn weg naar het clubkampioenschap. Hugo van Hengel doet hetzelfde voor zijn zege in de knock-out competitie. De lesavond van 19 mei leidde tot maar liefst drie stukken. En Dennis blijkt schaak-haiku's te schrijven! (Meer over deze japanse dichtvorm op [http://nl.wikipedia.org/wiki/Haiku_\(dichtvorm\)](http://nl.wikipedia.org/wiki/Haiku_(dichtvorm)))

Tenslotte schrijft Gert van 't Hof opnieuw een hele fraaie rubriek voor onze jongste leden.

Hartelijk dank aan alle schrijvers!

Van de secretaris

Hugo van Hengel

De ledenstijging van Caïssa blijft maar doorzetten. Sinds de laatste 'Van de Secretaris' in maart van dit jaar zijn er per saldo weer zeven leden bijgekomen. Daarmee is meteen een mijlpaal behaald: voor het eerst in de geschiedenis heeft Caïssa **150 leden**.

De nieuwe leden zijn:

Senioren:

Anneke Wiggelendam , Leneke Visser, Jan van der Pouw, Boudewijn Thewissen, Eric Coppoolse, Geert Veldhuis

Jeugd:

Simon Vuursteen, Philip Odle, Kasper Spruijt

Mehdi Karimzade en Christian Ruiten hebben hun lidmaatschap opgezegd.

Van de voorzitter

Dennis Breuker

Alea iacta est

Het kan u niet ontgaan zijn. De ledenvergaderingen van Euwe (11 juni) en Caïssa (16 juni) hebben besloten om **Euwe op te laten gaan in Caïssa**. Dit houdt in dat Euwe wordt ontbonden, het lidmaatschap van de leden van Euwe omgezet wordt naar dat van Caïssa en dat de teamrechten in de KNSB en SGA van Euwe zullen worden overgedragen aan Caïssa. Dat is nogal wat.

De betrokkenheid van de leden tijdens de ledenvergadering van Caïssa was zeer groot. Dat waardeer ik enorm. Het was de grootste opkomst ooit (sinds ik voorzitter ben) bij een ledenvergadering. Leden kwamen zelfs van hun vakantie terug om erbij aanwezig te zijn. Hartelijk dank hiervoor.

Wat gaat bovenstaande betekenen? De interne zal groter worden, want er komen meer mensen bij. Daarom huren we per 1 september een **extra zaal** (de benedenzaal, vrijwel identiek aan de bovenzaal, maar dan zonder bar). Hierdoor zal een ledenstop niet nodig zijn, waardoor nieuwe leden van harte welkom blijven. Dit is helaas wel alleen mogelijk met een contributieverhoging. De contributie zal per 1 september 110 euro voor hoofdden bedragen.

Verder zullen we met **veel teams extern** gaan spelen. Dertien, misschien wel veertien teams. Doordat de nieuwe leden ook de teamrechten meenemen heeft dat waarschijnlijk weinig consequenties voor de klasse waarin leden spelen. Het zal natuurlijk wel consequenties hebben voor de teamsamenstellingen. Deze zullen nu ineens bestaan uit “oude” en “nieuwe” Caïssa-leden.

Er komt nu in een keer een groep mensen bij onze club. Dat is voor iedereen wennen. De impact hiervan wordt niet onderschat, en het bestuur werkt er hard aan om dit proces zo soepel mogelijk te laten verlopen. We denken bijvoorbeeld aan een activiteit aan het begin van het seizoen waarbij de leden met elkaar kennis kunnen maken. Als u nog meer ideeën hiervoor heeft dan zijn deze van harte welkom.

Ik heet onze nieuwe leden hierbij van harte welkom!

U kunt zich misschien voorstellen dat bovenstaande zaken veel tijd van het bestuur hebben gevergd en nog steeds vergen, waardoor andere zaken op een lager pitje zijn gaan staan. Wat betreft de invulling van de **verenigingsprijs** kan ik het volgende melden. Na inventarisatie onder de leden is besloten om dit evenement overdag te laten plaatsvinden. Dan kunnen zowel de jeugd als de senioren hiervan meegenieten, en kunnen we elkaar ook eens buiten het schaken om spreken, bijvoorbeeld bij een barbecue. Het oorspronkelijke idee was om dit in september te gaan doen, maar dat is misschien te kort dag geworden. Daarover hoort u later meer.

Wat gaan we dan doen? De jeugd zal een simultaan krijgen, wellicht van de jeugdkampioen van Nederland. Voor de senioren denken we aan les of een masterclass door een grootmeester. Een showelement bij dat laatste vinden we niet onbelangrijk. Het moet vooral voor iedereen leuk zijn. Wordt vervolgd.

Andere plannen van het bestuur zijn om af en toe **schaakles** voor de leden aan te bieden. We hebben professioneel schaaktrainer Jop Delemarre benaderd om een proeflesavond te geven. Deze zal op 7 juli plaatsvinden. Als er genoeg animo voor is, dan zal dit volgend seizoen structureel (bijvoorbeeld: eens in de twee maanden) gaan plaatsvinden. Voor meer informatie kunt u zich tot Robert Jan Schaper wenden.

Het seizoen zit er alweer bijna op, en ik kan alvast wat terugblikken.

Bij de senioren is **Arno Bezemer** clubkampioen geworden, door de minimatch tegen Paul Schipper te winnen. Bij de jeugd is **Adrian Sluis** kampioen geworden. In een emotionele finale versloeg hij Alexander Flick. Beide winnaars van harte gefeliciteerd!

De externe is prima verlopen. Uiteindelijk zijn **drie teams gepromoveerd**, en dat heeft weer tot drie extra digitale klokken geleid. Met dank aan Caïssa 2, Caïssa 4 en Caïssa 5.

Bij de jeugd is het **E-team kampioen van de SGA** geworden. Maar wat wil je ook, met maar liefst veertien vers behaalde jeugddiploma's (stap 1 tot en met stap 3). Ga zo door!

Halverwege het seizoen heeft **Bert Gijsbers** in verband met zijn drukke werkzaamheden zijn websitetaken neer moeten leggen. Gelukkig heeft onze oude webmaster **Sander Tigelaar** deze taken overgenomen. Ik dank Bert hierbij voor al zijn werk. Hij heeft begin dit seizoen onze nieuwe website ontworpen, en deze site heeft ons zeker geen windeieren gelegd.

Tenslotte nog de inmiddels traditionele persoonlijke noot. **Martijn van Maanen** is weer vader geworden. Zijn tweede zoon heet Max Joachim. We wensen Martijn en Inez veel geluk.

Het volgende clubblad zal waarschijnlijk het vergadernummer voor de ALV van 1 september worden. Ik hoop u daar allen te zien.

19 juni 2009, Dennis Breuker

Het bestuur krijgt advies...

Training Jop Delemarre

Robert Jan Schaper

7 juli aanstaande organiseert Caissa een schaaktraining van professioneel schaaktrainer Jop Delemarre. Of je nu in het eerste speelt of in het achtste. Dit is je kans op schaaktraining van topniveau.

Het betreft hier een proefles. Als er genoeg belangstelling is gaan we deze trainingen een vast onderdeel maken van de verenigingsactiviteiten.

De relevante data:

- dinsdag 7 juli
- twee groepen naar sterkte: 19.30-21.00 u en 21.15-23.00 u
- 10 man per groep
- 10 euro per persoon
- op een clubavond in het tuinhuis

Aanmelden kan door het overmaken van 10 Euro op rekening 4602882 t.n.v. Schaakvereniging Caissa, Amsterdam onder vermelding van 'schaaktraining'.

Het bestuur wil graag weten wie er mee gaat doen aan een training in deze vorm vooral omdat we niet weten of er genoeg leden geïnteresseerd zijn om dit financieel haalbaar te maken. Dus wacht niet en schrijf je direct in als je mee wilt doen.

Met op- en aanmerkingen kun je terecht op mijn mailadres: robertjan@r2r.nl of spreek mij aan tijdens de clubavond. Ook als je wel had willen deelnemen maar verhinderd bent horen we dat graag zodat we dit kunnen meenemen in de evaluatie.

Samenstelling externe teams 2009/2010

Robert Jan Schaper

De plaatsingscommissie voor het komend seizoen bestaat uit: Martin Bottema, Karol Lesman, Ed Leuw en Robert Jan Schaper. Zij gaan zich buigen over wat altijd een van de meest prangende vragen is aan het eind van schaakseizoen: 'hoe gaan de externe teams voor het volgende jaar eruit zien.

Dat proces loopt als volgt:

1. Inventarisatie (verzamelen resultaten en ratings in een spreadsheet door de wedstrijdleader extern)
2. Consultatie (noteren van voorkeuren en ideeën van spelers)
3. Samenstellen voorlopige teams (door de plaatsingscommissie)
4. Vergadering plaatsingscommissie (kort nadat de KNSB augustusratings bekend zijn)
5. Ledenvergadering stemt over het voorstel van de plaatsingscommissie.

Stap 1 is inmiddels voltooid dus we gaan nu consulteren. Dit betekent dat een aantal mensen individueel gevraagd zal worden, van anderen zullen we via de teamcaptain de wensen inventariseren en weer anderen zullen helemaal niet gevraagd worden omdat we er vanuit gaan dat hun situatie ongewijzigd is. Het is een beetje een pragmatisch proces om de vaart erin te houden. Dus is je situatie veranderd, wil je nu weer extern spelen na jaren enkel intern, of wil je het liefst samen met je grote vriendin en mede Caïssiaan Miep in een team, meldt dat dan even dan ben je er zeker van dat we het meenemen.

Om de verwachtingen een beetje te managen alvast het volgende: Caïssa krijgt er komend jaar zeker 1 en waarschijnlijk zelfs 2 teams bij. Dat is mooi want het betekent dat er een einde kan komen aan de huidige overbevolking in de teams, dat de lagere teams een stuk sterker gaan worden en dat de nieuwe leden in de onderste ratingregionen ook extern kunnen spelen. Dit betekent echter ook dat veel leden in een lager team en in een lagere klasse terecht zullen komen dat dat ze gewend waren. In de hogere regionen valt dit effect nog mee omdat daar 3 teams gepromoveerd zijn dit jaar, maar vanaf de tweede klasse SGA zal 80% een team en klasse lager spelen dan dat ze gewend zijn. C8, C7 en C6 zullen komend jaar de schrik van hun klasse zijn.

De KNSB teams zullen denkkelijk wat personele wisselingen kennen maar niets ingrijpends. C4 zal veel sterker zijn dan het huidige C4 en mee kunnen doen in de top van de promotieklasse samen met C3. C5 zal een kampioenskandidaat zijn in de 1e klasse met een gemiddelde rating van zo'n 1900. Wie een rating heeft tussen de 1750 en 1850 moet rekening houden met een plek in C6.

Tot zover een zeer voorlopige inschatting op basis van de ratinglijsten want er is natuurlijk nog helemaal niets besloten.

Dilemma

Rinus Balkenende

Tijdens de laatste buitengewone vergadering , die op voortreffelijke manier door voorzitter Breuker werd geleid , deed zich een dilemma voor met betrekking tot de blanco stemmen . Het gaf nogal wat verwarring en het was maar goed dat de genomen (juiste) beslissing geen invloed had op het eindresultaat . Wat was het probleem ?

In de Statuten staat dat de meerderheid van alle uitgebrachte stemmen nodig is om een voorstel aan te nemen en rechtsgeldig te maken . Dat zou moeten volstaan , ware het niet dat er twijfel ontstond over de vraag of de blanco stemmen wel mee moesten tellen . Welnu, indien niet, dan zou dat strijdig zijn met wat de Statuten - terecht- voorschrijven . De aanwezigen moeten zich er van bewust zijn dat blanco stemmers het meerderheidsstandpunt afzwakken . Naamate hun aantal groter is komt de mogelijkheid dichterbij dat het meerderheidsstandpunt niet meer kan bogen op de meerderheid van de uitgebrachte stemmen . Een eenvoudig rekenvoorbeeld kan mijn bewering verhelderen . Stel er zijn 33 voorstemmers , 27 tegenstemmers en 10 blanco stemmers . Opgeteld 70 stemmen . Maar 33 is minder als 50 % . Het idee van het Bestuur om eerst een opiniestemming te houden is een geniale verfijning . De blanco stemmers zien nu hun invloed . Net als de anderen kunnen zij hun definitieve stem wijzigen , maar ook afzien van stemmen . Stel dat van de 10 oorspronkelijke blanco stemmers er 5 besluiten om definitief niet te stemmen . Wanneer de overigen op dezelfde manier stemmen winnen in dit geval de voorstemmers , zij het nipt met 1 stem .

Een nuttige ervaring voor toekomstige vergaderingen .

Wie is toch die schaker?

Tony Lith

“Ik ben gewoon onsportief!” – Wilfred Oranje

Eigenlijk hoeft Wilfred Oranje weinig introductie. Hij geniet landelijke bekendheid als vertaler van vooral Duitse teksten. Toen het project om alle werken van Sigmund Freud in het Nederlands te vertalen was verzand in controversen en onenigheid, werd hij in 1982 aangetrokken om samen met medevertaler en dichter Thomas Graftdijk voor uitgeverij Boom opnieuw te beginnen. Het zou de meest volledige Nederlandse Freud-editie moeten worden. Vanzelfsprekend was dit een langdurige bezigheid die hij na het overlijden van Graftdijk, noodgedwongen alleen voltooide. Uiteindelijk werd deze monumentale bijdrage aan de cultuur van ons Avondland in 2006 - het 150ste geboortjaar van Freud - gepresenteerd. Een buitengewone prestatie die ook in het Huis van Oranje niet onopgemerkt is gebleven, hetgeen resulteerde in een Koninklijke onderscheiding.

Ik meld me bij zijn woning aan één van de mooiste pleinen van Amsterdam. Wilfred blijkt een gemakkelijke prater wiens woordenstroom maar met moeite in de richting van ons onderwerp valt te sturen. Dat Wilfred betrokken raakte bij het veelomvattende Freudproject was geen toeval. Hij begon met vertalen toen hij in de jaren '70 als redacteur van het filmblad Skrien een tekst van Pasolini uit het Italiaans vertaalde. Italiaans? Je zou denken dat hij Duits heeft gestudeerd, maar hij blijkt Slavische taal- en letterkunde te hebben gestudeerd aan de Universiteit van Amsterdam. Een langdurig verblijf in Venetië bood hem de mogelijkheid ook Italiaans te leren. Niettemin vertaalde hij ook teksten van Nietzsche, Wittgenstein en Goethe.

Deze polyglot beheerst echter nòg een taal: de taal van diagonalen, lijnen en cirkels waarmee vijandelijke koningen worden gevangen. En daar gaat het ons uiteraard om. Wilfred leerde deze vorm van communicatie van zijn vader en oom. Later maakte hij op de middelbare school deel uit van een schoolschaakteam dat deelnam aan de Haarlemse schaakcompetitie. Het spel werd serieus opgevat. De openingsboeken van Euwe werden bestudeerd en partijen van grote schakers als Tjigorin nagespeeld. Zijn schaakheld is Tigran Petrosjan, de man die in 1963 wereldkampioen werd. Het onwrikbare spel van de Armeniër was een voorbeeld voor hem. “De totale beheersing, dat spreekt mij aan”. De maatschappelijke context waarin Petrosjan functioneerde, heeft voor Wilfred nog weinig van haar aantrekkingskracht verloren. Kennelijk heeft de val van de muur nog geen krasje op zijn wereldbeeld kunnen veroorzaken.

Voor Wilfred is schaken een spel waarbij de ratio gemakkelijk ondergeschikt raakt aan het gevoel. Gemoedsaandoeningen spelen voor hem een belangrijke rol. Voordat hij zich bij Caïssa als lid aanmeldde, had hij lange tijd niet gespeeld nadat een partij tot een abrupt einde was gekomen na een heftig meningsverschil. Verder spelen was toen onmogelijk geworden. Pas jaren later werd hij om oude vriendschapsbanden aan te halen met Karol Lesman tegelijkertijd lid van Caïssa. Genieten van het spel stuit op een bekend bezwaar: tijdnood. Dat is een groot probleem voor hem. Achter zijn beminnelijke uiterlijk kolkte dan het gemoed. Zijn ogen priemen als de duistere kanten van het schaken ter sprake komen. “Ik haat mijn tegenstander (gelukkig niet blijvend hoor)”. Het grote gebaar waarbij plotsklaps alle stukken van het bord worden gemept, lonkt op de momenten waarop alles verloren lijkt te zijn. “Ik kan slecht tegen mijn verlies”, erkent hij. Hoe herkenbaar zal dit voor veel schakers zijn. “Ik ben gewoon onsportief!”. Tja, schaken met zijn zoon doet hij niet om moeilijkheden te voorkomen. Dat lijkt de interviewer heel verstandig.

Aan het eind van ons gesprek laat hij zijn uitgebreide bibliotheek zien. De boeken van de Linschoten-Vereeniging waarin oude reisverslagen zijn gebundeld, worden met een soort van genegenheid ter hand genomen. Verder zien we o.a. de gebundelde werken van Alfred de Musset, Saint-Simon en Schiller. Nadat hij

onlangs het journalistieke werk van Joseph Roth vertaalde, werkt hij aan E.T.A. Hoffmann, *Lebensansichten des Katers Murr* uit 1819-21. We zullen hem slechts sporadisch aantreffen in De Laurierboom. Zijn indrukwekkende literaire productie schijnt hij voornamelijk tot stand te brengen terwijl anderen daar aan het schaken zijn. Dat beweert hij althans. Of zou dat toch een vorm van zelfbescherming zijn?

Huize Lydia

Paul Schipper

In de roman “Een hart van prikkeldraad” van Lisette Lewin (1992) kwam ik de volgende passage tegen:

“Huize Lydia was een gebouw waar in de oorlog “grijze muizen” woonden, vrouwen van de Wehrmacht. In de buurt stonden veel huizen leeg. Voor de oorlog noemde men de tram die erlangs reed, “de Palestina-express”. Een halte verder begon de Beethovenstraat, centrum van een chique jodenbuurt. Een krantebericht somde op wat er na de bevrijding in de keuken en kelder van het huis was gevonden. Kazen, worsten, stapels conservenblikken, flessen wijn, mandflessen jenever. Nu (na de bevrijding) leefden er Canadezen. De meesten waren al naar huis. De eerste nacht sliepen mijn Canadees en ik in een smal bedje. In elk ander bed lagen ook een Canadees en een meisje. Iedereen sliep als een blok de roes uit. ’s Ochtends kregen we brood en koffie in de kantine”.

Het Paard

De meest complete denksportwinkel

Haarlemmerdijk 147

tel 020-6241171

<http://www.xs4all.nl/~paard>

1013 KH Amsterdam

paard@xs4all.nl

Het Paard heeft op het gebied van schaken:

- Meer dan 1000 verschillende Nederlandse, Engelse en Duitse **schaak**boeken.
- Meer dan 500 tweedehands **schaak**boeken.
- **Schaak**software en **schaak**computers.
- Wedstrijd **schaak**stukken –klokken en -borden
- **Schaak**spellen voor verzamelaars.

Naast schaken hebben we ook een uitgebreid assortiment op het gebied van:
Go. Bridge. Backgammon. puzzels. breinbrekers en gezelschapsspellen.

Een hoop geschiedenis

Niek Narings

Tring, tring, tring! Daar ging de bel. Na een trek aan mijn ouderwetse slotkoord, ik woon op 1 hoog, opende zich de voordeur op de begane grond en tevoorschijn kwam het prettige hoofd van Jeroen, de buur van de overkant. 'Niek, ik moet je iets laten zien!' . De trap afgedaald hebbende kreeg ik drie dikke plakboeken onder ogen: een blauwe, met daarop in balpen rechtsboven 'IA' , een rode met daarop 'IIB' en tenslotte een groene met daarop 'IIIC'. 'Kijk eens wat ik gevonden heb!' , ging Jeroen verder. Ik opende de boeken en daarmee een keurig chronologisch gerangschikte verzameling van schaakstukjes, gepubliceerd in Het Parool in de periode 1989-1993. *Van onze sportredactie* prijkt er bij actuele stukken over de laatste prestaties van Karpov, Kasparov en heel vaak Amsterdammer Timman. '**Hübner lijkt murw gebeukt** , Timman heeft nog half punt nodig' , zo luidt het 30 januari 1991. Maar het overgrote deel van de stukjes heet gewoon 'Schaken, door Rob Hartoch'.

Buurman Jeroen struint graag tussen de oude rommel bij ons op straat, net als ik trouwens. Om mij heen kijkend zie ik in mijn huisje in de gauwigheid: vijf stoelen, een tafeltje, een tweezitsbankje, een bureaublad, een gietijzeren pan, een archiefkast , een gasfornuis, twee beschilderde plankjes dienstdoend als fotolijst en tenslotte nog vijf op een bestemming wachtende stukken hout. Allen afkomstig van die rijke hoop afval en oude troep, die in grote delen van de stad al vervangen is door metalen gaten in de grond. Over enkele jaren zal hier bij ons in de Czaar Peterbuurt de stadsvernieuwing ook opgerukt zijn tot genoegen van de ordeminnende burger, maar tot verdriet van menig stadsjutter. Dus op die hoop, op de hoek van de straat, tussen de vuilniszakken, naast de verrotte meubels, onder ondefinieerbare overige prularia, daar vond Jeroen de drie plakboeken en nam ze enthousiast mee naar huis om samen met zoontje Teun, een jaar of tien oud, hij schijnt al behoorlijk te kunnen schaken, zich onder te dompelen in de wondere schaakwereld. 'Heerlijk, fascinerend, zo van genoten!', vertelde Jeroen. 'We vonden ze zo leuk, en nu dachten we dat jij als schaker ze misschien ook wilde bekijken. Of misschien weet je wel een bestemming voor de plakboeken? Toch zonde om weg te gooien!' . Zonder te weten wat ik met de plakboeken aan moest, nam ik ze desalniettemin aan.

Mijn eerste gedachten gingen vooral uit naar de mij onbekende verzamelaar van de Parool-stukjes. Een schaakliefhebber vlak bij mij in de straat, geinig. Wie zou dat kunnen zijn, waarschijnlijk heb ik hem (een haar is moeilijker voorstelbaar, maar kan natuurlijk ook) al vele malen op straat ontmoet. Hoeveel plakboeken zou hij nog thuis hebben? Is plakboek IIIC-groen de laatste, of volgt er nog IVD-geel, VE-paars, VIF-bruin, VIIG-oranje, etc. Vanwaar toch die driedubbele codering? Was I, II, III niet afdoende? Of bestaat er ook nog een parallelle verzameling die alles verklaart? Het ruikt hier wel naar een bijzonder brein, dat geheel en al in de ban van het schaakspel kan geraken. Het driedubbele profylactisch überdekken van d4, zou dat iets voor deze grote onbekkende schaakminnaar zijn?

Niet veel later kwamen de plakboeken echter in een geheel ander daglicht te staan. We speelden met Caissa 1 tegen VAS 1, maar wie ontbrak er in de opstelling van onze Amsterdamse rivaal? Rob Hartoch bleek ernstig ziek te zijn. Meteen voelden de plakboeken als een aankondiging van een naderend einde. En helaas werd dit voorgevoel niet veel later bewaarheid. Zelf heb ik Rob Hartoch persoonlijk niet gekend, maar zijn kenmerkende verschijning, welke schaker staat deze niet helder voor de geest? Zijn boeiende schaakexplicaties. De bretels! Rob Hartoch zal gemist en niet licht vergeten worden. Schaken tegen 'De Beer' gaat door, maar DE BEER, hij is niet meer.

Enkele dagen na Rob Hartoch's begrafenis kwam ik Aran Köhler, meervoudig ex-Caissa-kampioen, tegen in café De Laurierboom. De stropdas van de plechtigheid had hij nog om, en zijn hart stroomde nog over. Van hem onderstaand *In Memoriam*. Hij schreef het in reactie op het *In Memoriam* van Renzo Verwer op diens weblog.

In Memoriam, Rob Hartoch (Amsterdam, 24 maart 1947 – Amsterdam, 28 mei 2009)

De laatste jaren speelde ik met Rob Hartoch samen in het eerste van VAS en ik moet zeggen dat ik Rob zijn aanwezigheid altijd zeer op prijs heb gesteld. Hij speelde weliswaar meestal snel remise maar ten eerste verknaal je daarmee niets voor het team, maar bovenal was het eigenlijk, in mijn beleving, een zekerheid dat we niet met maximale cijfers zouden gaan verliezen. Het was ZEN ,van het boedisme, en ik heb voor me zelf weleens een bijnaam voor hem bedacht;Zorba de Boeda. Ik ken Robby al van af mijn dertiende, toen kwam ik vrijwel dagelijks in het hok, i.p.v.school ,dat toen juist verplaatst was van het Leidseplein naar de Leidsekruisstraat. Het viel me toen op dat hij daar eigenlijk nooit de schaakstukken aanraakte, maar als ie er was of backgammon speelde of zat te kaarten, terwijl ik tegen verschillende vaste klanten, Ruud Roos, Jan Leyen, Manuri, om er maar een paar te noemen, piekjes bijeen zat te vluggeren. Je hoorde vaak zijn wat hoge stem en helemaal als ie een grap had gemaakt (of iemand anders had dat);hij kon geweldig in de lach schieten en dat was een vermakelijk geluid. Op een nacht nadat Micha (Leuw),die helaas ook niet meer leeft, en ik uitgeschaakt waren in het hok, had Micha het voorstel om naar de Kring te gaan,een kunstenaarssociëteit om de hoek daar, maar ik betwijfelde of we daar binnen zouden mogen. Micha was heel optimistisch over die kans,want als Robby er was zou het zeker lukken,en zo geschiedde....dat werd in mijn beleving een bijzonder leuke avond, vooral ook omdat, even later, Ramses Shaffy ten tonele verscheen die, nadat hij enkele van zijn kunstbroeders en zusters gegroet had ,vrijwel meteen achter de vleugel plaats nam en een prachtige improvisatie ten gehore bracht....heerlijk. Ik heb Rob vaak mogen aanschouwen,als commentator, als ik ging kijken bij een belangrijk schaak-evenement. Hij deed dat erg goed ,doorspekt van humor en met kennis van zaken. Een keer in wijk aan Zee behandelde hij een ingewikkelde partij uit de hoofdgroep en op een bepaald moment opperde iemand uit het publiek een bepaalde zet,en na enig turen naar het demonstratiebord zei Rob: "Jah,maar dan krijg je die en die zet (vergeef me dat ik niet meer weet welke,of welke spelers het betrof) en dan hopsa, met RAMsesShaffy opf7 ,dus...dat kan niet. In de eerste plaats wens ik zijn levensgezellin Hetty, heel veel sterkte en verder alle anderen die zich hier bij betrokken voelen,gecondoleerd .

Grote,lieve Rob rust zacht, Aran

Ondertussen was mij duidelijk geworden wat met de plakboeken te doen: ze doornemen om een van de Parool-stukjes voor CaïssaNieuws uit te kiezen. Dat viel niet mee, totdat Rob in tweede alinea van het volgende stukje eigenlijk zelf zijn keuze aangaf. En zo, als nostalgisch eerbetoon aan vervlogen tijden in het algemeen en Rob Hartoch in het bijzonder, uit plakboek IIIC-groen, eerder verschenen in Het Parool, zaterdag 4 januari 1992: Schaken, door Rob Hartoch.

Schaken

door ROB HARTOCH

Jan Timman en Vassily Ivantsjoek uit Lvov hebben in de onlangs gehouden KRO-tweekamp een waar spektakelstuk opgevoerd. Beide kemphanen hebben in elke ronde hun nek uitgestoken en het achterste van hun tong laten zien teneinde de toeschouwers aantrekkelijke partijen voor te schotelen. Dat Ivantsjoek met 3½-2½ won, is minder belangrijk. Bijzonder triest is dat het vermoedelijk de laatste KRO-match is geweest, ofschoon voorzitter Richard Schoonhoven dit tijdens de slotceremonie nog in het midden liet. Hopelijk wordt in de nabije toekomst een oplossing gevonden deze unieke tweekamp met Timman voor het Nederlandse schaakleven te behouden.

Zie hier de vierde tot en met de zesde matchpartij die alle ingrediënten bevatten welke het schaakspel te bieden heeft.

Ivantsjoek - Timman, Vierde matchpartij. Koningsindisch

1. d4, Pf6 2. c4, g6 3. Pc3, Lg7 4. Pf3, 0-0 5. e4, d6 6. Le2, e5 7. 0-0, Pc6 8. d5, Pe7 9. Pe1, Pd7 10. Pd3, f5 11. Ld2, Pf6 12. f3, f4 13. c5, g5. 14. Tc1. Met deze zet wijkt Ivantsjoek af van het Sosonko-systeem 14. cd6:, cd6: 15. Pf2 met het idee 16. Dc2, 17. Tfc1, 18. a4, 19. Pb5, 20. Ta3 en 21. Tc3 enz. Met de tekstzet volgt Ivantsjoek een speelwijze van de Argentijnse grootmeester Miguel Najdorf.

14. ...Pg6 15. cd6:, cd6: 16. Pb5, Tf7 17. Dc2, Pe8 18. a4, h5 19. Pf2, Lf8 20. Db3, Tg7 21. h3, Ph4 22. Tc2, a6 23. Pa3, Ld7 24. Tfc1, Tb8 25. Pc4, b6! De tekstzet is een nieuwtje t.o.v. de partijen Kaunas-Lanka, USSR 1979 en Lekander-Barwinski, correspondentiepartij 1985, die verder gingen met 25. ...g4 26. fg4:, b5 27. ab5:, Lb5: 28. Da3, Df6 29. Le1, Dg5 met ongeveer gelijk spel. De bedoeling van de tekstzet is de wending Pc4-b6xd7 te voorkomen teneinde de loper op d7 voor de zwarte aanval te behouden. Opvallend was dat Timman hier al 1.20 uur had gebruikt en Ivantsjoek 1.13 uur.

26. a5! Steekt de lont in het kruitvat. De vraag is echter of het meer veilige 26. Pa3 of 26. Le1 niet de voorkeur verdiende.

26. ...g4 27. fg4:, Pf6.

speelde zich in hevige wederzijdse tijdnoed af.

34. ...Tg7 35. Pd7:, Tg2:+ 36. Kg2:, Dd7: 37. Pe3:, Lh6 38. Pg4, Lg5 39. Tc7, Da4 40. T1c4, Da5:. De tijdcontrole is gehaald. Ivantsjoek zou nu duidelijk beter hebben gestaan als hij met 41. b4! had voortgezet.

41. Pf2? Een onbegrijpelijke zet en dat terwijl Ivantsjoek weer alle tijd had de stelling te bestuderen. Vanaf nu staat Timman weer uitstekend.

41. ...De1 42. Tc8+, Tc8: 43. Tc8+:, Kg7 44. Tc2, Lh4. Volgens de commentatoren Van der Wiel en Sosonko zou 44. ...Le3 sterker zijn geweest, maar helemaal duidelijk is dat niet.

45. Lf3, Kh6? Een uitermate gewaagde winstpoging. Met 45. ...Lf2! had Timman dit op een veilige manier kunnen doen, ofschoon het zeer de vraag is of er een winst in zit. Na de slechte tekstzet komt Timman weer in verliesgevaar.

46. Te2, Dc1 47. Pg4+, Kg5 48. Pe3, Kf4 49. h6, Dc8 50. Pf5, Dd8 51. Te3, Lg5 52. h7, Lf6 53. Le2, Lh8 54. Ld3, Dc7 55. Tf3+. 55. ...Kg5 56. Tg3+, Kf6 57. Th3, Dc1 58. Pd6:, Db2:+ 59. Kf1, a5 60. Pc4, Da1+. De tweede tijdcontrole is gehaald. In plaats van nu de partij af te breken, doet Ivantsjoek onverstandig genoeg nog à tempo een paar zetten.

61. Ke2, a4 62. d6. Na deze veeleisende zet werd de partij afgebroken. Objectief gezien is de stelling hoogstwaarschijnlijk remise te houden voor zwart.

62. ...Dd4. De afgegeven zet. Een veiliger speelwijze om tot een puntending te komen bestond uit 62. ...Kg6.

63. Th6+. De voor de hand liggende voortzetting 63. Tg3 faalde op 63. ...Da7!

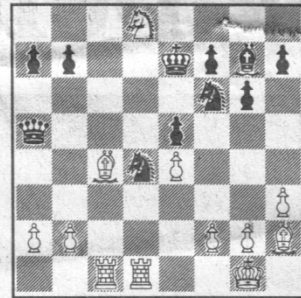
63. ...Kg7. Op 63. ...Kf7? zou 64. Pe3 zijn gevolgd met het idee 65. Lc4+ enz.

64. Te6, Kh7: 65. Te7+, Kg6 66. d7, Lf6 67. Te6, a3! Deze sterke mogelijkheid had Ivantsjoek in zijn vooruit berekeningen over het hoofd gezien. Vanzelfsprekend ging 67. ...Dd7? niet op wegens 68. Pe5+ en wit wint de dame.

68. Pd6, Db6 69. Lc4, a2! Nog de enige zet.

70. La2:, Db2+ 71. Kf3, Kh5! De pointe van 67. ...a3! en 69. ...a2!; zwart houdt zich via een studie-achtige wending binnen de remisemarge.

72. Tf6:, Dc3+ 73. Kg2,

23. ...Pe4! De tekstzet is een nieuwtje t.o.v. de partij Huzman-Dorfman, Lvov 1988, die verder ging met 23. ...Lh6 24. Le5: enz. Ivantsjoek die zelf uit Lvov komt was natuurlijk op de hoogte van deze ontmoeting, maar liet 23. ...Lh6 achterwege wegens 24. Pb7:, Dc7 25. Tc3, Pe4: 26. Td4:, Pc3: 27. bc3:, Db7: 28. Le5: enz. Niet goed voor zwart was overigens 23. ...Dd8: 24. Le5: enz., terwijl 23. ...Kd8: faalde op 24. b4, Dc7 25. Td4: enz. Opmerkelijk was dat Timman op dit moment al 1.40 uur had verbruikt tegenover Ivantsjoek 1.30 uur. Er volgt nu een tamelijk geforceerde afwikkeling die achteraf tot en met het einde van de partij een analyse van de Azerbeidjaanse grootmeester Magerramov bleek te zijn.

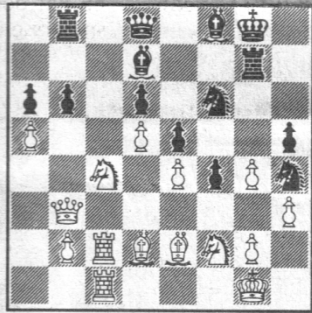
24. Pf7:, Db6 25. Pe5:, Le5: 26. Le5:, Pf3+ 27. gf3:, Df2:+ 28. Kh1, Df3+: 29. Kh2, Df2+ 30. Kh1, Df3+. Remise via zetherhaling.

Ivantsjoek - Timman, zesde matchpartij Siciliaans (Keres-aanval)

1. e4, c5 2. Pf3, d6 3. d4, cd4: 4. Pd4:, Pf6 5. Pc3, e6 6. g4, h6 7. h4, Le7 8. Tg1, d5 9. Lf4. Met deze zet wijkt Ivantsjoek af van de vierde matchpartij Ljubojevic-Timman uit de KRO-tweekamp 1987, die verder ging met 9. ed5:, Pd5: 10. Pd5:, Dd5: 11. Le3, Pc6 12. g5 enz. De tekstzet is afkomstig van de Hongaarse grootmeester Sax die deze acht jaar geleden in de toernooipraktijk toetste.

9. ...Lb4 10. Pb5. De thans ontstane stelling doet denken aan de variant 1. e4, c5 2. Pf3, e6 3. d4, cd4: 4. Pd4:, Pf6 5. Pc3, Pc6 6. Pdb5, Lb4 7. Lf4, Pe4: 8. Pc7+, Ke7 9. Df3, d5 enz. met wederzijdse kansen. De iets gewijzigde omstandigheden lijken gunstiger voor zwart.

10. ...Pc6! De inleiding tot

Er is een uiterst kritieke stelling ontstaan.

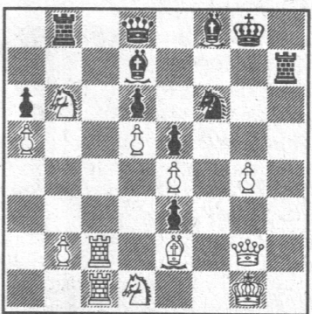
28. Pb6:! Te riskant. Aange-
wezen was **28. Le1** teneinde
veld h4 te controleren. Een in-
teressante variant is dan
28. ...ba5: 29. Da2, hg4: 30. hg4:.
Pg4: 31. Pg4: 32. Lg4: 33. Tg4:
33. Pe5: 34. d6+, eventueel
gevolgd door **35. De6** en wit
lijkt op zijn mist remise te heb-
ben. Na de minder goede tekst-
zet komt zwart in het voordeel.

28. ...hg4: 29. hg4: 30. Pg2:!
Ongetwijfeld heeft Ivantsjoek
dit offer onderschat toen hij tot
28. Pb6:! besloot.

30. Dh3. Wit kan het offer
niet aannemen wegens **30.**
Kg2: 31. Lg4: enz. en zwart heeft
een levensgevaarlijke aanval.

30. ...Pe3 31. Le3: 32. Th7! Een
sterke tussenzet; de witte dame
kan zich niet op de derde rij
handhaven.

32. Dg2, fe3: 33. Pd1.

33. ...Ph5? Weliswaar wint
zwart via de tekstzet de witte
dame, maar van de aanval blijft
niets over. Deze was onvermin-
derd door gegaan als Timman
33. ...Lh6! had gedaan. Na de
slechte tekstzet komt wit beter
te staan.

34. gh5:! De weerlegging van
zwarts laatste zet, wit offert de
dame en belandt in een goed
eindspel. De nu volgende fase

72. Tf6: 73. Kg2.
Dd2+ 74. Tf2, Dd6:. Vanaf nu
is een puntending onvermij-
delijk.

75. Le6, Kg6 76. Kh2, Kg7
77. Tf7+, Kg6 78. Ld5, Dc7 79.
Kg3, Dd8 80. Kg4, Dg5+ 81.
Kf3, Dd8 82. Kf2, Dc7 83. Kg3,
Db6 84. Kh4, Da5 85. Kg4,
Dd8 86. Kf3, Da5 87. Tf5,
Da3+ 88. Kg4, Dd6 89. Tf7,
Db6 90. Tf3, Dd6 91. Lc6, Kg7
92. Kg3, Dd2 93. Lb5, Dg5+
94. Kh3, Dh6+ 95. Kg2, Dd2+
96. Tf2, Dg5+ 97. Kf1, Dc1+
98. Kg2, Dg5+ 99. Kf1, Dc1+
100. Ke2, Dc2+ 101. Kf3, Dd1+
102. Kg3, Dg1+ 103. Kf3. Re-
mise. De totale speeltijd van
deze partij bedroeg 10 uur en
10 minuten!

Timman - Ivantsjoek,
vijfde matchpartij
Grünfeld-Indisch

1. d4, Pf6 2. c4, g6 3. Pc3, d5 4.
Lf4, Lg7 5. e3, c5 6. dc5: 7. Tc1,
dc4: 8. Lc4: 9. Pf3, Dc5: 10.
Lb3, Pc6 11. 0-0, Da5 12. h3,
Lf5 13. De2, Pe4 14. Pd5, e5
15. Lh2. Interessant is
het kwaliteitsoffer **15. Tc6:** dat
Karpov tegen Kasparov speelde
in het W. K. te Londen 1986. Na
het vervolg **15. ...ef4:!** kwam
wit beter te staan, maar na
15. ...bc6: 16. Pe7+, Kh8 17.
Pc6: 18. Db6 19. Pce5: enz. zou de
stelling onduidelijk zijn ge-
weest.

15. ...Le6 16. Tfd1, Tfd8.
Over deze zet dacht Ivantsjoek
bijna een half uur na.

17. Dc4, Pf6 18. e4, Tac8 19.
Pg5. En hier investeerde Tim-
man op zijn beurt ruim 50 mi-
nuten in de tekstzet, terwijl al-
les reeds eerder is gespeeld. Na
afloop van de partij verklaarde
Timman slechts gedeeltelijk op
de hoogte te zijn geweest.

19. ...Pd4 20. Pe7+. Een ana-
lyse na afloop van de partij
wees uit dat **20. Pe6: 21.**
Pe7+, Kh8 22. Pg5 enz. waar-
schijnlijk net niet voldoende
voor wit zou zijn geweest.

20. ...Kf8. Natuurlijk niet
20. ...Kh8?? wegens **21. De6:!**

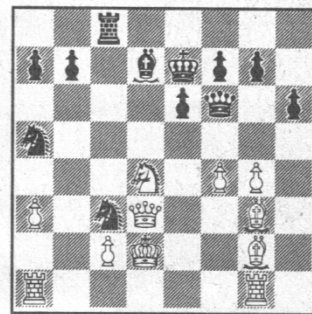
21. Pe6+: 22. Pd8: 23. Lc4:.

10. ...Pc6!? De inleiding tot
een uiterst gecompliceerde en
onoverzichtelijke stelling; Tim-
man offert een toren in ruil
voor drie pionnen en een lang-
durig initiatief. Na afloop van
de partij verklaarde Timman
dat hij deze speelwijze al had
voorbereid voor zijn KRO-twee-
kamp tegen Ljubojevic in 1987.
Te bestuderen vallen de alter-
natieven **10. ...Pe4:** en
10. ...Kh8.

11. Pc7+, Kf8 12. Pa8: 13. a3,
Dh4: 14. Lg3, Lc3: 15. bc3: 16.
Dd3, Pc3:. Goed
voor wit lijkt **16. ...Pe5 17. Le5:**
Df2: 18. Kd1, Dg1: 19. Kc1 enz.

17. Lg2, Ld7 18. Pc7. Een
herhaling van zetten had kun-
nen ontstaan na **18. Kd2, Pa5**
19. Dc3: 20. Kd3, Pb2+ enz.

18. ...Ke7 19. Kd2, d4 20. f4,
Tc8 21. Pb5, Pa5 22. Pd4:.

22. ...Tc4. Remise lijkt zwart te
hebben na **22. ...Lb5 23. Pb5:**
Td8 24. Pc3: 25. Ke2, Td3:
enz. Na de tekstzet kwam met
name Ivantsjoek in hevige tijd-
nood.

23. Lf2, Df4: 24. Le3, Dh2
25. Tae1? Beter was volgens
Van der Wiel **25. Taf1.**

25. ...Pd5 26. Kc1? En nu
was volgens Van der Wiel **26.**
Te2 de aangewezen zet.

26. ...Tc3 27. Dd2, Pc4 28.
Ld5: 29. Ld2:. Met minder
dan een minuut op de klok,
bood Ivantsjoek hier remise
aan.

29. ...Dc7! Een sterke zet die
wit tot het aannemen van de
kwaliteit verleidt.

30. Lc3:! Volgens Timman
had wit hier zonder meer tot
30. Kb2 moeten besluiten ten-
einde de stelling intact te hou-
den.

30. ...Dc3: 31. Pb3, La4 32.
Te4? Wits beste praktische
kans bestond nog uit **32. Kb1.**
De slechte tekstzet kost een vol-
le toren. **32. ...Lb3: 33. Lb3:**

32. ...Da1+. Wit geeft het op.

Briljante koningsaanvallen

Enrico Vroombout

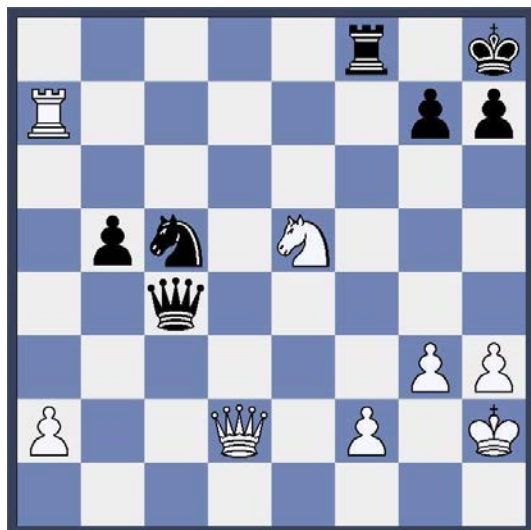
De training ging over briljante koningsaanvallen. Een ambitieuze titel voor enkele prachtige analysestellingen. Het doel van de les was om door middel van analyse de sterkste voortzetting te vinden. Vaak was het daarbij nodig om met enkele goed berekende varianten op de proppen te komen. Alle stellingen hebben een overeenkomend kenmerk: Eén van de twee partijen heeft een stukkenoverwicht opgebouwd op de koningsvleugel. Daartoe is vaak een wig gedreven in de vijandelijke stelling, zodat verdedigers minder makkelijk aangevoerd kunnen worden, terwijl aanvallers wel snel ingezet kunnen worden. Verder is in alle stellingen de koningsvleugel van de verdedigende partij verzwakt. Een vuistregel voor elke succesvolle koningsaanval is dat daarbij minstens 3 stukken (inclusief pionnen) betrokken moeten zijn. De enige combinatie van twee stukken die succesvol aan kan vallen is Dame + Paard of Dame + Toren.

uit: Bronstein - Keres, Budapest 1950

Bronstein heeft in de opening een pion geofferd voor de aanval. Deze is al een behoorlijk eind gevorderd. **26...Lg7?** Keres denkt de aanval met gewone middelen af te kunnen slaan. Maar daarin vergist hij zich deernis. Hij had **26...Pxb2 27.Lxf8 Txf8** moeten spelen, waarna er nog van alles mogelijk zou zijn geweest. **27.Lxg7 Kxg7 28.f6+** Hier zien we wederom de bekende structuren: wit heeft drie stukken in de aanval (Dg3, Tf1 en f6), een puntenoverwicht en zwart heeft een verzwakte koningsstelling. **28...Kh8** Na **28...Kg8 29.Dg5** is het meteen uit. **29.Dg5 b3** Een wanhopige poging om het noodlot nog af te wenden. Na **29...Dd8 30.Tf4 Tg8 31.Th4 Df8 32.Th6** gevolgd door **Dh4** beslist de druk tegen h7. **30.axb3 Db4 31.bxc4** Ook **31.Tf4 Dd2 32.Dh6 Tg8**

33.bxc4 was winnend. **31...Dxa4 32.Tf4 Dc2 33.Dh6** met als pointe **33.Dh6 Dxb1+ 34.Kh2 Tg8 35.Dxh7+ Kxh7 36.Th4#** zwart geeft het op. **1-0**

Uit: M. Tal - Dr. H. Lehmann, Hamburg 1960.

Beide koningen verkeren in gevaar. Scherp combineren is dus een eerste vereiste. Tal blijkt over de beste wapens te beschikken. **33...Df1?** Dit verliest snel. Maar een goede verdediging was er eigenlijk niet meer. **33...De4 34.Pf7+ Kg8 35.Pg5 Dc4 36.Db2** en wint. Of **33...De6 34.De3 Db6 35.Tf7 Kg8 36.Txf8+ Kxf8 37.Dxc5+** en wint. **34.Tf7** valt aan en verdedigt tegelijkertijd. **34...Pe6 35.Txf8+ Pxf8 36.Df4 Pe6 37.Df7 h6 38.Pg6+ Kh7 39.Pe7** zeer fijn gespeeld. De tegencombinatie **39. ..., Dxb3+** levert niks op vanwege **40.Kg1 h5 41.Pf5** en het zwarte paard gaat verloren. In dit voorbeeld had wit eigenlijk maar twee stukken in de aanval.

Maar dat waren wel een paard en een dame. Een paard en een dame (en ook een dame en een toren) zijn de enige twee stukken die samen een succesvolle koningsaanval kunnen voeren. Zwart geeft het op.

uit: M.Tal - P.Benkö, Bled 1959

In deze stelling drijven de twee witte pionnen op d5 en e6 een wig in de zwarte stelling. De zwarte stukken op de damevleugel kunnen niets doen op de koningsvleugel. Eigenlijk is alleen Lb2 een stuk wat de koningsvleugel een beetje verdedigt. Wit heeft op koningsvleugel een dame, toren, loper en paard in de aanval. Hij heeft dus een enorm stukkenoverwicht. Verder is ook de zwarte koningsstelling verzwakt. Alle reden dus om te zoeken naar een combinatie. Zie je het? **23.Lf8!** Wit maakt ruimte voor de dame zonder Lg7 toe te laten. **23...Txf8** er is niks beters. Kijk maar: **23...h5 24.Dh6 Txf8 25.Pg5** en ondekbaar mat. Of **23...Kxf8 24.Pe5!! Lxe5 25.Txe5 dxe5 26.Dh6+** met een winnende mataanval (Dame en toren zijn sterk genoeg om samen een succesvolle

mataanval te voeren!). **24.Dh6 Tf7** de enige zet. **25.exf7+ Kxf7 26.Dxh7+ Lg7** of **26...Ke8 27.Dxg6+ Kd7 28.Dxf5+ Ke8 29.Tg4** met winst **27.Th6 Dg8 28.Dxg6+ Kf8 29.Pg5 Dxd5 30.Th8+** en het is altijd mat op de volgende zet door **31. Ph7**. Zwart geeft het op.

Uit: V.Hanninen - L. Szabo, Wageningen 1957

18.a5? Wit is te optimistisch en onderschat zwart's tegenkansen. Hij had **18.b6** moeten spelen, met bevredigend spel. **18...Lh3** scherp en nauwkeurig berekend. **19.Lxd6?** Een foutieve combinatie. **19...Lxg2! 20.Lxf8 Dh3** Deze vreselijke zet zal wit bij zijn vooruitberekening over het hoofd hebben gezien. **21.Lxg7 f3 22.exf3 Lxf3 23.Pe3 Kxg7 24.Db4 Td7 25.Ta2**

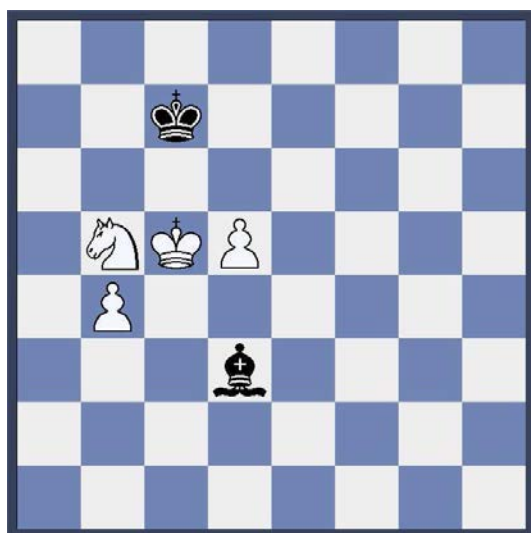
Hoe nu verder? **25...Pf6!** Natuurlijk, zwart heeft een derde stuk nodig om de koningsaanval af te kunnen ronden. Tegen Pg4 gevolgd door mat is niks meer te verzinnen. Wit gaf het op.

De kracht van het paard

Hugo van Hengel

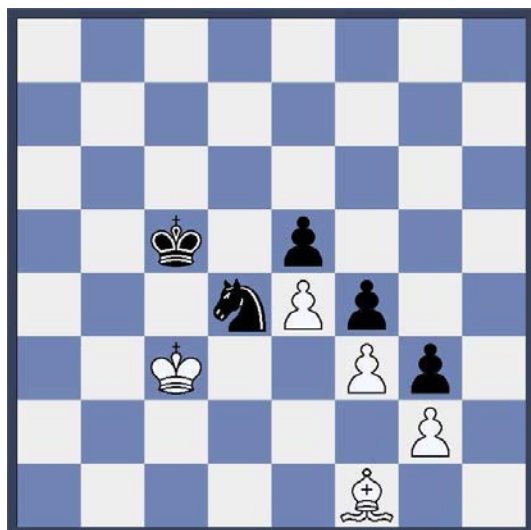
Met veel genoegen kijk ik terug op de lesavond bij Caissa op dinsdag 19 mei. Volgens mij hebben alle aanwezigen het naar hun zin gehad en was iedereen enthousiast over de avond. Dank gaat vooral ook uit naar de docenten Arno, Enrico, Martin en Theodoor; en natuurlijk ook naar Angelo voor zijn zeer geslaagde schaakquiz.

In mijn eigen les heb ik het thema van *De Kracht van het Paard* gekozen. Aangezien alle andere docenten al middenspel- of openingsstellingen gingen behandelen, heb ik zelf gekozen voor de kracht van het paard in het eindspel. Waar de loper zich gehinderd ziet door eigen pionnen, kan het paard het hele bord bestrijken en juist in het eindspel komt de kracht van het paard dan het best tot zijn recht. Het dominante thema zal gedurende een groot aantal zetten niet wijzigen en daarmee wordt het thema in de meest pure vorm blootgelegd.

In deze stelling heeft wit duidelijk voordeel. De zwarte pionnen zijn vastgelegd op de kleur van de loper en daardoor heeft zwart totaal geen aanvalskansen. Door slim te manoeuvreren kan wit met de koning telkens een stukje dichterbij komen en uiteindelijk pion d5 veroveren. **1.Ph3 Lb3 2.Pf4+ Kd7 3.Kf6** De eerste stap is gezet. De koning kan iets dichterbij naderen. **3...Kd6 4.Pg6** Het witte paard moet nu worden omgespeeld naar f7 waarna veld e5 vrij komt voor de koning. **4...Lc2 5.Pe5 Ld1 6.Pf7+ Kd7 7.Ke5** Opnieuw heeft wit zijn doel bereikt. De koning is opnieuw genaderd. **7...Lg4 8.Pg5 Kc6 9.Ph7** Nu moet het paard naar e7 worden omgespeeld, om de koning van c6 te verjagen. **9...Lh5 10.Pf6 Lf7 11.Pg4 Lg6 12.Ph6 Lh7 13.Ke6 Lb1 14.Pg8 La2 15.Pe7+ Kc7** Wit heeft zijn doel bereikt. De zwarte koning kan d5 niet langer handhaven. **16.Ke5** Natuurlijk niet

onmiddellijk Pxd5, want dan gaat na Kc6 het paard verloren. **16...Lb1 17.Pxd5+** Pion d5 is veroverd. Met dezelfde methode wordt ook pion b5 opgehaald, waarna het eindspel eenvoudig gewonnen is. Bijvoorbeeld: **17...Kc6 18.Pc3 Ld3 19.d5+ Kc7 20.Kd4 Lf1 21.Kc5 Ld3 22.Pxb5+ 1-0**

Torre,Eugenio (2430) - Jakobsen,Ole (2420)

IBM-B Amsterdam (5), 1973

Veel lastiger is de situatie in de volgende stelling: Zwart is aan zet en het is de vraag hoe zwart vorderingen maakt. Allereerst is van belang om te zien dat de loper van f1 niet kan spelen vanwege het winnende Pxf3 gxf3 g2. Daarnaast moet wit ook voorkomen dat het paard veld e3 bereikt in verband met de dubbele aanval op de loper en pion g2. Dit betekent dat de witte koning veld c2 in de gaten moet houden en dit kan alleen vanaf c3 of d3. De witte koning kan dus niet naar voren. Hoe kan zwart hier nu van profiteren? Het idee is dat zwart een driehoekje loopt om te zorgen dat in de diagramstelling wit aan zet is. **79...Kb6 80.Kd2 Kc6** [In

de partij maakte zwart eerst enkele omtrekkende bewegingen alvorens het goede plan te kiezen. Voor de instructieve waarde van dit partijfragment heb ik deze fase ingekort.] **81.Kc3 Kc5** Opnieuw is de diagramstelling bereikt, maar nu is wit aan zet. De witte koning moet wijken en zwart kan de witte stelling binnendringen. **82.Kd2 Kb4 83.Le2** Wit hoeft ruil van loper tegen paard niet te vrezen, want het resterende pionneindspel is remise aangezien wit met de koning naar h1 kan lopen en de partij in pat zal eindigen. **83...Kb3 84.Ld1+ Kb2 85.Ke1** Op 85. Le2 volgt sterk 85. ... Pc2 gevolgd door 86. ... Pe3 en zwart maakt sneller vorderingen als in de partij. **85...Kc3 86.La4 Kd3 87.Ld1 Ke3 88.Kf1 Kd2 89.La4 Pe2 90.Ld1** een patgrapje. **90...Pc3 91.Le2** en opnieuw hetzelfde patgrapje. **91...Pb1** Het paard moet nu worden omgespeeld naar e3, zodat de witte koning naar g1 gedwongen wordt. **92.Lc4 Pa3 93.Lb3 Kc3 94.La4 Pc4 95.Lb5 Pe3+ 96.Kg1 Kd2 97.La6 Ke1** Er is weer een nieuw fase bereikt. Het paard moet nu worden omgespeeld naar veld d2 of d4 om dan op f3 te kunnen offeren. **98.Ld3 Pd1 99.La6 Pc3 100.Ld3 Pa4 101.Lb5 Pc5 102.Lc4 Pb7 103.Lb5 Pa5 104.La4 Pc4 105.Lb5 Pd2 106.La4** De positie van de zwarte koning kan nog worden verbeterd voordat op f3 wordt geofferd. **106...Ke2 107.Lb5+ Ke3 108.La4** Ook een verdediging met de loper aan de andere kant mag niet baten: En nu dan eindelijk de beslissende klap: [108.Ld7 Pxf3+ 109.gxf3 Kxf3 110.Lf5 Ke2! 111.Kg2 (111.Lg6 f3 112.Lh5 Ke3 113.Kf1 Kxe4→) 111...Ke3 112.Lg6 f3+ 113.Kxg3 f2 114.Kg2 Ke2 115.Lh5+ Ke1→] **108...Pxf3+ 109.gxf3 Kxf3 110.Lc6 g2 0–1**

Lesavond

Bert Gijsbers

Onlangs werd de lesavond weer gehouden en net als vorige jaren was dit een succes. Wat me opvalt is het plezier waarmee iedereen, zowel docenten als leerlingen, zo'n avond beleeft. Het applaus na afloop was dan ook warm en welgemeend. Wat ik mezelf weleens afvraag is wat de intentie is achter de jaarlijkse lesavond. Is er de hoop dat clubleden iets leren waardoor zij beter gaan spelen? Of is het gewoon leuk om met elkaar in kleine groepjes naar wat thema's en stellingen te kijken, met andere woorden is de lesavond zuiver entertainment zonder verdere betekenis? Ik heb zelf nu drie lesavonden bijgewoond en ik kan voor mezelf vaststellen dat ik van de beide vorige avonden elk precies één ding heb meegenomen waar ik later iets aan heb gehad bij de ontwikkeling van mijn speelsterkte. Wel heb ik daarvoor later thuis zelf het nodige werk moeten verrichten om mij het behandelde onderwerp daadwerkelijk eigen te maken. Dus op de avond zelf leer ik niks, maar soms komt er in een les iets ter sprake dat mij op een spoor zet waar ik later zelf wel iets nuttigs mee kan.

Een voorbeeldje: Eind 2007 was ik tot de conclusie gekomen dat ik vooral moeite had met positioneel spel. Op de vorige lesavond was Paul Schipper als docent enthousiast over een boek van Jeremy Silman waarin Imbalances een onderwerp zijn. Naar aanleiding daarvan ben ik dat onderwerp gaan bestuderen en ik denk dat ik daar veel aan heb gehad in het verbeteren van mijn positioneel spelbegrip. Dit illustreert tevens dat een les moet aansluiten bij een probleem waarmee de leerling in zijn spel worstelt wil de les nuttig zijn. Mijn indruk is dat sommige lessen niet nuttig kunnen zijn, omdat zij soms te vaag zijn of te hoog mikken. Er gaat bij de leerling dan geen belletje rinkelen en er blijft dus ook niks hangen.

Wat bedoel ik met "te hoog mikken"? Ik zal aan de hand van twee voorbeelden de meer fundamentele problemen illustreren waar zwakkere spelers vaak nog mee worstelen, maar die desalniettemin niet op de lesavonden worden behandeld. Onlangs werd tijdens de simultaan een partij zo begonnen:

Wit: Bezemer en Schipper - Zwart: een leergierige beginner. **1.d4 e6 2.Pf3 d6 3.Lf4 Le7 4.e3 Ld7** diagram

en de beide simultaangevers hadden na vier zetten al een veel betere stelling bereikt. Hoe kan dat zo snel? In dit geval begrijpt zwart niet wat hij in de opening moet aanvangen. In de opening gaat het om het verwerven van invloed over de vier centrumvelden d4, e4, d5 en e5. De eerste twee zwartzetten zijn al bescheiden in dit opzicht, maar de laatste twee loperzetten vormen geen enkele bijdrage daartoe.

Elke openingszet moet altijd aan één van de volgende 3 eisen voldoen:

- (a) of een van de vier centrumvelden bezetten, bijvoorbeeld met **1...d5**.
- (b) of de centrumvelden bestrijken, bijvoorbeeld met **1...Pf6**.
- (c) of de invloed van de tegenstander in het centrum ondermijnen, bijvoorbeeld met **1...c5**.

Openingszetten die niet aan deze principes voldoen zijn voor een beginnend schaker af te raden. Voor alle regeltjes gelden natuurlijk uitzonderingen, zoals in dit geval de rokade.

Een andere relevant partijvoorbeeld uit de afgelopen wintercompetitie:

Wit: rating 1500 - Zwart: rating 2000

1.d4 Pf6 2.c4 e6 3.Pc3 Lb4 4.Dc2 d5 5.a3 Lxc3+ 6.Dxc3 c5 7.cxd5 cxd4 8.Dxd4 Pc6 9.Dc3 exd5 10.Lg5 d4 11.Lxf6 Dxf6 12.Dd2 O-O diagram

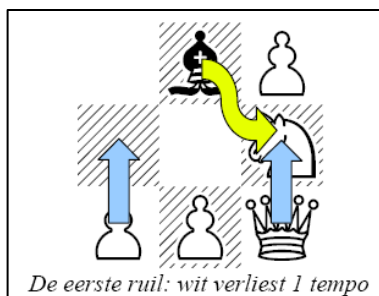

Wit opent met een hoofdvariant van een bekende opening, maar staat na 12 zetten strategisch gezien al totaal verloren. Waarom is dat het geval? Wit heeft een grote achterstand in ontwikkeling, zwart beheerst het centrum en zwart heeft voldoende open lijnen om snel een aanval op te zetten tegen de ongerokeerde witte koning. De witspeler stelde zich hier dan ook terecht de relevante vraag: "Hoe heeft dit nu weer kunnen gebeuren?" Laten we eerst eens wat gaan tellen: Wit doet 4 pionzetten, maar al zijn opgespeelde centrumpionnen zijn nu afgeruild. Van die 4 pionzetten resteert dus nu geen invloed in het centrum meer. Wit doet 5 damezetten van d1 naar c2 naar c3 naar d4 naar c3 naar d2. Dit had ook in één zet gedaan kunnen worden. Van de 4 overige damezetten is nu geen nuttige bijdrage meer zichtbaar. Wit ontwikkelt zijn paard van b1 en de loper van c1, maar die zijn nu beide afgeruild en vormen dus geen nuttige bijdrage meer aan de huidige stelling. In 12

openingszetten heeft 4 keer een ruil plaatsgevonden en allevier die keren met tempovoordeel voor zwart. De conclusie kan zijn dat wit in zijn spel geen oog heeft voor tempi en niet begrijpt wat een ruil precies is of doet. Een ruil lijkt een simpel iets, dat voor iedereen te begrijpen zou moeten zijn. Alleen blijkt ook hier dat het vaak nog niet geleerd is.

Om precies te laten zien waar en waarom de fouten in het ruilen gemaakt worden bekijken we het tweede partijvoorbeeld nog een keer, maar dit keer in slow-motion.

1.d4 Pf6 2.c4 e6 3.Pc3 Lb4 4.Dc2 d5

en nu dwingt wit de eerste ruil af:

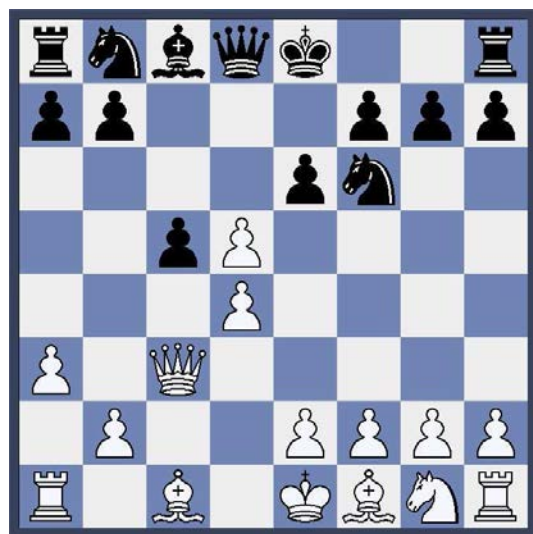
5.a3 Lxc3+6.Dxc3

en hiermee eindigt de eerste ruil. Wit heeft 2 tempi gespendeerd en zwart slechts 1. Het voordeel voor zwart is 1 tempo. Wit doet dit om zo het loperpaar te verkrijgen. Wit kan zich het verlies van 1 tempo in de opening permitteren, omdat wit heeft mogen beginnen.

6...c5

Met 6...c5 introduceert zwart een zogenaamd pionnenblokje. Een formatie van 4 pionnen: 2 witte en 2 zwarte. Dit is voor zwakkere spelers vaak lastig, omdat op elke zet nagegaan moet worden of er geslagen moet worden en, zo nee, of de tegenstander dreigt om op 2 verschillende manieren te slaan. Dit betekent veel rekenwerk en dus een grote kans op fouten. Op zich is een pionnenblokje al voldoende stof voor één hele les. Gelukkig is het rekenwerk terug te brengen tot één principe: als je slaat dan bij voorkeur naar het centrum toe. In dit geval moet wit nagaan of het gunstig is om van c4 naar d5 te slaan. Dat is niet het geval, zoals we zullen zien. Als zelf slaan niet gunstig is, moeten we nagaan of de tegenstander dreigt te slaan. In dit geval is naar het centrum toe voor zwart van c5 naar d4. Dan moet wit terugslaan met de dame, waarna zwart met tempowinst Pc6 kan spelen. Wit heeft al een tempo verloren en kan zich niet nog meer tempoverlies permitteren. De tegenstander dreigt dus te slaan van c5 naar d4 en om dit te voorkomen moet wit zelf slaan van d4 naar c5 of anders e3 spelen. De zet e3 komt nu even niet goed uit, omdat dit de loper op c1 zou insluiten. De zet die wit dus moet spelen is in dit geval **7.dxc5**. Wit laat dit na en begint nu de tweede ruil van de partij.

7.cxd5 diagram

Het moge duidelijk zijn dat die witte pion op d5 geen lang leven beschoren is; zwart kan op drie manieren terugslaan, maar dan zou de pion op c5 in blijven staan. Gelukkig is er iets beters, iets veel dwingenders.

7...cxd4

Zwart begint de derde ruil van de partij als tussenruil. Wit moet wel terugnemen met de dame. Over tussenzetten zou makkelijk weer één hele les te vullen zijn. Zelf betrap ik me er soms ook nog wel eens op dat ik te snel terugsla en zo een goede gelegenheid voor een betere zet mis. Het is zo gemakkelijk om een ruil als één geheel te beschouwen.

8.Dxd4 Pc6

Sterke spelers zijn altijd gespitst op tempovoordeel: gratis zetjes. In dit geval blijkt dat wit een kleine achterstand in ontwikkeling heeft; de dame is ongedekt. Zou er een wit paard op f3 staan of een pion op e3 dan zou wit gewoon het paard kunnen slaan. Nu moet wit zijn dame terugtrekken.

9.Dc3 Dit beëindigt de derde ruil, die als tussenruil was begonnen. De dame staat weer op hetzelfde veld als op de 7e zet. De winst voor zwart is tweeledig: zwart heeft een c-pion weten te ruilen tegen een waardevollere d-pion, en heeft gratis een paard naar c6 mogen ontwikkelen.

9...exd5 Dit beëindigt de tweede ruil. Zwart kiest voor deze manier van terugslaan, omdat dit de weg vrijmaakt voor de loper op c8 en de toren die straks op e8 verschijnt volgens het principe: als je een voorsprong in ontwikkeling hebt dan moet je lijnen openen. Bovendien dreigt zwart nu om de d-pion op te spelen naar d4.

10.Lg5 Wit had misschien liever e3 gespeeld, maar dat zou zijn eigen loper insluiten.

10...d4 De dame moet wijken; weer met tempowinst voor zwart. Een goede zet voor wit zou nu 11.Dc5 zijn. Een vervolg zou dan kunnen zijn: 11...h6 12.Lxf6 Dxf6 13.Pf3 b6. In plaats daarvan begint wit de vierde ruil als tussenruil.

11.Lxf6 Vergelijk deze ruil eens met de eerste ruil. Daar dwong wit de ruil af met 4.a3. Hier heeft zwart geen tempo hoeven spenderen aan het afdwingen van de ruil met 10...h6. Wit begint de vierde ruil uit zichzelf. Waarom? Dat is mij niet duidelijk. Wit heeft in het begin een tempo verloren om het loperpaar te verkrijgen en geeft dat loperpaar hier zomaar weer op. De les is dat wit met Lxf6 moet wachten tot zwart een tempo heeft verspilt aan h6. Waarschijnlijk zou het dan zelfs beter zijn om de witte loper naar h4 te spelen. Als je wit zo'n zet ziet doen krijg je het vermoeden dat hij een opening heeft gekozen die niet bij hem past.

11...Dxf6 Je zou kunnen zeggen dat nu een dame staat waar eerst een paard stond. Een aanzienlijke versterking voor zwart. Bovendien is nu veld d8 vrijgemaakt voor de torens. Winst voor zwart: minstens één tempo. Bovendien staat de witte dame nog steeds aangevallen. Die moet nu voor de vijfde keer in twaalf zetten spelen.

12.Dd2 0-0 Zwart voltooid zijn ontwikkeling met de rokade en is klaar om te gaan aanvallen. Wits koningsvleugel is nog onaangeroerd. De lange rokade is geen optie voor wit: zwart zou antwoorden met Lf5 en Tc8.

Bovenstaande voorbeelden laten zien dat een aantal spelers nog grote moeite hebben met elementaire beginselen. Die zouden op zich gemakkelijk te leren moeten zijn. Er lijkt alleen geen geschikte gelegenheid voor te vinden.

Dit jaar heb ik van de drie lessen op de lesavond weer slechts één ding opgepikt. Martin Bottema had voor mij de ideale les. Hij had een positioneel thema dat goed aansloot bij de problematiek waar ik recentelijk zelf mee bezig was geweest. Hij bracht dit middels enkele heldere voorbeeldjes en begeleidde dit met uitleg in de vorm van catchphrases die goed te begrijpen en te onthouden waren. Daarna liet hij ons er mee oefenen met een serie tactische stellingen die steeds binnen enkele minuten op te lossen waren. Duidelijk, relevant en leuk. Way to go.

Nieuwe Leden

Anneke Wiggelendam

Beste nieuwe schaakgenoten,

Al een paar dagen staat het schaakbord op tafel. Het miniscule papiertje met de 5 quizproblemen ligt ernaast. De eerste en de tweede heb ik opgelost. Maar die drie anderen lijken mijns inziens onmogelijk. Mijn vriend en zoon hebben zich er ook al over gebogen, maar nog zonder resultaat.

Nee, het pad van een schaker gaat niet over rozen. En zeker niet als je in je vroege jeugd geen opa of oom in de buurt had die jou vlak na je geboorte de beginselen van dit prachtige spel bijbracht. Mijn protestantse ouders woonden n.l. in het katholieke Roermond, ver van de andere familieleden. En op een katholieke meisjesschool speelde uiteraard niemand een dergelijk spel.

Ik ben begonnen met schaken op mijn 21^e jaar. Mijn ex heeft het me geleerd in een Tsjechisch hotelletje. Het vroor wel 20 graden, ook op de hotelkamer was het ijsig. Dus wij + bord zaten half onder een dekbed, het eerste dekbed dat ik in mijn leven zag.

Al gauw bleek dat ik door dit spel gefascineerd was. Een vriend van ons hield jaarlijks een schaaktoernooi op een boot in de Amstel. Deze traditie heb ik vele jaren later overgenomen in ons huis in Nigtevecht, aan de Vecht dus. Het heette dan ook het Vechttoernooi. Het klinkt deftiger dan het was. Sinds een paar jaar woon ik

in Amsterdam. Wie weet ga ik dit toernooi weer eens continueren. Dan zal het het grachtentoernooi of zo moeten heten. Iets minder deftig, maar ook niet mis.

Mijn rating stelt helaas weinig voor. Een echte studie heb ik er nooit van gemaakt. Ik ben te lui (in dit opzicht) en te weinig ambitieus. Ik ben heel gelukkig met het staren naar en schuiven van de stukken. En af en toe wil ik wel eens winnen, uiteraard. En na mijn pensioen wordt natuurlijk alles anders!

In 1991 werd ik lid van DOS Amsterdam. Deze club was destijds heel gezellig en florerend. Nu is hij (of zij) bijna ter ziele. Ik ben erg blij dat ik nu op Caïssa zit. Wat een schitterend schaaklokaal en wat een massa schakers zijn daar wekelijks in touw. Ik kom er graag en als ik een keer niet kan (wat nog vaak voorkomt) of wil, valt dat gewoon niet op. Dat is ook een opluchting. Hoe dan ook de ene club zijn dood is de ander zijn brood. Ik hoop dat dat lot Caïssa voorlopig bespaard blijft.

Los van het schaken is er meer te vertellen, maar dat is niet echt interessant. We hoeven toch niet echt veel van elkaar te weten en ploeteren het liefst zwijgend achter ons bord voort?

Alleen dit: ik ben socioloog, officieel, maar het is min of meer bij die studie gebleven. Ben begonnen met lessen maatschappijleer. Heb me in de 80er jaren in de informatica verdiept en ben 15 jaar verbonden geweest aan

de Vrouwenvakschool Informatica Amsterdam. Een instituut dat maar weinigen nog zullen kennen. Ook de Vrouwenvakscholen zijn 8 jaar geleden ter ziele gegaan. Ik ben op tijd vertrokken en werk nu al 6 jaar als juf op een lager schooltje in Diemen.

Ik hoop jullie geleidelijk aan een beetje (niet teveel!) te leren kennen.

Tot slot: banen, clubs en wat dan ook vergaan, het schaken blijft eeuwig bestaan.

Anneke Wiggelendam

P.S. Inmiddels is het 5 dagen later. Gezamenlijk hebben we bijna alle 'probleempjes' opgelost. Alleen nummer 3 wil nog niet vloten. Ik denk dat ik toch maar eens ga spieken op de website.

Boudewijn Thewissen

Ik woon nu een aantal jaren met veel plezier in Amsterdam. Sinds vier weken ben ik lid van Caïssa, een club die momenteel volgens mij bruist van de energie. Ik vind het erg leuk dat er vanuit de leden veel wordt georganiseerd. Naast de interne competitie is er in de korte tijd dat ik lid ben al een snelschaaktoernooi, schaakles en rapidcompetitie georganiseerd.

Echter Caïssa is niet mijn eerste schaakclub.

Op de basisschool koos ik voor het keuzevak schaken. Dat was mijn eerste kennismaking met schaken. Al snel daarna besloot ik bij de jeugdafdeling van de plaatselijke schaakclub EVDEZ te gaan spelen in Meerssen. De letters van EVDEZ staan voor 'Een Verzetje Door Een Zetje'. Na één jaar ben ik lid geworden van de jeugdafdeling van VSM, 'Verenigd Schaakgenootschap Maastricht'.

In mijn studententijd ben ik lid geworden van schaakvereniging Tijdnoot. Aan de TU Delft heb ik daar Industrieel Ontwerpen gestudeerd en afgerond.

Na mijn studie ben ik in 2003 verhuisd naar Amsterdam en werd ik al snel lid van Caïssa om mij snel thuis te voelen en nieuwe mensen te leren kennen. Dit was echter van korte duur aangezien ik steeds meer tijd besteedde aan andere zaken, zoals opleidingen en politiek.

Dan volgt er een schaakloze periode. Schaken was even uit het oog, maar niet uit het hart. Ik ben politiek actief geweest en ik heb diverse opleidingen gevolgd en afgerond. De afgelopen twee jaar heb ik gewerkt als managementtrainee voor Het Expertise Centrum. Dat is een consultantbureau voor ICT en informatiemanagement. In deze tijd heb ik tevens de postdoctorale studie Informatiemanagement behaald aan de Erasmus universiteit.

Momenteel ben ik in rustiger vaarwater beland. Ik ben ondertussen, iets meer dan een jaar geleden getrouwd en wij hebben samen een zoontje van 13 maanden. Ik werk binnen de Gemeente Amsterdam bij een dienst als manager van de afdeling project- en informatiemanagement. Wij zijn toen ook tegelijkertijd verhuisd binnen Amsterdam naar een benedenwoning met tuin. Ik hou mij nu dus met regelmaat bezig met het maaien van het gras. De hoogste tijd dus om weer ten strijde te trekken op het schaakbord.

Eric Coppoolse

Na bijna 6 jaar werk en studie gecombineerd te hebben (architectuur aan de Academie van Bouwkunst Amsterdam) was het tijd voor een pauze. De batterij moest worden opgeladen voor de laatste loodjes van mijn afstuderen. Maar wat te doen met al die tijd die ik ineens had?

In een ingeving bedacht ik: waarom niet weer gaan schaken? Ik heb tenslotte tot mijn 20ste met veel enthousiasme gespeeld. Dat ik gestopt ben was niet omdat ik er geen zin meer in had, ik had er juist te veel zin in. Want je kan niet je hele leven blijven spelen, homo ludens moet eens homo sapiens worden. Dus het schaken werd geofferd op het altaar van de zinvolle tijdsbesteding – of in ieder geval de intentie daartoe. Maar als een monnik die tevergeefs het klooster is ingegaan in de hoop zijn zondige gedachten daar uit te kunnen bannen, bleek het schaken voor mij... Nee, zo ging het niet. Eenmaal volledig gestopt, verdween de verslaving en had ik vrede met het bestaan van schaker in ruste.

Verslaving? Ja, schaken had bij mij toch wel wat weg van een verslaving. Het toeleven naar een partij, het verlangen de tegenstander te verslaan. De euforie van de winst, de diepste teleurstelling van de nederlaag. De leegte die alleen opgevuld kon worden door een nieuwe partij.

Maar dat was toen. Nu was alles anders. Zo'n 15 jaar ouder, wijzer en bezadigder ging ik schaken voor de gezelligheid. En mijn eerste clubavond was gezellig. De eerste partij was ook gezellig. En gezellig verloor ik van mijn gezellige tegenstander Huib. Dat vond ik oprecht helemaal niet erg. Ik had geen verwachtingen van mezelf, ik had de indruk dat mijn tegenstander een goede partij had gespeeld en het was echt gezellig.

Ja, het was mooi zolang het duurde, gezellig schaken. Maar nu baal ik dus met terugwerkende kracht ontzettend van die eerste verloren partij. Ik train me helemaal suf om voortaan iedereen met groot geweld van het bord te vegen. Dus mocht je mij toevallig binnenkort aan de andere kant van je schaakbord aantreffen: gezellig wordt het niet, ik lust je rauw!

PS om te voorkomen dat gezellige schakers nu niet meer tegen me willen spelen: ik bied meestal wel een drankje aan en ben buiten het schaakbord om best gezellig

De ziel van het spel
het kleine pionnetje
kan niet meer terug

Schaak-haiku
Dennis Breuker

Leneke Visser

Beste leden van mijn nieuwe schaakclub,

Wat een leuke club! Dat is mijn eerste indruk geweest, en die indruk is er nog steeds. Heerlijk dat er zoveel leden zijn, zodat je je niet schuldig hoeft te voelen als je niet komt. Heerlijk dat er zo'n variatie is in spelniveau's, in leeftijd, en zelfs in sexe! Kortom: ik ben blij dat ik lid geworden ben.

Ik ben begonnen met schaken in de studentensociëteit H' 88. Daarvoor damde ik altijd. Maar toen zag ik midden in de nacht iemand achter het schaakbord zitten, en bleef ik kijken. En zo kwam van het één het ander. Pim en ik zijn nu 36 jaar getrouwd en schaken nog steeds. Ik ben niet een echt goede schaker en zal dat ook nooit worden. Maar op een of andere manier maakt dat niet uit. Als ik een stelling zie op een schaakbord, ben ik onmiddellijk geconcentreerd, en vergeet de wereld om mij heen. Wat dat betreft waren de schaakproblemen die ons bij de laatste lesavond werden voorgeschied, een perfect voorbeeld. Ik moest met mijn voorzitter op reis en gedurende de hele reis hebben we ons gebogen over de stellingen. Zo zelfs, dat het vliegtuig bijna zonder ons was vertrokken.

Ik werk op de Universiteit Utrecht, en houd me bezig met zaken als relatiebeheer met afgestudeerden, bijzondere leerstoelen, fondsenwerving en studentensubsidies. Heel mooi werk. Ik heb oud-lers gestudeerd, wat ook mooi was maar daar valt geen droog brood mee te verdienen. Vandaar nu deze baan. Ik ben wel Amsterdammer in hart en nieren en zou voor geen geld in Utrecht willen wonen. Maar de universiteit is erg leuk en prettig om voor te werken.

Ik ben blij lid te zijn van deze club, en hoop jullie allemaal achter het bord te treffen, en liefst verpletterend te verslaan. Tot ziens!

Leneke.

INTERNE COMPETITIE

Clubkampioen!

Arno Bezemer

Jarenlang heb ik een ietwat onverschillige houding gehad t.o.v. het clubkampioenschap. Bij Nieuwendam was het simpel, het ene jaar word je clubkampioen, het volgende jaar wordt Croese clubkampioen, en dan ben jij weer aan de beurt, zo ging dat 12 jaar door, om en om. Bij Amstelveen was het ook simpel, daar word je nooit clubkampioen, ik heb daar 18 seizoenen intern gespeeld en ben nooit in de buurt geweest.

Misschien is het zo gegroeid, maar toen ik vier jaar geleden lid werd van Caïssa dacht ik nog dat clubkampioen van Caïssa worden iets is wat je toevallig overkomt...of niet, wat een arrogante gedachte dat is besef ik nu het uiteindelijk gelukt is. Wat een eer ! Wat een prestatie ! Clubkampioen ! Van Caïssa ! Met al die kanjers die intern meespelen ! Ruim week liep ik met een gelukzalige glimlach rond, ook de nederlaag tegen Bosboom in de finale van de Laurierboomcup deed er helemaal niet toe ("hoezo gecondoleerd?").

De basis werd gelegd in de eerste turnus waarin ik in de vorm van m'n leven verkeerde en op een halfje tegen Dennis Breuker na alles won. De 2e turnus was een stuk spannender. Paul ging snel aan kop, leek een onoverbrugbare voorsprong te krijgen toen hij van mij won, maar het werd weer spannend toen Paul van Cas Zwaneveld verloor. Michel Kahn zat hem op de hielen maar dankzij een eindsprint van 4 uit 4 stelde Paul de eerste plaats veilig.

Goed, een match tegen Paul dus, altijd lastig. De afgelopen seizoenen wonnen Paul en ik zo omdebeurt van mekaar en extern dit seizoen heeft Paul een TPR van 2315 neergezet dus vooraf was de uitslag moeilijk te voorspellen.

Arno Bezemer – Paul Schipper

tweekamp clubkampioenschap (1), 26.05.2009

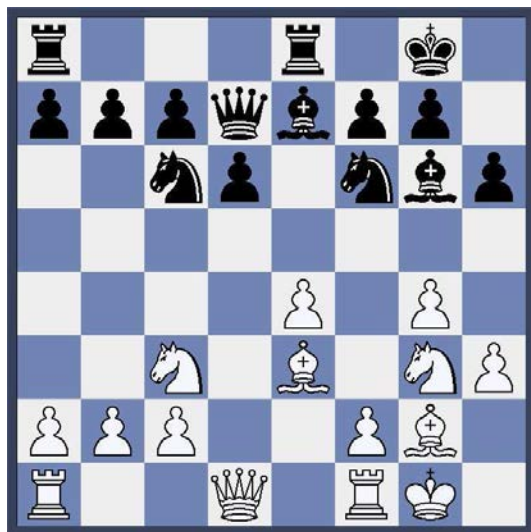
1.e4 e5 2.Pf3 d6 3.d4 exd4 de Philidor, zoals verwacht **4.Pxd4 Pf6 5.Pc3 Le7 6.g3** diagram

deze zet lijkt slap maar Anand deed het zo in 2009, zwart moet nu kiezen tussen principieel d5 spelen met spannende complicaties of geen d5 spelen maar dan ook nooit meer d5 kunnen doen **6...Pc6** [6...d5 is de principiele zet die in sommige boekjes wordt aanbevolen 7.e5 Pg4 8.Lg2 0-0 (8...Pxe5?! 9.De2² Anand-Aronian 2006) 9.f4!? c5 10.Pde2 d4 11.Pd5 Pc6 12.h3 Ph6 13.0-0 Pf5 14.g4 Ph4 15.Lh1 met spannende stelling in Anand-Morovic Fernandez 2009] **7.Pde2** soms slaat wit op c6 maar omdat wit meer ruimte heeft laat ik de paarden liever op het bord. Het voordeel van de witte stelling is wit een serie nuttige zetten tot z'n beschikking heeft: Lg2/0-0/h3/ Le3/g4/Pg3/f4/Dd2/Tae1 etc. voor zwart houdt het na 0-0/Te8/Lf8 op, daarna moet hij wachten wat wit gaat doen. **7...Lg4?!** Paul probeert creatief te spelen maar deze zet werkt averechts **8.Lg2 Dd7**

[8...Pe5 is ongevaarlijk ivm 9.f4 en 9...Pf3+ gaat niet vanwege 10.Kf2 met stukwinst] **9.h3 Lh5** [wellicht was ongelijk bekennen met 9...Le6 verstandiger] **10.Le3** nog even wachten welke kant de zwarte koning opgaat

10...h6 houdt het nog even geheim **11.0-0 0-0 12.g4!** de zwarte stukken staan behoorlijk klem, deze actie aan de rand is mede verantwoord doordat zwart in het centrum geen tegenspel heeft **12...Lg6 13.Pg3 Tfe8** Diagram #

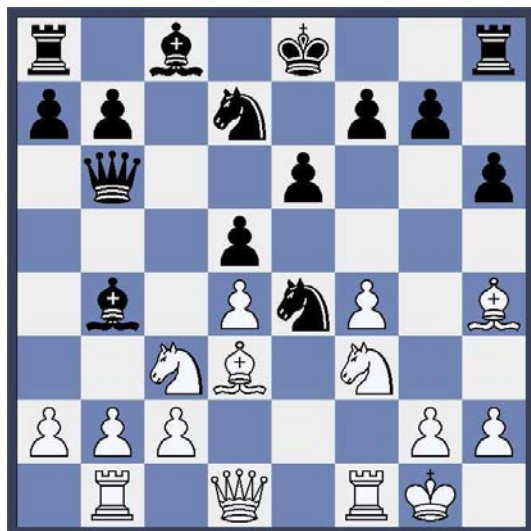
Het is duidelijk, zwart wil Lf8 spelen, een standaardopstelling in de Philidor. Opgave voor de lezer: wit speelt en wint een stuk als zwart Lf8 speelt. **14.f4 Lf8?** kost een stuk **15.g5!** deze zet is lelijk omdat wit veld e5 opgeeft, misschien mede daardoor makkelijk te missen, de zwarte stukken staan nu mekaar zodanig in de weg dat het dreigende stukverlies niet is te voorkomen **15...hgx5 16.fxg5 Ph7** het enige veld, omdat d7, e8 en g8 bezet zijn **17.h4** dreigt de loper op g6 in te sluiten waartegen zwart zich niet kan verweren, o.a. omdat veld f8 niet beschikbaar voor het paard **17...d5** een desperate poging tot tegenspel, maar omdat de d-pion gepend staat dreigt zwart niks **18.h5 Lxe4 19.Pgxe4 Tad8 20.g6 fxg6 21.hxg6 De6 22.Dh5 1-0**

Dit was een prettige partij, de tweede matchpartij was een stuk spannender:

Paul Schipper – Arno Bezemer

tweekamp clubkampioenschap (2), 02.06.2009

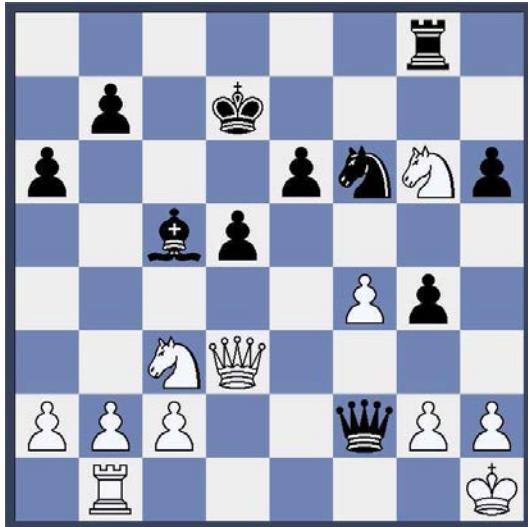
1.d4 Pf6 2.Pc3 Paul's nieuwe wapen dit seizoen, ik rekende desondanks meer op 2.Lf4 waar denk ik meer venijn in zit **2...d5 3.Lg5 Pbd7 4.e3 h6 5.Lh4 e6 6.f4!?** wellicht ietwat dubieus, maar wel een manier om er iets van te maken, na 6.Pf3 maakt zwart makkelijk gelijk **6...c5** [de volgende keer speel ik eerst 6...Lb4 en dan pas c5, bedoeling is om c3 meteen onder druk te zetten met Da5/Pe4 etc, ik wilde b2 aanvallen en zat stiekum al een beetje op g5 te hopen wat later volgt] **7.Pf3 Db6 8.Tb1 cxd4 9.exd4 Lb4 10.Ld3 Pe4 11.0-0!** Diagram #

hier had ik mijn hoop op gevestigd, en dacht hier te kunnen kiezen uit 2 kansrijke voortzettingen, of een pion winnen op c3, of de leuke jongen uithangen met g5. Beide zetten blijken echter niet zo kansrijk te zijn dus achteraf was het hele plan met Db6/Lb4/Pe4 niet zo geslaagd **11...g5** de leuke jongen uithangen dus, onprofessioneel om voor dergelijke emoties gevoelig te zijn, ik dacht wel dat ik een mokerslag uitdeelde maar door de emotie wordt de objectiviteit beïnvloed [een pion winnen met 11...Lxc3 geeft wit mooie compensatie na 12.bxc3 (12.Lxe4 Lxd4+ 13.Pxd4 dxe4 en zwart heeft geen problemen) 12...Pxc3 13.Txb6 Pxd1 14.Tb3 Pe3 15.Te1 Pc4 16.f5 toch is dit minder eng dan ik achter het bord dacht, bovendien wilde ik zowiezo liever g5 spelen]

12.Lf2 deze zet is ok maar [12.Le1! is veel eenvoudiger en sterker, ik dacht dat 12...g4 een pion ging winnen maar dat is onzin 13.Lxe4 dxe4 14.Pe5 en wit staat prachtig] **12...Pxf2 13.Txf2** zwart heeft vrijwillig z'n stelling verzwakt, kan niet meer kort rokeren en heeft nog veel tijd nodig om lang te rokeren, alle hens aan dek **13...g4 14.Pe5 Dxd4** [14...Pxe5 ik had zo sterk in mijn hoofd dat wit toch geen aftrekschaak had dat ik eerlijk gezegd 15.fxe5 Dxd4 van plan was maar dit faalt uiteraard op 16.Lb5+] **15.Pxf7** [Begrijpelijk dat Paul voor de chaos

kiest die nu onstaat, Rybka geeft de voorkeur aan 15.Pa4 Lc5 (15...Le7 en de zwarte dame wordt ingesloten met 16.c3 De3 17.Pxg4) 16.Pxc5 Dxc5 17.Dxg4 en zwart is voorlopig nog niet ontwikkeld] **15...Lc5 16.Pxh8 Dxf2+ 17.Kh1 Pf6** moeilijk te zeggen wie er beter staat, waarschijnlijk wit vanwege de ontwikkelingsvoorsprong, en de zwarte koning staat nog niet veilig [17...Dxf4 is vragen om moeilijkheden met zo'n open f-lijn, ontwikkelen gaat nu boven alles] **18.Lb5+ Ld7 19.Lxd7+ Kxd7 20.Pg6 Tg8 21.Dd3 a6** Diagram #

De spanning stijgt. Paul en ik hadden hier beide nog ongeveer een kwartiertje, veel te weinig in zo'n stelling.

22.Tf1 [achter het bord was ik bang voor 22.b4 en de witte toren op b1 gaat ook nog eens meedoen in de koningsaanval, Rybka is niet onder de indruk 22...Lxb4 (22...Lb6 23.Pxd5 met chaos, maar zotezien verdedigbaar) 23.f5! Te8 en zwart zou dit kunnen keepen] **22...Dd4**

23.Pe5+ Kc8 24.De2 De3 hier meende ik het ergste gehad te hebben, de zwarte koning staat veilig en de zwarte stukken beginnen samen te werken **25.Dd1 h5** [ik dacht te lang na over 25...Ld4 maar dit is slecht vanwege 26.Te1 Dxf4 27.g3] **26.Pd3** niet gezien dat ik e6 dreig te verliezen, gelukkig valt het mee, vanaf nu kijkt u naar een snelschaakpartij **26...La7 27.Te1 Db6 28.De2 Te8 29.De5 Dd8** en alles werkt weer samen **30.f5 Lb8 31.Dd4 Dd6 32.g3 e5** nu staat zwart beter

en mag niet meer in gevaar komen **33.Da4 h4 34.Kg2 Te7 35.b4 d4** het is onzin om veld e4 weg te geven, typisch geval van het stuk zetten waar je hand naartoe gaat **36.Pe4 Pxe4 37.Txe4 hxg3 38.hxg3 Dd5 39.Pf2 Lc7 40.Db3** [40.f6 zou nog een irritant pionnetje zijn geworden in zo'n uitvluggerfase] **40...Dxb3 41.axb3 Tf7 42.Txg4 Txf5** en zwart kwam niet meer in gevaar en won uiteindelijk **0–1**

Dapper marcheert hij
winnende wandelkoning
op weg naar de roem

Schaak-haiku
Dennis Breuker

Net niet knock-out in halve finale

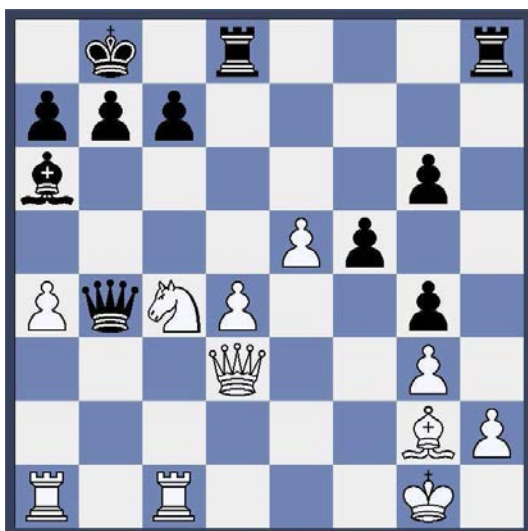
Hugo van Hengel

De knock-out-competitie is bij Caissa een nieuwigheid van de laatste 2 jaar. Het is eigenlijk een beetje een rare competitie die er naast de superbelangrijke interne competitie maar een beetje bijhangt. Ook heb ik niet de indruk dat de KO-competitie nu echt leeft onder de leden. Maar niettemin is het een erg leuke competitie en daarnaast is het ook de kortste weg naar een hoofdprijs. En dat is altijd meegenomen. In de eerste en tweede ronde wist ik tegen Matthijs de Feber en Lance Oldenhuis betrekkelijk eenvoudig te winnen. Nadat Bert Gijsbers zich om persoonlijke redenen terugtrok in de kwartfinale stond ik eigenlijk zonder al te veel moeite in de halve finale. Zo snel kan het gaan. Maar net als in het voetballen om de beker, kunnen er ook op het schaakbord vreemde dingen gebeuren: het echte *cupfighten*. Mijn halve finalepartij tegen Robert Jan Schaper was een heuse thriller.

Robert Jan Schaper - Zwart: Hugo van Hengel

Caissa KO halve finale Amsterdam, 17-02-2009

1.f4 Ah, we gaan er een flinke knokpartij van maken. **1...e5** Dan doe ik ook mee, en er meteen een schepje bovenop! Het Froms-gambiet heeft een wat bedenkelijke reputatie, maar het leidt vaak wel tot heel chaotische partijen. En naar mijn inschatting kon dat juist tegen Robert Jan wel eens goed uitpakken. **2.fxe5 d6 3.exd6 Lxd6 4.Pf3 g5 5.g3 [5.h3?? Lg3#] 5...g4 6.Ph4 Pe7 7.d4 Pg6 8.Pxg6 hxg6 9.Dd3** Dit is min of meer de uitgangsstelling van deze variant en waar het allemaal begint. Wit heeft een pion, maar wit heeft toch ook nog wel wat probleempjes met de ontwikkeling. **9...Pc6 10.c3 De7 11.Lg2 Lf5?** Ai, en hier grijp ik meteen behoorlijk mis. Normale zetten als Ld7, Le6 of f5 waren allemaal beter. Nu gaan m'n stukken elkaar in de weg staan en verlies ik tempi om de stukken weer te ontwarren. **12.e4 0-0-0 13.Pd2 Tde8 14.0-0!** Natuurlijk! Heel simpel gespeeld. Ergens was ik hier nog wel tevreden, want wit rocheert tegen de storm in en vooral gezien de half-open h-lijn kan dat gevaarlijk zijn. Maar dat is natuurlijk veel te simpel gedacht. Onzin! Wit heeft het centrum volledig in handen en de witte stelling speelt zich vanzelf. Eigenlijk sta ik hier met zwart al erg slecht, maar ik had nog het volste vertrouwen in de goede afloop. Immers, op een goed moment doet de h-lijn zich voelen en sla ik toe..... **14...Ld7 15.Pc4 [15.e5? Pxe5 16.dxe5 Lc5+ 17.Kh1 Txh2+ 18.Kxh2 Th8+--]** **15...f5** Ik weet niet wat mij bezielde, maar waarschijnlijk was ik hier toch wel een beetje geïrriteerd door mijn slordige manoeuvre Lc8-f5-d7. Maar deze pionnenopstoot is meteen verschrikkelijk. Hoe je je eigen stelling om zeep kunt helpen! **16.e5 Pxe5 17.dxe5 Lc5+ 18.Le3 Lb5 19.Ld4** Heel rustig en solide gespeeld. Wit staat geweldig. **19...Kb8** [Aanvankelijk

was ik hier 19...Dh7 van plan met aanval op h2. Wit speelt echter koelbloedig: **20.Tf2 Lxd4 21.cxd4 Dxh2+ 22.Kf1 Dh7 23.Pd6+!** Juist dit laatste schaakje is heel vervelend en om die reden haal ik dat eruit met **19. ... Kb8.] 20.a4 La6 21.b4 Lxd4+ 22.cxd4 Dxb4!?** Tja, het is natuurlijk levensgevaarlijk om die b-pion te pakken, maar wat moet ik? Ik sta een stuk achter en positioneel totaal verloren. Ogen dicht en hopen dat ik het overleef! **23.Tfc1 Td8** diagram

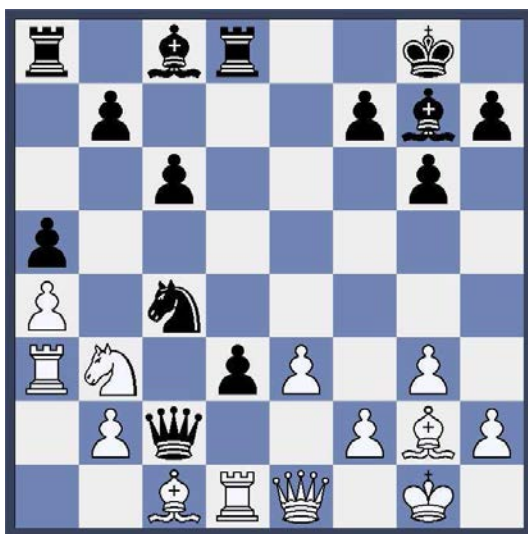
24.Tab1? En hier kon wit geweldig toeslaan met: [24.Lxb7! Lxb7 25.Tcb1 De7 26.Pa5! en totale vernietiging. (26. Txb7 is trouwens ook heel sterk)] **24...Dxa4 25.Ta1?** De twijfel slaat toe bij Robert Jan. Onzekerheid sluipt in het witte spel. Tot hier heeft hij voortreffelijk gespeeld, maar nu de genadeklap uitgedeeld moet worden stokt er iets bij Robert Jan. **25...Db5 26.Txa6** Natuurlijk moest er geofferd worden, maar niet op deze manier. Ik kom weer een beetje terug in de partij. Al is dit offer onhandig gespeeld, de witte aanval is nog steeds winnend. **26...Dxa6 27.Lxb7?** Maar nu had echt 27. Tb1 gespeeld moet worden met (nog steeds) geweldige stelling voor wit. **27...Kxb7** En ik ben weer helemaal terug in de partij! **28.d5** [Na 28.Tb1+ Kc8 29.Pb6+ Dxb6 30.Txb6 axb6 31.d5 The8 ontstaat een interessant eindspel van dame tegen 2 torens.] **28...Da2** En ja hoor, eindelijk heb ik zelf ook een dreiging, een dreiging op h2, waar ik al sinds de 14e zet alle hoop op gevestigd had. **29.Tc2 Db1+ 30.Kg2 Ka8** [De variant waar ik op zat te rekenen was: 30...Txh2+ 31.Kxh2 Th8+ 32.Kg2 Dh1+ 33.Kf2 Th2+ 34.Ke3 en de witte koning ontsnapt via f4. Toch was deze variant mogelijk, maar dan met 30. ... Txh2 31. Kxh2 Th8 32. Kg2 Dh1 33. Kf2 f4!! en zwart wint. De tekstzet 30. ... Ka8 haalt de schaakjes eruit, maar zoals de variant laat zien, was dat dus niet nodig.] **31.Pa5? Txh2+! 32.Kxh2 Th8+ 33.Kg2 Th1** en mat is niet meer te verhinderen. Wat een helse partij. Wat stond ik slecht, maar uiteindelijk is mijn aanval over de h-lijn toch gelukt, maar vraag niet hoe! **0-1**

En zo bereikte ik de finale waarin ik het mocht opnemen tegen Nils de Rijk. Zoals ook bij voetbal wel vaker het geval is, was ook deze finale niet het beste en ook zeker niet het spannendste.

Nils de Rijk - Hugo van Hengel

Caissa KO-finale Amsterdam, 31-03-2009

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Pf3 Pf6 4.g3 g6 5.Lg2 Lg7 6.Pc3 dxc4 Wel een grappig variantje. Zwart wint tijdelijk een pion en kan nog altijd zien of hij de pion werkelijk gaat verdedigen of onder gunstige omstandigheden terug gaat geven. Nils had dit kunnen voorkomen door zelf een keer op d5 te ruilen. **7.a4 Pd5 8.0-0 0-0 9.e3 a5 10.De2 Pb6 11.Pe4 P8d7 12.Pfd2** Hier had wit zeker 12. Ped2 moeten spelen. Na de tekstzet ziet hij zijn pion nooit meer terug. **12...e5 13.dxe5 Pxe5 14.Td1 Dd3** Zwart staat geweldig; een pion gewonnen en ook nog eens veel meer activiteit. **15.De1 Td8 15. ... Lg4** was hier al gelijk dodelijk. De tekstzet is echter ook ruimschoots voldoende. **16.Ta3 Dc2 17.Pc5 Pd3** Opnieuw was Lc8-g4 onmiddellijk dodelijk. **18.Pxd3 cxd3 19.Pb3 Pc4** diagram

20.Pa1 Db1 Het lijkt misschien gevaarlijk om je met de dame zo diep in de witte gelederen te wagen, maar tactisch is het helemaal ok. **21.Ld2 Dxb2 22.Tb3 Da2 23.Lc3 d2 24.De2 Le6 25.Lxg7 Kxg7 26.Txb7 Pb2 27.Lxc6 Pxd1 0-1**

Partij van de Maand juni

Hugo van Hengel

Tragiek en schoonheid komen samen in de collectie van deze keer voor de uitverkiezing van de Partij van de Maand. Grote tragiek is er bij Sander Tigelaar en bij Coen Venema die allebei fantastisch spelen tegen hun op papier veel sterkere tegenstander, maar op bijzonder onfortuinlijke manier allebei verliezen. Hoe anders is de strakke en gedegen openingsvoorbereiding van Olaf Ephraim die in *no time* Enrico Vroombout over de kling jaagt? Verder is er een strakke pot van Paul Schipper die de nonchalance van Arno Bezemer genadeloos afstraft. De analyse van de partij tussen Lance Oldenhuis en Ferdinand Ruhwandl is werkelijk hilarisch om te lezen. Als je hun commentaren leest, dan blijkt dat ze werkelijk een totaal verschillende beleving van de partij hebben gehad. En hoe dat in remise heeft kunnen eindigen! Maar de fles wijn van deze keer gaat niet naar een van bovenstaande helden. De winnaar van deze keer is Eric Coppoolse voor zijn overwinning op Teun Timmerman. Het paard van b1 begint een lange reis en vervult een heldenrol door zich te offeren op f7. Maar als het paard uiteindelijk wordt geslagen, reïncarneert het paard al weer vier zetten later met een winnende paardpromotie. Een kunststuk! Eric, van harte gefeliciteerd!

Eric Coppoolse - Teun Timmerman

Caissa intern Amsterdam (14), 07.04.2009

Commentaar Eric

Je kan je afvragen of deze partij werkelijk het predikaat 'partij van de week' verdient. Wit kreeg het wel een beetje kado, ik denk dat Teun wel eens een betere partij heeft gespeeld. Desondanks maakt het slot deze partij toch bijzonder, ik denk er in ieder geval met plezier aan terug! **1.d4 Pf6 2.c4 c5 3.d5 b5** Het wolga gambiet. Zwart offert een pion voor spel op de damevleugel. **4.cxb5 a6 5.e3** Ik ken de finesses van deze opzet niet, misschien dat wit het vervolg niet goed gespeeld heeft; het zou ook kunnen dat het gewoon een slappe variant is. **5...g6 6.Pf3 axb5 7.Lxb5 La6 8.Lxa6 Pxa6 9.0-0 Lg7 10.Pc3 0-0** Zwart heeft al bijna een Wolga droomstelling. Open lijnen voor de torens, de diagonaal voor de fianchetto-loper en een passieve, verdedigende opstelling van de witte legermacht. **11.d6** Vandaar deze poging om het karakter van de stelling te veranderen. Of het ook objectief het beste is? In de partij worden in ieder geval alle witte wensen vervuld - met medewerking van zwart. **11...Te8 12.Pb5 exd6** Zo krijgt wit gratis een olifant op d6. Wit staat beter. **13.Pxd6 Te7 14.Dc2 Db8 15.Td1 h6 16.e4 Pb4** Het is nu behoorlijk ingewikkeld. Ik heb hier een half uur zitten rekenen, en tot mijn schrik heb ik nog maar 19 minuten over voor de rest van de partij ... **17.Dc4 Te6** Zwart berust in een slechte stelling. **17. Pxe4** was mijn hoofdvariant. Het gaat dan mis voor wit na [17...Pxe4 18.Pxe4 d5 19.Txd5 Pxd5 20.Dxd5 De8 21.Pg3 Td8 In de partij was ik daarom 18. Lf4, g5 19. Pf5 van plan.] **18.e5 Pe8** Diagram

19.Pxf7 De zwanenzang van het paard dat zich een olifant waande. Hij is de held van de partij, maar nu is zijn rol uitgespeeld. Of toch niet? **19...d5** Zo wordt het nog een echt stukoffer! **20.exd6 Kxf7 21.d7 Pd6 22.Dxc5 Pe4** Ik hoopte hier al op, want het maakt de al eerder aangekondigde grote finale mogelijk. De wederopstanding van gesneuvelde dames is in het schaken gemeengoed, maar de resurrectie van een paard dat zich een olifant waande is een niet alledaagse gebeurtenis! **23.d8P+** Een winnende minorpromotie! **23...Ke8** In het eindspel na 23. ... Dxd8 24.

Txd8 Pxc5 25. Txa8 heeft zwart niets meer te hopen. **24.Dc4** Zwart geeft het op. De dame mocht de genadeklap uitdelen, maar de ster van deze partij schittert op d8! **1-0**

Olaf Ephraim - Enrico Vroombout

Caissa intern, 07.04.2009

Commentaar Olaf Ephraim

1.d4 Pf6 2.c4 g6 3.Pc3 d5 4.Pf3 Lg7 5.Lg5 Pe4 6.cxd5 Pxd5 7.Pxd5 e6 8.Dd2 exd5 9.De3+ Kf8 10.Df4 Lf6 11.h4 Kg7 (De theorie geeft 11)...h6. Dat lijkt wel beter) **12.e4** (Opent alle lijnen. 12) e3 geeft rustig spel denk ik) **12...dxe4** (Moet haast wel. Na bijv 12)...h6 komt 13) e5) **13.0-0-0 Lf5** Diagram

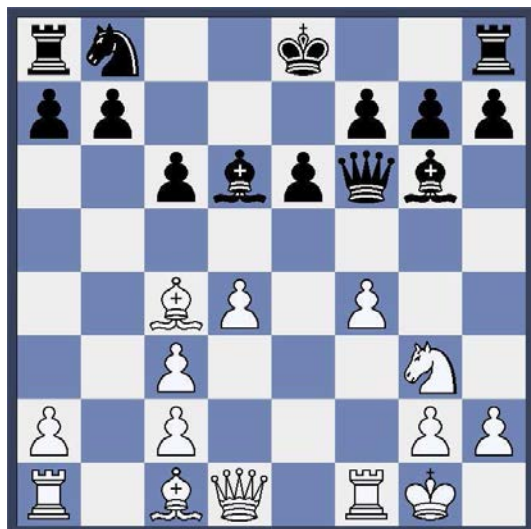
(Nu komt er een orkaan op zwart af) **14.g4 h6** (Hier had Enrico denk ik op vertrouwd; als zwart op h4 kan slaan komt Lg5 in de stelling) **15.Pxf7 Kxf7 16.gxf5 Pc6 17.Lc4+ Kg7 18.Thg1 g5 19.Pxe4** (1-0) **1-0**

Lance Oldenhuis - Ferdinand Ruhwandl

Caissa intern Company, 22.04.2009

Commentaar Lance en Ferdinand

PVDW : Lance - Ferdinand Een correspondentie (soort van) Commentaar: Ferdinand [en Lance] 7April '09 Op een zonnig terras, had ik een schaakspel tot mijn beschikking. En mijn notatie tegen Lance. En mijn herinneringen. Het was lekker stil op het terras. Ik koesterde me in de zon. Toch was ik wat teneergeslagen. Mijn rot-computer thuis: 34 virussen en ik wist de weg niet om die te 'erasen'- of hoe dat heet. Ik kon zelfs niet op de Caissa site komen! Ik bespaar u mijn digi-leek-woedes en frustraties. Ik geef u: de "schoonheid" van een met de hand geschreven [L: ..en dus door iemand anders, NB je tegenstander overgetypde.. :-p] PVDW. Ik moest tegen Lance [L: Dit voelt nu al enigszins schizofreen..], dat moest een revanche voor hem worden. De laatste keer, in het Eijgenbroodtoernooi, liep het gunstig voor mij af. **1.e4** Ik nam mij voor: Ik bestrijd hem met zijn eigen stijl, uitgezonderd: tijdnoed. **1...d5 2.exd5 Pf6 3.Pc3 Pxd5 4.Lc4 c6 5.Pge2 Lf5** (..) **6.0-0 e6 7.Pg3 Lg6** Van nu af had ik berekend tot aan 17.Dh5 [Ferdinand, als dat zo is, dan is er vast nog wel een plekkie voor je vrij in het eerste;) 'On second thought': Fritz geeft hier toch echt plus 2 voor wit aan, hmmm] **8.f4 Df6** ! [L: ? Vrijwillig op 'mijn' f-lijn gaan staan, met wat d4 dingen die niet werken? Als je Ld6 wil spelen is dit het aangewezen moment.. Dh4 ofzo kan ook wel vanaf d8 toch?] **9.d4** [9.Lxd5 ! [L: ..en wit had al meteen kunnen toeslaan. Beetje jammer dat ik dit volgens mij helemaal niet gezien heb in de partij..] 9...cxd5 10.f5] **9...Pxc3** [9...Lxc2 [L: Was wellicht een idee van Df6, maar echt lekker werkt dat ook niet.] 10.Pxd5 exd5 11.Te1+] **10.bxc3 Ld6** ! Diagram

[L: Wat anders? F5 komt toch wel..] **11.f5 Lxg3** [L: En dat kon dus niet... dacht ik berekend te hebben. Dus ik nam een biertje!] [11...exf5 12.De2+; 11...Lxf5 12.Pxf5 exf5 13.De2+] **12.fxg6 Lxh2+** [L: Ferdinand: "Is dat opgave?!" Toch nog es beter kijken dan maar.. Ik kan toch gewoon slaan.., slaan, loop, loop en weg. Toch vind ik dat niet helemaal lekker spelen, zo'n stelling. Dus dan maar weer een van m'n laatste half-uren besteden aan Kh1...] **13.Kxh2** [L: ..Waar je dan vervolgens niet uit komt en dan een half uur later de zet speelt die je een half uur eerder had moeten spelen. Klinkt bekend, niet?] [13.Kh1 Dh4 14.gxf7+ Ke7 (14...Kd7 [L: Dacht ik dus, omdat ik dan geen Ig5 heb...Stom; heb ik ook hier gewoon! 't is alleen geen schaak, maar nog steeds goed.]) 15.Lg5+ Dxc5 16.Kxh2] **13...Dh4+ 14.Kg1 hxc6 15.Df3 Dh2+ 16.Kf2 Pd7 17.Lf4** (Wit was inmiddels 50' ver, zwart 20'.)

17...Dh5 18.Dxh5 Dit vond ik twijfelachtig: bij niet ruilen kan de zwarte dame via a5>c3 gaan omzwerven, maar goed, dit was de keuze van Lance: we gingen samen even buiten staan paffen. [L: Hmmmstja. Ik sta een stuk voor. (De materialist in me ontwaakt!) Tuurlijk ruil ik af, niet?] **18...gxh5** Nu heb ik met zwart een aardige pionnenphalanx, zou die genoeg compensatie zijn voor de halve pion (c3/c4)? "Ik wou het zien." **19.Ke2 Ke7** Uiteraard in het midden blijven ter eventuele ondersteuning van de opmars-der-phalanx. [L: Leuk om op te merken: voor mij is de echte partij hier al zowat gespeeld, voor Ferdinand lijkt het pas te beginnen! Ik denk hier alleen nog maar aan schuif, schuif, geen fouten maken, puntje pakken- noujaaaaa, behalve de nodige (niet dus) tijdsbesteding aan 'wellicht interessante zijvariantjes'] **20.a4 Pb6 21.Ld3 Pd5 22.c4** ? Nu kan ik wits loperpaar annihilieren, volgens mij was het beter geweest als hij de loper van f4 bewaard had... [L: Eens. Hier werd ik ongeveer alovermoedig, nonchalant etc.] **22...Pxf4+ 23.Txf4** Die staat wat onhandig, 't kost manoeuvres om 'm (weer) to gelding te brengen. Lance deed net of z'n oplopende tijdnood hem niks deerde. [L: Jarenlang oefenen voor de spiegel.. je moest es weten wat voor een gevechten er op zo'n moment door mijn hoofd spoken.] Het verschil was al zo'n twintig minuten. Hij kreeg een biertje. Ik dronk een van die wijntjes waar Lesley mij steeds mee bespot..(zie laatste caissa-nummer) **23...f5** (Uiteraard) **24.Tf3 Kf6** Had ik al uitgelegd. [L: ..Van die Koning ende pionnenformatie.] **25.a5 h4 26.Tb1 Tab8 27.Te3 The8 28.Te5 b6 29.c3** (?) [L: Prima wachtzetje ;) Zelfs met plan: c5 opspelen.] **29...g5 30.Kf2** Lance begon in nijpende tijdnood nu met 2 handen te spelen, zijnhandelskenmerk! [L: Is dat zo? Heb ik ook maar bij iemand afgekeken. Over de vraag of dat nu legaal is voerden ik en, ik meen Roel P. en Niek nog een kort gesprek afgelopen dinsdag bij het snelschaken. Wat er gebeurd, is enkel dat alleen bij het slaan, het geslagen stuk met de andere hand wordt opgenomen, afgevoerd, van het bord gegooid, of wat er ook mee gedaan wordt. De daadwerkelijke zet wordt met, ehm, de ene uitgevoerd, voor mij dus rechts, en als daarmee dan ook de klok wordt ingedrukt is er lijkt me niets aan de hand; sterker nog, het voorkomt, vaak 'taferelen', maar ja, vooral scheelt het 375 milliseconden.] **30...Te7 31.Tbe1** Hier dacht ik lang na: als de zwarte b-lijn toren naar de 2e en 3e lijn komt, samen met g4 en Tg2, heb ik dan genoeg compensatie voor de teloorgaande toren op e7? Of moet ik Tbe8 doen? Ik besloot: "Va Banque" ! **31...bxa5** !?! **32.Lxf5 Tb2+ 33.Kf3** G4, leidt niet tot een matnet. Ke4 etc. en de witte koning komt veilig weg. [L: Nop, ik zag het pas toen ik Kf3 gespeeld had, maar je kunt gewoon slaan..] **33...Tb3** [33...exf5 [L: !] 34.Txe7 g4+ 35.Kf4 Tf2+ 36.Ke3 Tg2 [L: en dat had ik niet graag op het bord tegen je gehad :)] **34.T1e3 a4 35.Lc2 Ta3** [L: Fritz: + 4.70 ofzo inmiddels- even voor wat objectiever vergelijkingsmateriaal] **36.Ta5 Ta2 37.Te2 Ta3 38.Te3 Ta2 39.Lxa4** ("Kijk Mama, met twee handen") [L: Geen commentaar :) **39...g4+ 40.Kxg4** Lance heeft de klok gehaald, een wonderlijke uitdrukking eigenlijk, wie gaat er nou schaak spelen om de trein te halen ? [L: Ik ben je kwijt..] Want nu had wit nog een minuut of drie, zwart nog 15, zoiets. **40...Tg2+ 41.Kf3 Ta2 42.Te2 Ta3 43.Ke4 Txc3 44.Tf2+ Kg6 45.Th2 h3 46.Lxc6 Txc4 47.Lb5 Tc3 48.Ld3 Th7** (!) [L: Sorry hoor Ferdinand, maar: Fritz: plus 4..en daarbij ga je precies in mijn mooie loperdiagonaal staan. Maak je het jezelf niet echt makkelijker mee geloof ik.] **49.Ke3+ Kf6 50.Kd2** [L: Hmm, Tf2+ was echt helemaal op slag uit] **50...Thc7 51.Txh3**

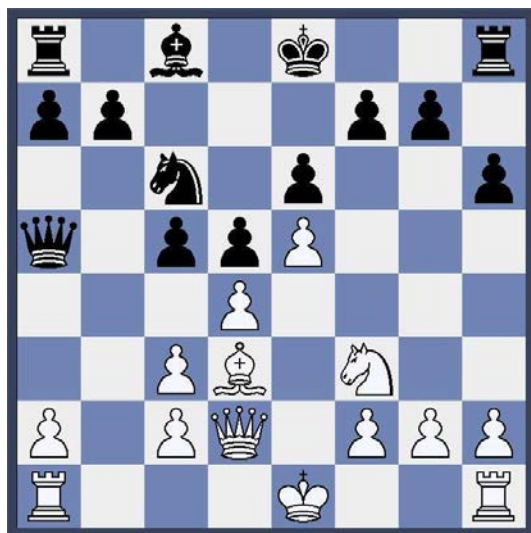
Nu staat wit objectief gewonnen, maar met nog maar een minuut. ..[L: Zetjes doen, gewoon zetjes doen, stuk voor er kan niet gebeuren...] **51...T3c6 52.Th6+ Ke7 53.Th7+ Kd6 54.Txc7** [L: Afruilen, ik sta voor, versimpelt, zetjes doen, gewoon zetjes doen,..] **54...Kxc7 55.Txa7+ Kd6** (opperste nood) [L: Ha! nu mag ik ook nog die toren afruilen, dan is het helemaal snel klaar! ..] **56.Ta6 Txa6 57.Lxa6 e5** Oke, Lance, remise?! [Het begint me langzaam te dagen... "Daar zit wat in,F" Ontreddering maakt al snel plaats voor een glimlach.] Zo spelen Lance en ik onze potjes... Je zet ze op het vuur, het gaat koken, en als je niet uitkijkt brandt het aan! [L:Auw!] $\frac{1}{2}$ – $\frac{1}{2}$

Paul Schipper – Arno Bezemer

Caissa intern 08–09 (11), 17.03.2009

Commentaar Paul

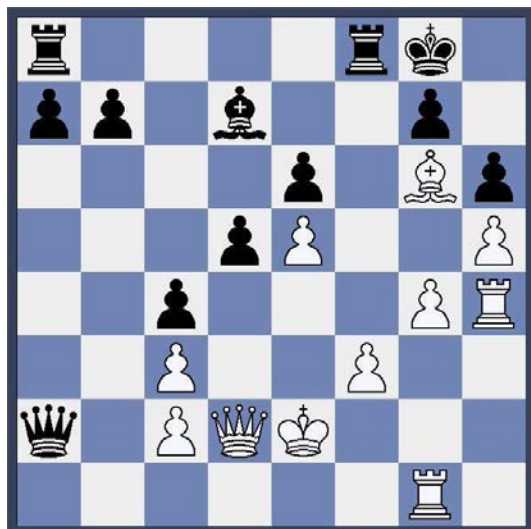
Er zijn een paar redenen om deze partij in te sturen als partij van de week. Geen van die redenen heeft met de partij zelf te maken, maar meer met de randverschijnselen. Ten eerste mocht ik voorafgaand aan de partij voor het eerst een prijs ontvangen voor de partij van de maand. En dat smaakt natuurlijk naar meer. Ten tweede betrof het een partij tegen Arno Bezemer, de kannibaal van de eerste turnus. En ik heb een licht vermoeden dat hij hem niet zelf zal insturen. Ten derde beviel de uitslag van de partij mij uitermate. En last but not least doe ik voor het eerst in 18 jaar lidmaatschap van Caissa serieus mee om de eerste plaats in de interne. Zoals gezegd: het gaat niet zo zeer om de partij. Toch was het wel de moeite waard. **1.d4 Pf6 2.Pc3 d5 3.Lg5** Voor de tweede keer probeer ik tegen Arno de Richter Veresov. **3...e6** Maar Arno maakt er een Franse opening van met het idee: dat kent Paul waarschijnlijk nog slechter dan ik. En dat klopte. **4.e4 Lb4 5.e5 h6 6.Ld2** Ik weet het al niet meer. **6...Lxc3 7.Lxc3** [De normale variant schijnt 7.bxc3 Pe4 8.Dg4 te zijn.] **7...Pe4 8.Ld3 Pxc3 9.bxc3 c5 10.Pf3 Da5 11.Dd2 Pc6** Diagram

Na een aantal schijnbaar normale zetten sta ik eigenlijk helemaal pat. Ik kan niet rocheren omdat de pion op d4 dan valt. **12.h4** Ik besloot maar met mijn h-pion te gaan rennen. Misschien kon ik de pion op d4 vanaf de zijkant gaan dekken met een toren op h4. Ik dacht op dit moment zelfs serieus dat ik dan daarna wel kort kon gaan rocheren, maar dat schijnt wat lastig te zijn als je de toren op h1 ergens anders hebt neergezet. [12.0–0 cxd4 13.cxd4 Dxd2 14.Pxd2 Pxd4] **12...Ld7 13.h5 0–0 14.Th4 f6** Nadat Arno rustig heeft ontwikkeld is het tijd om ook op de koningsvleugel tot actie over te gaan. Misschien was het raadzaam om toch nog een zetje te wachten om bij wit nog een kromme zet uit te lokken. Dusbijvoorbeeld [14...Kh8] **15.exf6 Txf6 16.Pe5 Pxe5 17.dxe5 Tff8** Het probleem op d4 heeft zich in ieder geval opgelost en ik kon weer wat stukken bewegen. **18.f3 c4**

Naar eigen zeggen wat lui gespeeld door Arno met het idee: ik sta goed en het zal toch wel een beetje vanzelfgaan? **19.Lg6 Db6 20.Ke2 Db2 21.Tg1!?** [Ik was eerst van plan om de verdedigende stellingen te betrekken met 21.Thh1 maar ik besloot toch maar een poging te doen om het initiatief te grijpen. Arno vond dat niet zo prettig, omdat hij opeens goed zou moeten gaan schaken om te winnen.] **21...Dxa2 22.g4**

Diagram

22 ... d4 De opstoot op de flank wordt beantwoord met een actie in het centrum. De witte koning staat bovendien ook nog in het midden. **23.cxd4 c3 24.Dc1** [Heel gevaarlijk was 24.Dxc3 wegens 24...Tac8 25.Dd3 Lb5!—+ en dan bijvoorbeeld 26.Lh7+ Kh8 27.Dxb5 Txc2+ 28.Lxc2 Dxc2+ 29.Ke3 Dc3+ 30.Dd3 Txf3+ 31.Kxf3 Dxd3+ en zwart wint] **24...Lb5+** [In vergelijking met de partij wint 24...Dc4+ 25.Ke3 Lc6 een tempo voor zwart en is dus beter.] **25.Ke3 Lc6 26.Th3 Tad8 27.Dd1 Dc4** Na een aantal consoliderende zetten kreeg ik eindelijk tijd voor de zet die ik natuurlijk al een hele tijd wil spelen. **28.g5** Wit staat nu wat beter. **28...hgx5 29.Txg5 Lb5 30.Tg4** [Liever zou ik natuurlijk 30.h6 spelen maar ik was beducht voor 30...Txd4 31.Dxd4 (Ik had gemist dat nu (en ook later in de partij nog een keer) 31.Lh7+! meteen wint 31...Kxh7 32.hxg7+ Th4 33.gxf8D)]

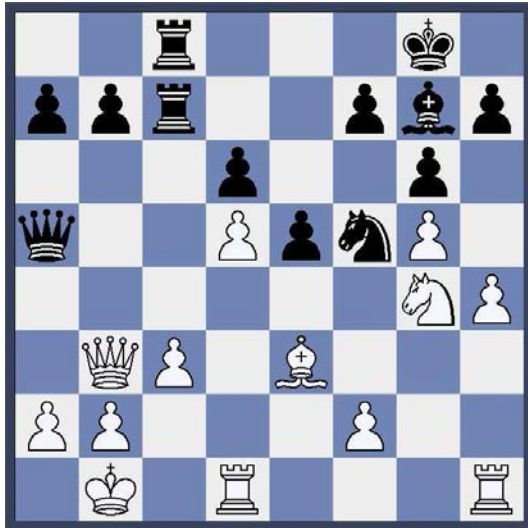
31...De2# mat] **30...Df1** Er zat voor zwart niets anders op dan een slecht eindspel in te gaan. **31.Dxf1 Lxf1 32.Th1 Lc4 33.h6 Td7 34.Thg1?** # [Hier kan ik weer direct winnen met 34.Lh7+ Kh8 (34...Kxh7 35.hxg7+ Kg8 36.Th8+ Kf7 37.gxf8D#) 35.Ld3+-] **34...Ld5 35.Le4 Lxe4** [Taaier is 35...Tff7] **36.Txg7+ Txg7 37.Txg7+ Kh8 38.Kxe4 Tb8 39.d5** [39.Te7] **39...exd5+ 40.Kxd5 b5** [Een mooie winstvariant voor wit is ook 40...a5 41.e6 a4 42.e7 a3 43.Tf7 Kg8 44.Tf8+ Txf8 45.h7+] **41.Txa7 b4 42.Tc7 Td8+ 43.Kc4 Tf8 44.Kxb4 Txf3** en zwart geeft op. Drie pionnen voor in een toreneindspel is net genoeg. **1–0**

Paul Schipper - Sander Tigelaar

Intern B Amsterdam (14), 07.04.2009

Commentaar Sander

Ik was te laat op de club en kwam buiten Cas tegen, die mij doodleuk wist te vertellen dat ik tegen Paul mocht aantreden. Niet op gerekend, al helemaal niet voorbereid. Nou ja, dan ga je zitten en schaken. Lees en huiver. Hoe kom je slecht uit de opening, bouw je de hele stelling om naar een gewonnen eindspel, maar verpruts je het vervolgens toch nog eens grandioos. Ach volgende keer beter :) **1.d4 Pf6 2.Pc3 g6 3.e4 d6 4.Le2 Lg7 5.Le3 0–0 6.g4 e5** een opstoot op de vleugel moet gecounterd worden in het centrum. **7.g5 Pfd7 8.h4** de zet h5 zit er vanaf nu constant in. Het duurt echter nog wel 14 zetten voordat Paul hem speelt.. misschien een beetje te lang gewacht? **8...Pc6 9.Pf3 Pb6 10.d5** bereikt wat ik hebben wilde. ik vond dat ik hiervoor niet bijster best door de opening was gekomen, maar dit geeft mij een aanknopingspunt. **10...Pe7 11.Dd2 Lg4** Dit dreigt na ruilen Pc4 te spelen. Dan is het loperpaar van wit geneutraliseerd. Ik speelde in deze partij heel erg op kleine winstjes. Dat ging een tijd lang ook best goed... **12.Ph2 Lxe2 13.Dxe2 c6** het centrum aantasten. Natuurlijk is er voor wit nog niets aan de hand. Hij staat misschien nog wel ietsje beter tot gelijk.. voor mijn gevoel had ik echter een psychologisch voordeeltje, omdat ik het gevoel had goed terug in de partij te komen. **14.0–0–0 cxd5 15.Pxd5** [Dit lijkt niet zo handig. Misschien was 15.exd5 handiger geweest. Wit heeft meer ruimte, dus ruilen is misschien wel gunstig voor zwart. Ik vond het in ieder geval niet erg. [%emt 0:00:00]] **15...Pbx5 16.exd5 Da5 17.Dc4 Tfc8 18.Db3 Pf5 19.Pg4** [Iets als 19.Ld2 had ook gekund. Dan was ik ook 19...Da6 van plan. Als wit dan wat wil, moet dat van 20.Lc3 komen. Maar dat geeft zwart wel veel meer ruimte na bv 20...Tc5] **19...Tc7 20.Kb1 Tac8 21.c3** Diagram

De dreiging was onder andere [21.h5 Txc2 22.Dxc2 Txc2 23.Kxc2 Da4+ 24.b3 Dxc4] **21...Da6! 22.h5 De2 23.Pf6+** Paul gooit toch maar de knuppel in het hoenderhok. **23...Lxf6 24.gxf6 Pxe3 25.fxe3 Dxe3 26.Db4 Db6** [Objectief is misschien 26...Td8 maar ik wilde Paul geen activiteit geven na bijvoorbeeld 27.Dg4 . Ik vond ze If (misschien onterecht hoor) dat ik hier beter stond, maar onterecht of niet, het speelt wel lekker :)] **27.hxg6 Dxb4** [27...fxg6 is wat minder definitief misschien. Ik zag in deze variant echter dat wit aardig wat dreiging over zou houden met de dames nog op het bord. Na de tekstzet had ik berekend dat wit niet eens eeuwig schaak zou hebben. Wederom wellicht iets te optimistisch, maar ja...optimisme is ook best belangrijk achter het bord.] **28.gxh7+ Kh8 29.cxb4 Tc4 30.Tdg1** Als wit de g-lijn niet inneemt, neemt zwart die in. Bv: [30.Tdf1 Txb4

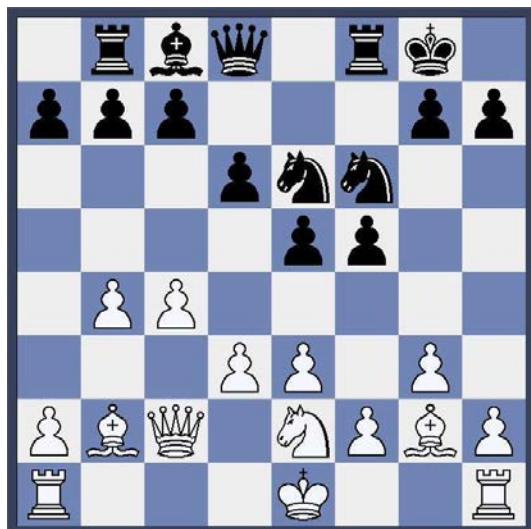
31.Th6 Tg4 het zal nu wel wat langer duren voordat zwart de f6-pion opeet] **30...Tf4 31.Tg7 Txf6 32.Thg1 Tc4** [Waar ik in de partij totaal niet naar gekeken heb is 32...Tf1+!! 33.Txf1 Kxg7 en wit kan het vergeten.] **33.Tg8+** Hier boodt ul remise aan. Ik had echter op het juiste moment Rh6 achter de hand en zag dat het geen eeuwig schaak zou worden, dus speelde door. **33...Kxh7 34.T8g7+ Kh6 35.a3 Tcf4** [Hier kan nog steeds 35...Tf1+ met directe winst voor zwart.] **36.Tg8 Tf1+ 37.Txf1 Txf1+** jammer is dat de witte toren actief en aan de juiste kant van het bord blijft. maar nog is er voor zwart niets verloren. Sterker nog, zwart staat nog steeds gewonnen. Let op hoe ik het nog beter maak voor zwart en het vervolgens compleet wegblunder. Ik hoef natuurlijk niet te zeggen dat Paul en ik hier al behoorlijk in tijdnood zaten. Zeker Paul had weinig tijd over. **38.Kc2 f5 39.Td8 Tg1 40.Txd6+ Tg6 41.Td8 Kg5 42.d6 Kf4 43.Kc3 b5** Even zorgen dat de witte koning er niet bij komt. **44.b3 a6 45.a4 Ke4 46.a5 f4 47.d7 Td6** Fritz geeft hier -7.9.... dat ik dit niet win....oei het schaamrood stijgt mij wederom naar de kaken.... **48.Ta8 Txd7 49.Txa6 f3 50.Tf6 Ke3 51.Tf5 Td5??** een enorme blunder.. mwaarom ik niet gewoon [51...f2 52.Txe5+ Kf4 speel, weet ik niet. ..het zal wel aan de tijdnood gelegen hebben. ik zat hier zo enorm te prutsen. 20 seconden serieus kijken, en je ziet het natuurlijk wel.] **52.a6** De rest van de partij is niet meer de moeite waard. Op dit moment staat zwart nog altijd gewonnen, maar de laatste zetten die ik deed hadden alleen iets met schaken te maken omdat het legale zetten waren. Kijken, rekenen, laat staan schaken had het allemaal niets meer mee te maken. Het is genoeg te zeggen dat ik dit een volgende keer anders zal spelen. Het is niet de eerste keer dat ik tegen Paul een voordeel weggeef, maar dit keer maakte ik het wel heel bont. De volgende keer gaat hij over de knie... :) **1-0**

Aldo van de Woestijne – Coen Venema

Caïssa intern Amsterdam, 17.03.2009

Commentaar Coen

Ziek, ziek ben ik ervan, wat een partij. Kijk je bent op maandag jarig, je krijgt van de voorzitter een keurige mail. En je krijgt van je vriendin Rybka 3 meervoudig wereldkampioen computerschaak. Op dinsdag ga je vrolijk naar je club, en je kijkt er naar uit om de volgende dag je partij door Rybka te laten testen. Nou dames en heren niets van dit alles, deze partij hoeft niet in Rybka. Het is vrij snel duidelijk waar het mis ging. Ik ga ook geen diepgaande analyses geven. Ziek ziek ben ik ervan. Je speelt iemand weg, de voorzitter zei : " je was hem aan het veggen en dan." Kijk en huiver. **1.c4 e5 2.g3 f5 3.Lg2 Pf6 4.Pc3 Lb4 5.Db3 Lxc3** wit zet de stukken op de verkeerde plaats. **6.Dxc3 d6 7.d3 0-0 8.e3 Pbd7 9.Pe2 Pc5 10.b4 Pe6** Ik was hier wel tevreden over mijn stelling, wit is in mijn ogen kwetsbaar en de boel moet open. **11.Lb2 Tb8 12.Dc2** Diagram

12... f4!! gewoon op aanvalsgevoel moet goed zijn en dat bleek ook wel. **13.gxf5, exf5** kijk dit wil ik wel wit komt in de problemen. **13.gxf4 exf4** kijk dit wil ik wel wit komt in de problemen. **14.Pc3 fxe3 15.fxe3 Pg4** dit zijn de zetten waar ik van hou, er dreigt van alles **16.0-0-0** probeert het te redden maar geeft een kwal **16...Pxe3 17.Dd2 Pxd1 18.Pxd1 Dg5** dames afruilen en ik sta goed, heel goed. **19.Dxg5 Pxd5 20.Ld5+ Pe6** wit komt natuurlijk met Tg1 **21.Tg1 Tf7 22.b5 Ld7** wil c6 spelen **23.La3 Tbf8 24.Pe3 Tf2 25.Lxb7 Txb2 26.Lb2 Tff2 27.Lc3 Te2 28.Pg4** vervelend dreigt Pf6 schaak en loperwinst. Ik had het aan zien komen en besloot de kwal terug te geven **28...Tc2+ 29.Kb1 Txc3 30.Pxh2 Txd3 31.Pg4** weer dezelfde truk **31...Kh8 32.Tf1 Kg8 33.Ld5 Tg3 34.Te1 Txb4** nu is het helemaal gewonnen, Aldo zit in de laatste 5 minuten, ik nog 40. **35.Txe6 Tg1+??** natuurlijk, ik ga mee in

Aldo's tijdnood en speel a tempo Tg1+ en kan opgeven. (Kf8 en zwart wint.) **36.Te1+** aftrekschaak en wit wint de toren. Ik geef even later kapot op, Aldo weet ook niet wat hij moet zeggen. Zonde zonde. Later thuisgekomen, hoort onze valkparkiet mij. Dit kreng kan praten en is duidelijk niet opgevoed door een dominee. Sukkel sukkelt klinkt het welkom, te koop valkparkiet en Rybka. **1-0**

Smakelijk hapje
vergiftigde b-pion
hij is het einde

Schaak-haiku
Dennis Breuker

Eindstand B turnus 2008/2009

										---- R a t i n g s ----						
Pl.	Speler	Part	++	=	--	Pnt	Prc	Zw	Ex	KNSB	CLUB	GEMM	Rtng	TPR	KZR	WRD
1	Paul Schipper	15	11	2	2	12	80	+1		2043	2082	1990	2167	2230	1821	150
2	Michel Kahn	13	8	4	1	10	76	+1	2	2000	2037	2039	2141	2249	1793	149
3	Hugo van Hengel	12	9	2	1	10	83		2	2176	2207	1972	2231	2249	1746	148
4	Arno Bezemer	8	5	2	1	6	75		2	2282	2318	2011	2297	2204	1469	147
5	Martin Bottema	12	7	2	3	8	66	-2		2053	2027	1988	2071	2110	1396	146
6	Enrico Vroombout	13	5	5	3	7½	57	-1		2192	2124	1977	2090	2032	1318	145
7	Angelo Spiler	13	6	2	5	7	53	-1	2	1925	1925	1931	1944	1959	1309	144
8	Aldo vd Woestijne	8	4	2	2	5	62		2	1928	1971	1947	1995	2038	1309	143
9	Bert Gijsbers	4	4			4	100		3	2123	1909	1838	1958	2676	1267	142
10	Cas Zwaneveld	12	5	3	4	6½	54		2	1902	1915	1904	1926	1934	1245	141
11	Olaf Ephraim	10	5	2	3	6	60			2033	1996	1948	2011	2020	1240	140
12	Coen Venema	12	4	5	3	6½	54	+2	2	1724	1765	1863	1824	1893	1201	139
13	Albert Riemens	13	5	5	3	7½	57	-1		2055	2024	1864	1981	1919	1184	138
14	Martijn Miedema	9	6	1	2	6½	72	-1		2002	1996	1789	1991	1957	1158	137
15	Sander Tigelaar	12	5	2	5	6	50		2	1806	1795	1957	1860	1957	1150	136
16	Eric Coppoolse	8	7		1	7	87			2000	2000	1642	2003	1971	1146	135
17	Tony Lith	13	7	1	5	7½	57	+1	2	1704	1689	1696	1721	1751	1125	134
18	Huib Vriens	11	3	5	3	5½	50	+1	2	1629	1628	1807	1698	1807	1114	133
19	Lance Oldenhuis	10	4	3	3	5½	55		2	1853	1947	1897	1942	1933	1113	132
20	Peter v/d Werf	6	1	3	2	2½	41		5	1669	1646	1861	1675	1801	1095	131
21	Erik Dekker	12	4	4	4	6	50		2	1847	1923	1866	1899	1866	1069	130
22	Dennis Breuker	9	6	1	2	6½	72	-1		1992	2072	1694	2044	1862	1063	129
23	Cees Visser	11	5	3	3	6½	59	-1		1948	1907	1768	1883	1833	1038	128
24	Ferdinand Ruhwandl	8	3	2	3	4	50		2	1739	1739	1800	1756	1800	1009	127
25	Leon Pliester	1	1			1	100	-1		2361	2361	1943	2363	2781	1000	126
26	Robert Jan Schaper	6	3	1	2	3½	58		2	1908	1805	1785	1814	1845	993	125
27	Boudewijn Thewissen	5	4	1		4½	90	+1		1300	1300	1607	1411	1973	985	124
28	Rene Lasschuit	15	7	1	7	7½	50	+1		1767	1704	1753	1728	1753	978	123
29	Michiel Pos	16	4	7	5	7½	46	+2		1774	1870	1839	1839	1817	970	122
30	Ed Leuw	11	2	5	4	4½	40	-1	2	1739	1713	1747	1697	1683	936	121
31	Wim Suyderhoud	11	5	1	5	5½	50	-1	2	1667	1739	1646	1702	1646	925	120
32	Johan van Hulst	9	4	3	2	5½	61	+1		1731	1726	1641	1732	1722	918	119
33	Theodoor Keizer	9	3	2	4	4	44	+1	3	1990	1943	1818	1888	1778	906	118
34	Wim van Tuyl	3	1	1	1	1½	50	-1	2	1912	1861	1956	1873	1956	905	117
35	Freek Terlouw	4	2	1	1	2½	62		2	1911	1892	1749	1887	1840	889	116
36	Rein Nobel	13	4	3	6	5½	42	-1		1800	1851	1778	1792	1723	869	115
37	Helmerik Blokland	8	3	2	3	4	50			1700	1735	1744	1737	1744	860	114
38	Rinus Balkenende	4	3		1	3	75			1596	1582	1667	1622	1860	847	113
39	Pim Zonjee	14	6	2	6	7	50	-2	1	1635	1642	1701	1674	1701	837	112
40	Martijn Dahlhaus	1	1			1	100	-1	2	1860	1836	1532	1840	2370	833	111
41	Michael Wunnink	2	2			2	100	-2	1	2250	2259	1853	2265	2691	833	110
42	Warren Volk-Makarewi	9	5	2	2	6	66	+1		1500	1541	1488	1570	1610	805	109
43	Marjolein Theunissen	6	2	2	2	3	50		1	1808	1726	1684	1716	1684	789	108
44	Karol Lesman	7	3		4	3	42	+1	3	1521	1499	1547	1498	1497	788	107
45	Theo Bakker	11	6		5	6	54	+1		1683	1609	1694	1655	1727	776	106
46	Niek Narings	1	1			1	100	+1	1	2257	2228	1603	2228	2441	764	105
47	Teun Timmerman	2	1		1	1	50		1	1975	1975	1814	1964	1814	761	104
48	Steven Kuypers	1		1		½	50	+1	2	1537	1537	1739	1545	1739	743	103
49	Frans Oranje	9	4	1	4	4½	50	-1	2	1519	1520	1560	1534	1560	740	102
50	Paul Hogervorst	9	4	1	4	4½	50	+1		1450	1519	1662	1566	1662	737	101
51	Hans Kuyper	15	5	5	5	7½	50	+1		1595	1646	1569	1607	1569	725	100
52	Eric van Tuyl	8	3	2	3	4	50			1650	1603	1703	1626	1703	724	99
53	Frans Roes	7	2	1	4	2½	35	-1	3	1782	1678	1578	1623	1473	703	98
54	Lesly Gebhard	6	2	1	3	2½	41		2	1555	1579	1669	1581	1608	701	97
55	Jeroen Hoogenboom	7	4		3	4	57	-1		1555	1511	1586	1539	1637	697	96

56	Roel van Duijn	6	2	4	2	33	3	1977	1988	1955	1952	1832	682	95		
57	Alexander Flick	9	4	1	4	4½	50	+1	1376	1376	1501	1418	1501	662	94	
58	Leo Oomens	14	5		9	5	35	2	1508	1532	1615	1515	1510	661	93	
59	Cees van den Berg	1	1		1	100	+1	1850	1850	1603	1856	2441	656	92		
60	Wilfred Oranje	7	3		4	3	42	+1	2	1531	1608	1644	1599	1594	650	91
61	Nils de Rijk	5	2		3	2	40	+1	2	1741	1723	1994	1753	1922	635	90
62	Willem Grunbauer	2	2		2	2	100			1500	1500	1474	1528	2312	632	89
63	Jaap Tanja	10	2	2	6	3	30	3	1466	1561	1580	1505	1431	624	88	
64	Jouke van Veelen	2		1	1	½	25	2	1793	1796	1823	1783	1630	616	87	
65	Wouter Egas	9	3	2	4	4	44	+1	2	1450	1481	1586	1494	1547	607	86
66	Adrian Sluis	3	2		1	2	66	-1		1240	1240	1521	1284	1643	604	85
67	Wim Wijnveen	5	1	1	3	1½	30	+1	3	1400	1409	1507	1399	1358	598	84
68	Pitt Treumann	6	3		3	3	50			1514	1412	1355	1400	1355	581	83
69	Leneke Visser	8	3	2	3	4	50			1543	1543	1502	1529	1502	574	82
70	Halldor Bjarkason	6	1	2	3	2	33	2	1600	1697	1633	1653	1511	565	81	
71	Maurice Aue	2	1		1	1	50	-2	1	1650	1650	1600	1646	1600	549	80
72	Anneke Wiggelendam	7	2	2	3	3	42	+1		1404	1404	1565	1429	1515	544	79
73	Camilo Guzman	1	1			1	100	-1		1200	1200	1168	1214	2006	523	78
74	Jos Evers	2	1		1	1	50			1500	1500	1449	1496	1449	511	77
75	Anne van Omme	1			1			-1	2	1500	1488	1268	1465	430	503	76
76	Pold Gomperts	2			2			3	1473	1407	1542	1388	704	500	75	
77	Gert van 't Hof	7	2	1	4	2½	35	-1	1	1767	1718	1709	1680	1604	493	74
78	Theo Hendriks	2	1		1	1	50	+2		1650	1627	1483	1616	1483	476	73
79	Jaap van Velzen	9	3		6	3	33	-1	2	1550	1541	1560	1496	1438	468	72
80	Matthijs de Feber	3	1		2	1	33	-1	1	1531	1533	1444	1508	1321	460	71
81	Mirjam Klijnkramer	9	3	1	5	3½	38	-1		1301	1365	1462	1357	1382	456	70
82	Eli Menco	2	1		1	1	50			1100	1100	1209	1109	1209	446	69
83	Herre Trujillo	1			1			+1	1	1932	1887	1723	1865	885	435	68
84	Andre Timmer	14	3	2	9	4	28	2	1500	1357	1515	1342	1355	423	67	
85	Jan van der Pouw	10	3	1	6	3½	35			1200	1200	1469	1232	1359	402	66
86	Gerolt Huter	8	1	1	6	1½	18	+2	2	1609	1679	1647	1592	1393	398	65
87	Jeanne Potters	13	2	3	8	3½	26	-1	2	1526	1445	1430	1346	1254	397	64
88	Wouter Goedkoop	8	2		6	2	25			1400	1452	1525	1416	1332	382	63
89	Sebastiaan Eiselin	1			1			+1		1900	1900	1947	1887	1109	377	62
90	Johan van der Klauw	2		1	1	½	25			1082	1027	1411	1037	1218	373	61
91	Tip Ketelaar	2		1	1	½	25			1100	1100	1290	1099	1097	368	60
92	Jildo Kalma	1			1			-1		1850	1850	1909	1837	1071	359	59
93	Tjerk Hoek	8	2		6	2	25			1268	1268	1468	1265	1275	356	58
94	Mustafa Kemal Guler	1			1			-1		1450	1450	1452	1435	614	342	57
95	Margreet Ligtenberg	9	2	1	6	2½	27	-1		1549	1570	1530	1498	1362	334	56
96	Jord Hendriks	11	1	3	7	2½	22	+1		1168	1168	1333	1137	1121	308	55
97	Roel Polak	11	2	1	8	2½	22	+1		1281	1250	1371	1205	1158	301	54

EXTERNE COMPETITIE

KNSB-cup

Hugo van Hengel

Het spelen om de nationale beker heeft altijd de charme dat teams van heel verschillend niveau tegen elkaar komen te spelen. Net als in het voetbal heb je dan wedstrijden van bijvoorbeeld Ajax tegen een of andere amateurvereniging. Voor Ajax is een dergelijke wedstrijd toch vaak een beetje een verplicht nummer, terwijl dit voor de amateurverenigingen vaak de wedstrijd van het jaar is. Ook in het schaken heb je teamwedstrijden om de landelijke beker. Nadat we met Caissa de eerste en tweede ronde van de knsb-cup hadden overleefd, zaten we toch maar mooi bij de landelijke laatste 16. Loting koppelde ons echter tegen de huidige landskampioen HSG, het sterrenteam uit Hilversum. Nu is er natuurlijk een groot verschil tussen de eerste klasse KNSB en de Meesterklasse, maar binnen de Meesterklasse staat HSG ook nog eens op eenzame hoogte. Het was dus de vraag hoe sterk HSG zou opkomen. Natuurlijk kunnen ze van ons winnen met het B-team, en ook met het C-team, maar onze kansen stijgen in dat geval natuurlijk wel. Goed, op dinsdag 24 februari in Huize Lydia druppelden de spelers van HSG een voor binnen en al snel bleek dat HSG geen enkel risico had genomen en met twee grootmeesters en een meester kwam opdagen. Aan bord 1 speelde ik tegen Yasser Seirawan. Maar wie is nou deze vriendelijk ogende, aimabele man?

Hij is geboren in 1960 in Damascus, Syrie en emigreerde op 7-jarige leeftijd naar de VS. Hij won het jeugdwereldkampioenschap schaken in 1979 en werd in de jaren '80 een speler van wereldklasse. Hij versloeg zowel Karpov als Kasparov in de tijd dat deze zelf wereldkampioen waren. In de jaren '90 versloeg hij de aanstormende jeugdige talenten Anand, Kramnik en Topalov. Viermaal werd hij nationaal kampioen van de VS en met zijn huidige rating van 2634 valt hij net buiten de mondiale top-100. En tegen dit kanon zat ik dus te spelen, zomaar op een dinsdagavond in Huize Lydia. Natuurlijk had ik mezelf een heldenrol toebedacht, maar Seirawan was daar niet voor in.

Hugo van Hengel (2198) - Yasser Seirawan (2634)

Caissa - HSG, 24-02-2009

1.e4 c6 2.d4 d5 3.e5 Lf5 4.Pc3 e6 5.g4 Lg6 6.Pge2 c5 7.Le3 Wat ik van deze variant weet is dat zowel 7. Le3 als 7. h4 de meest gespeelde zetten zijn. Studie na afloop van deze partij leert dat de zaken toch wel wat genuanceerder liggen zoals Kasparov aangeeft in zijn boek *Revolution of the 70s* (2007). Sinds Shirov - Grischuk (Dubai 2002) is 7. Le3 niet langer actueel en is 7. h4 de main line. **7...cxd4 8.Pxd4 Lb4 9.Lg2?** Deze zet is de oorzaak van alle ellende die spoedig op me afkomt. De zet is veel te langzaam. Maar zoals al eerder gezegd, zit zwart sowieso al in een gunstige variant. De partij Shirov - Grischuk ging verder met 9. Dd2. [9.Dd2 Pd7 10.a3 Da5 11.Lb5 Lxc3 12.Lxd7+ Kxd7 13.bxc3 Tc8 14.0-0 Dxc3³ Shirov - Grischuk, Dubai 2002] **9...h5! 10.gxh5 Txb5**
Diagram

Pion e5 is nu al lastig te verdedigen en 11. f4 Dh4 12. Kd2 leek me ook geen feest. Ik moet zeggen dat Seirawan me wel vanaf het begin enorm bezig houdt, zelfs met de zwarte stukken. Toch wel echt een ander niveau. **11.Dg4** Mijn idee was dat na 11. Txe5 de toren kwetsbaar is zo midden op het bord. Seirawan heeft de stelling echter uitstekend getaxeerd. **11...Txe5 12.Dg3 Pd7 13.f4 Txe3+! 14.Dxe3 Dh4+ 15.Dg3** Materieel gezien ben ik er nog niet zo slecht uit gekomen, maar de witte stukken hebben geen enkel aanknopingspunt in de zwarte stelling en pion f4 is vreselijk zwak. **15...Df6 16.0-0-0 Pe7 17.Pcb5 Kf8 18.Lh3** Het punt is dat zwart geen enkele zwakte heeft waar ik op kan spelen. Dat frustreert enorm. Ik richt mijn pijlen nu maar op veld e6, maar in feite valt daar helemaal niets te halen. **18...a6 19.Pc7 Ld6 20.Pcxe6+ [20.Pxa8?? Lxf4+--]**

20...fxe6 21.Pxe6+ Kg8 22.Thf1 Pf8 Heel rustig wordt de witte activiteit geneutraliseerd. **23.Pg5 Lf5 24.Lg2 Tc8** De witte aanval is totaal niet uit de verf gekomen en zwart neemt het initiatief. **25.Td2 Tc4 26.Db3 b5 27.a4 Lxf4 28.Txf4 Txf4 29.Lxd5+ Kh8 30.Pf7+ Kh7 31.Td1 Tf2 32.Td2 Txd2 33.Kxd2 Dd4+** Een hardhandig lesje. **0-1**

Arno wist aan bord nog heel knap remise te maken tegen GM Friso Nijboer. Op de andere borden was het krachtsverschil helaas veel te groot.

Caissa	2235	-	HSG	2512	0,5 - 3,5
1 Hugo van Hengel	2198	-	Yasser Seirawan	2634	0-1
2 Arno Bezemer	2342	-	Friso Nijboer	2559	rem
3 Niek Narings	2266	-	Wouter Spoelman	2493	0-1
4 Michel Kahn	2133	-	Henk Vedder	2362	0-1

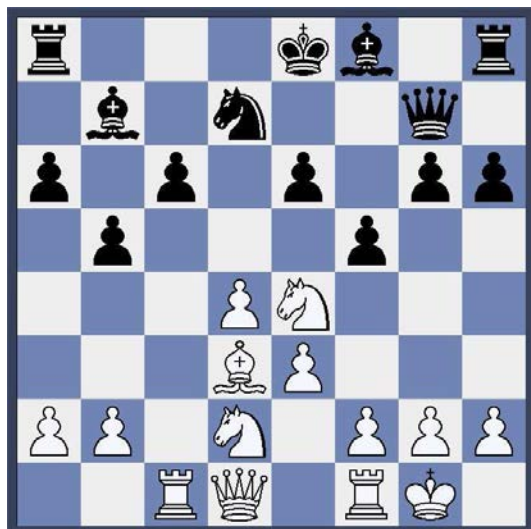
Caïssa 1 - VAS

Michael Wunnink

Wunnink,M - Kohler,A

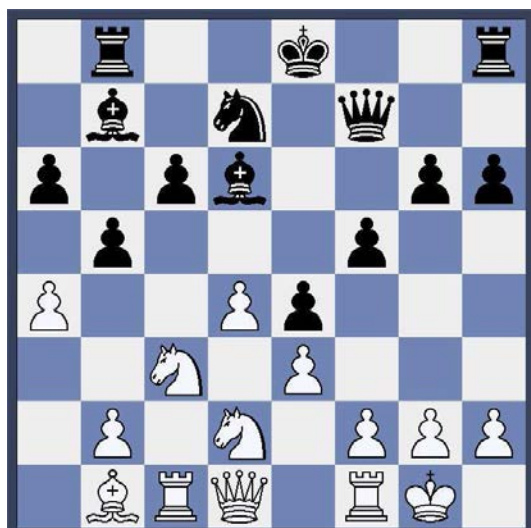
KNSB '08-'09 (7), 28.03.2009

Toen Hugo mij vroeg om mijn beste partij van het seizoen voor CN van commentaar te voorzien, was de keuze moeilijk. Niet omdat ik zoveel geweldige partijen speel - integendeel - maar vooral omdat ik best veel avonturen heb beleefd in dit KNSB seizoen. Als het gaat om de kwalitatief beste partij, moet ik toch kiezen voor mijn partij tegen oud-Caïssalid Aran Kohler uit de 7e ronde van de KNSB tegen VAS. Na aanvankelijk een goede serie heb ik in de loop van de afgelopen jaren al zeker 3 keer op rij van Aran verloren. Deze overwinning, juist op Aran, was dan ook een welkome afwisseling. **1.d4 d5 2.c4 c6 3.Pf3 Pf6 4.Pc3 e6** Aran speelt bijna alles, dus echt verrassen kon hij me niet. Met het Semi-Slavisch had ik wel het meest rekening gehouden. **5.Lg5 h6** Aran ziet af van de Botwinnik-variant, [5...dxc4 6.e4 b5 7.e5 h6 8.Lh4 g5 9.Pxg5 hxg5 10.Lxg5 waarmee ik hem meer dan 10 jaar geleden zelf met zwart heb verslagen.] **6.Lxf6** [Erg in zwang is tegenwoordig het pionoffer 6.Lh4 dxc4 7.e4 g5 8.Lg3 b5 maar dat is nu net het soort stelling dat Aran prima in zijn vingers heeft. Ik kies voor de rustigere Moskou-variant.] **6...Dxf6 7.e3 Pd7 8.Ld3 dxc4 9.Lxc4 b5!?** Ik had al zo'n vermoeden dat Aran van de gebaande paden zou gaan afwijken. Gebruikelijker is een opstelling met g6 en Lg7. [9...g6 10.0-0 De7 11.h3 (11.Tc1 Lg7 12.e4 0-0 13.e5 b6 14.De2 a6 15.Tfe1 Lb7 16.a3 c5 17.d5 b5 18.La2 c4 19.Tcd1 Tad8 20.d6 De8 21.Pe4 Tb8 22.b3 cxb3 23.Lxb3 Pxe5 24.Pxe5 Lxe5 25.Pc5 Lg7 Ruck,R (2569)-Yagupov,I (2454)/Istanbul 2003/CBM 96/1-0 (43)) 11...Lg7 12.Lb3 0-0 13.Te1 Td8 14.Dc2 b6 15.e4 Lb7 16.Tad1 Tac8 17.De2 a6 18.a4 Db4 19.La2 Pf8 20.Dc4 Dxc4 21.Lxc4 b5 22.Le2 b4 23.Pa2 c5 24.dxc5 Ehlvest,J (2587)-Stripunsky,A (2543)/New York 2003/CBM 95 ext/1/ 2-1/2 (62)] **10.Ld3 Lb7 11.0-0 a6** Dit is een bekend concept, dat vaak voorkomt in de Anti-Meraner met 5. e3. Met a6 dekt zwart b5, ter voorbereiding van de bevrijdende opstoot c6-c5. In deze variant komt dit idee echter niet goed uit de verf. Met name de kwestbare opstelling van de dame op f6 en de nog niet volledig ontwikkelde koningsvleugel spelen zwart parten. **12.Tc1N** Mijn eerste ingeving was om spanning op de damevleugel te creëren met a2-a4 om c6-c5 te ontmoedigen. Toen ik zag dat ik ook deze nuttige torenzet voorlopig c6-c5 verhindert wegens Pe4, besloot ik dat Tc1 nuttiger was. Bovendien staat 12.a4 toe dat zwart zijn loper op b4 kan zetten. Na Tc1 blijft zwart problemen houden om zijn loper op f8 te ontwikkelen. [12.a4 Lb4 13.Le4 Lxc3 14.bxc3 0-0 15.Db3 De7 16.Tfb1 f5 17.Ld3 Pb6 18.Pe5 Kh7 19.axb5 axb5 20.c4 Txa1 21.Txa1 Pxc4 22.Pxc4 bxc4 23.Lxc4 Lc8 24.Db6 Dd6 25.Ta7 Td8 26.Tc7 Ld7 Michniewski,T (2260)-Szwier,E/Milanowek 1998/EXT 2003/1/2-1/2 (35); 12.Pe4 Dd8 13.Tc1 Le7 14.Lb1 Tc8 15.De2 f5 16.Pc5 Lxc5 17.dxc5 0-0 18.e4 Df6 19.e5 De7 20.De3 Tfd8 21.Tfd1 Pf8 22.Td6 Tc7 23.a3 Te8 24.La2 Lc8 25.Pd4 Kh7 26.Pxc6 Dg5 Spyrou,E-Distelrath,O/Ruhrgebiet 1999/EXT 2002/1-0 (40)] **12...g6** [12...c5 13.Pe4 Lxe4 14.Lxe4 en zwart is zwaar onderontwikkeld.] **13.Pe4!?** Ik wilde profiteren van de verzwakking van de zwarte velden. [13.e4 is ook een optie, maar dat staat wellicht c6-c5 toe. 13...c5 14.Pxb5 axb5 15.Lxb5 met goede compensatie voor het geofferde stuk.] **13...Dg7!** Ik had deze rare zet niet verwacht. Ik was zo gefixeerd op de ontwikkeling van de loper op f8 naar g7, dat ik niet eens keek naar een zet waarmee de dame dit veld bezet. Ik keek alleen maar naar Dd8 en De7. Op beide was ik Pe5 van plan waarna zwart problemen krijgt over de zwarte velden f6 en d6... Dus bij proces van eliminatie is Dg7 min of meer gedwongen. Later bleek echter dat Aran sowieso van plan was om zijn dame op g7 te zetten, om de loper naar d6 of eventueel e7 te ontwikkelen zonder gestoord te worden door Pe4. [13...De7 14.Pe5! Pxe5 (14...Lg7 15.Pxd7 Dxd7 16.Pc5 en de zwarte loper op b7 staat er droevig bij. Bovendien is c6 verschrikkelijk zwak.) 15.dxe5 en het witte paard dringt binnen op f6 of d6. 15...Lg7 16.Pd6+ Kf8 17.Le4 met groot voordeel voor wit.(17.f4 is ook sterk.) ; 13...Dd8 14.Pe5 Pxe5 15.dxe5 Le7 16.Df3 0-0 (16...Dxd3?? 17.Tfd1 was mijn pointe toen ik 13. Pe4 speelde.) 17.Tfd1 met ruimtevoordeel voor wit.] **14.Pfd2!** Dreigt zwart in te snoeren met Pb3 en Pc5 of zelfs Pa5. **14...f5!** Diagram #

Aran vertrouwt op zijn loperpaar en voorkomt dat ik met Pb3 de druk opvoer. **15.Db3!**? Over dit stukoffer ben ik erg tevreden. Het is niet per se winnend, maar weggaan met het paard van e4 stond mij niet aan, omdat zwart dan vrij makkelijk zich verder kan ontwikkelen. Aran is levensgevaarlijk als je hem zijn gang laat gaan. Met Db3 ontregel ik zwarts plannen. **15...Df7!**? Aran besluit het stukoffer niet aan te nemen. [15...fxe4 16.Dxe6+ Kd8 (16...De7 17.Dxg6+ Kd8 18.Pxe4) 17.Lxe4 en wit heeft initiatief en kan in ieder geval drie pionnen voor het stuk krijgen. 17...Tc8 18.Pb3f (18.Lxc6 Lxc6 19.Txc6 Txc6 20.Dxc6 Df6 21.Tc1²)] **16.Pc3 Tb8!**? bereidt een eventueel c6-c5 voor, wat nu zou falen op Lc4! , profiterend van de ongedekte positie van de loper op b7 [het natuurlijke 16...Lg7 kan trouwens ook niet, om dezelfde reden! 17.Lc4!

(17.Pc4?? kan nu niet, omdat d3 blijft hangen. Dankzij 17. Lc4 en 18. Le2 kan dit in de volgende variant wel, omdat de loper dan niet meer hangt op d3 ! 17...bxc4 18.Dxb7 Tb8 19.Dxc6 cxd3) 17...Pf8 (17...bxc4 18.Dxb7+- (Of zelfs 18.Pxc4 ,waarna zwart zijn loper op b7 niet kan redden omdat wit ook nog Pd6 dreigt met damewinst.)) 18.Le2 Pd7 Hoe moet zwart zich anders ontwikkelen ? 19.Pc4! met het cruciale verschil t.o.v. 17. Pc4 dat de loper niet meer blijft hangen op d3; 16...c5 17.Lc4! bxc4 18.Dxb7 Tb8 19.Dc6 en de zwarte pionnenstructuur is een grote grabbelton. 19...Txb2 20.Dc8+ Ke7 21.Pxc4] **17.a4!** Door de spanning op de damevleugel op te voeren verhinder ik hiermee c6-c5. **17...e5** begrijpelijk dat zwart zich wil bevrijden om zijn opzet te rechtvaardigen, maar het passievere Lg7 of Le7 was geboden, waarna wit nog steeds wel beter staat, maar nog een behoorlijke klus heeft om er doorheen te komen. Nu komt de witte loper via b1 en a2 ijersterk de zwarte stelling binnenschijnen. **18.Dd1!** Na 18. Dc2, e4 kan de witte loper er niet langs naar b1. **18...e4** [beter is wellicht 18...exd4 19.exd4 Ld6 hoewel wit 20.Te1+ heeft, waarna zwart niet meer kan rocheren. Bovendien houdt wit de sterke manoeuvre Lb1-a2 als optie, terwijl zwart zich nog niet ontrafeld heeft.(20.Lb1 is ook sterk, omdat zwart ook hier niet kort mag rocheren wegens La2.)] **19.Lb1!** De pointe van 18. Dd1 t.o.v. 18. Dc2 **19...Ld6** Diagram #

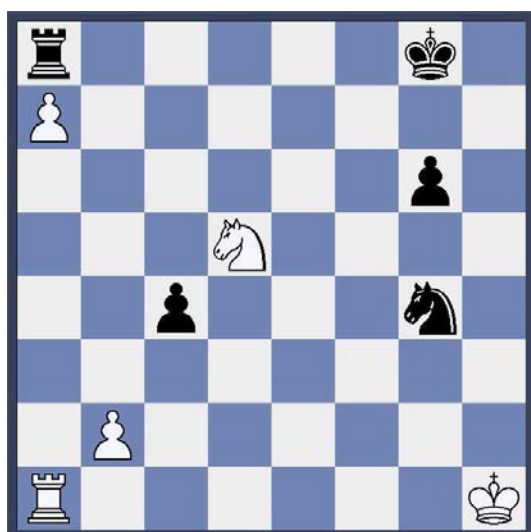
20.f3! Breekt de onderontwikkelde zwarte stelling open.
20...exf3 21.Dxf3! c5 Diagram #

[21...0-0?? 22.La2 met damewinst!] **22.Le4!** [22.Pce4 Lc7 23.axb5 De7 was me niet geheel duidelijk. 22. Le4 was ik al van plan toen ik 18. Dd1 speelde en besloot niet te veel tijd in alternatieven te steken, om niet onnodig in tijdnood te komen. Door schade en schande leert men!] **22...Pf6** **23.axb5!** De pointe van 22. Le4 **23...0-0** [23...axb5 24.Pxb5 Pxe4 25.Pxe4 Le7 26.Dg3! en met de aanval op Tb8 heft wit de penning op! 26...0-0 27.Pbd6 De6 28.Pxb7 Txb7 29.Pxc5 Lxc5 30.dxc5+-] **24.Lxb7 Txb7** Diagram #

Zwart lijkt nu nog wel wat activiteit te ontplooien. Met de volgende krachtzet smooit wit het potentiele zwarte initiatief in de kiem en wordt daarmee de zwarte compensatie geneutraliseerd, waarna wits materiele voordeel zich zal doen gelden. **25.Pc4!** [25.bxa6 Txb2 zou nog behoorlijk pittige compensatie bieden.] **25...Lb8** [25...Dxc4 26.Dxb7+-] **26.Pe5! Lxe5 27.dxe5 Pg4 28.Dg3! Te7** [28...axb5 29.h3 en het zwarte paard heeft geen vluchtvelden.] **29.bxa6 Txe5 30.e4!** Lost mijn enige witte zorgkindje op. **30...h5 31.exf5 c4** Nu moet wit nog wel even koelbloedig blijven, maar ik maak het nauwkeurig af. **32.h3! Da7+ 33.Kh1 De3** [33...Te3 34.Tf3 Txf3 35.gxf3! het makkelijkst. 35...Pf2+ 36.Kg2+-] **34.Dxe3 Pxe3 35.Tf3 Pxf5 36.g4** wikkelt beslissend af. **36...hxg4 37.hxg4 Te3 38.Txe3 Pxe3 39.a7 Pvg4 40.Ta1 Ta8 41.Pd5** Diagram #

en zwart staat machteloos tegen de dreigingen Pb6 en Pc7. **1-0**

Caïssa 1 - Homburg Apeldoorn

Arno Bezemer

Met een overtuigende zege op Homburg Apeldoorn heeft het eerste laten zien een volwaardige eersteklasser te zijn die voortaan niet meer naar onderen hoeft te kijken. Werd de vorige ronde VAS overrompeld, dit maal moest Homburg er aan geloven.

Aan het begin zag het hier nog niet naar uit, nog voor de klokken aan gingen stonden we met 1-0 achter omdat Coen zich in de datum had vergist, bovendien stonden zowel Michael als Enrico al in het eerste speeluur slecht tot verloren.

In het tweede en derde speeluur klaarde de lucht op, de tegenstanders van Enrico en Michael deelden de beslissende klap maar niet uit, en aan de overige borden vielen steeds meer voordelige stellingen te ontdekken.

Het eerste punt kwam van Paul (bord 5) die op fraaie positionele wijze Freddie van der Elburg versloeg, die zal in al zijn jaren meesterklasse zelden zo kansloos hebben verloren. Elwin (bord 2) en Ron (bord 9) bereikten niet zoveel met wit en besloten beide tot remise toen de andere borden er goed uit begonnen te zien.

Enrico (bord 7) wist zijn verloren stelling om te zetten in een verloren toren-eindspel en was hier zo blij mee dat hij meteen een remise-aanbod plaatste, zwart weigerde maar maakte meteen een fout waarna er geen winst meer in zat. Stand $2\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$ en het wachten was op de tijdnoodfase. Mijn tegenstander (bord 1) ging in de tijdnoodfase als eerste ten onder, ik wist gedurende de partij mijn slechte zetten af en toe af te wisselen met goede, mijn tegenstander bleef slechte zetten doen en dacht er bovendien lang over na en ging uiteindelijk in verloren stelling door zijn vlag.

Ook door zijn vlag ging de tegenstander van Michael (bord 4). Het is ook niet niks als je de hele partij tegen 'wit speelt en wint' stellingen aan zit te kijken en geen een keer tot de juiste oplossing komt, heb van Michael begrepen dat een combinatieboekje met louter stellingen uit deze partij in de maak is: $4\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$, nog een halfje en we zijn definitief veilig. Dit werd binnengebracht door Michel (bord 10), Michel is met een solide goed seizoen bezig en kreeg met een handig tussenzetje al snel na de opening met zwart een prettig lopers tegen paarden eindspel dat onverliesbaar was maar ondanks verwoede pogingen ook onwinbaar bleek.

Ook Robert (bord 6) speelde een prima pot, Robert offerde een pion voor actief spel maar wit wist met enkele nauwkeurige zetten het meeste spel er uit te halen en het werd remise, $5\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$!

Nu was het wachten op Niek (bord 8) die met een fraaie partij bezig leek tot hij in de tijdnoodfase voor alle zekerheid nog even snel zet 41 en 42 uitvoerde, zet 42 bleek een blunder en er resteerde een verloren stelling. Opgeven en naar huis zou je zeggen, maar ondanks wat gemopper van teamgenoten speelde Niek door, dit bleek terecht want ook zijn tegenstander wilde naar huis en bood remise aan.

Eindstand 6-4

Caïssa 1 – Paul Keres

Arno Bezemer

Bezemer,Arno - Wemmers,Xander

Paul Keres 1 - Caissa 1, 09.05.2009

1.d4 m'n eerste officiële partij met d4 **1...Pf6** dus toch nimzo-indisch, had in de voorbereiding vooral rekening gehouden met chigorin en slavisch **2.c4 e6 3.Pc3 Lb4 4.e3 b6 5.f3!?** zaterdagochtend in een kwartiertje nog wat nimzo-keuzes gemaakt waaronder deze zet, liever dit dan principieel 5.Pe2 c5 6. a3 La5 en dan niets weten **5...c5 6.d5 b5!?** [dit kwam hard aan, met de pion al op b6 reken je hier niet meer op, had iets van 6...0-0 7.e4 d6 8.Pge2 willen spelen met normale pot schaak] **7.e4** nu zitten we gek genoeg midden in de theorie van 4.f3 c5 5.d5 b5 6.e4 [7.dxe6 fxe6 8.cxb5 d5 vond ik niks voor wit] **7...bxc4 8.Lg5?** [8.Lxc4 is theorie maar ik schrok van 8...Pxd5! 9.Lxd5 exd5 10.Dxd5 Pc6 11.Pge2 La6 dit leek me (en Xander) geen stelling voor wit, maar als je bijvoorbeeld 4.f3 speelt moet je al bereid zijn om dit te spelen, het valt ook wel mee, wit scoort 68% na 12.Kf2] **8...exd5 9.e5!?** [al bijna een wanhoopsactie, maakte me zorgen dat ik er kansloos vanaf zou gaan. Ik was 9.exd5 van plan maar schok van 9...De7+ en wit heeft geen fatsoenlijke zet aangezien 10.De2 Dxe2+ 11.Pgxe2 Pxd5 een pion kost] **9...d4** waarschijnlijk de beste, zwart heeft de keus uit aantal onduidelijke stellingen [9...h6 10.exf6 0-0÷; 9...De7 10.De2 h6 11.exf6 Lxc3+ 12.bxc3 Dxe2+ 13.Pxe2 hxg5 14.fxg7 Tg8 15.h4÷] **10.exf6 0-0** Diagram #

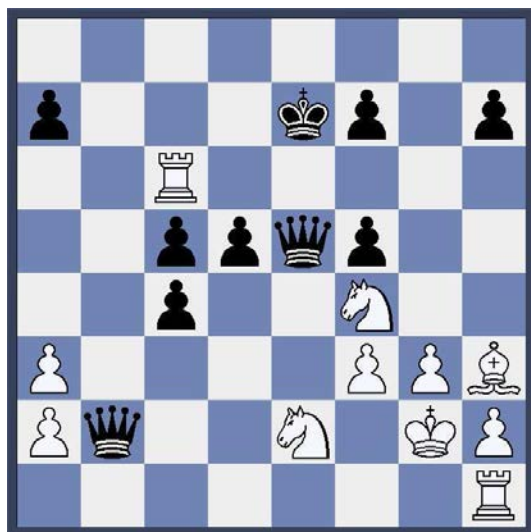
11.Kf2! was erg tevreden met deze zet die ik vantevoren had zien aankomen, wit na andere zetten staat wit gewoon slecht, wit dreigt nu fxg7 en zwart heeft geen tussenschaak meer op e8, bovendien staat Pc3 staat niet meer gepend, zwart is nu gedwongen tot offeren. **11...gxf6?!** [gebaseerd op een misrekening, beter is 11...dxc3 12.fxg7 Dxc3 13.gxf8D+ Kxf8 14.Dd6+ Kg7 15.bxc3 Lxc3 16.Td1 met onduidelijke stelling waarin zwart vast niet minder staat] **12.Lh6!** [12.Ld2 was oorspronkelijk 12...dxc3 (12...d5!?) 13.bxc3 La5 14.Lxc4 van plan met beetje compensatie voor de pion al vindt Rybka zwart duidelijk beter staan] **12...d5!** [op 12...dxc3 volgt 13.Dd6! en dit lijkt uit maar het blijft beetje onduidelijk 13...Kh8 14.Lxf8 cxb2 15.Tb1 Pc6 16.Lxc4 met toch wel groot voordeel voor wit] **13.Lxf8 Kxf8** Diagram #

krankzinnige stelling, het maakt rybka niet uit of wit wel of niet op c3 stuk teruggeeft, stellingsoordeel ligt zo rond de +0,10 voor wit **14.Pce2** als het toch een rommeltje wordt dan maar liever een toren voor blijven, lijkt me een menselijke gedachte [14.Pge2 Pc6÷ (14...dxc3 15.bxc3 La5 16.Dc2÷) ; 14.Dc1 dxc3 (14...Kg7!?)÷) 15.bxc3 La5 16.Dh6÷+] **14...Pc6 15.g3** hoopt de koningsvleugel te ontwikkelen, maar dit blijkt lastig, bovendien zat ik een beetje met de dreiging Tb8/La5, Tb1 Lf5 **15...Tb8** tijdnood nadert al, beide partijen hadden nog een half uur over **16.Lh3 f5!** houdt de witte koningsvleugel opgesloten **17.Dc1?!** Rybka begint vanaf nu naar zwart te neigen (beter zou 17.Pf4 zijn), ik zag niet echt een nuttig plan, maar ook niet voor zwart, de verdediging lijkt redelijk in orde **17...Df6 18.Pf4?! d3 19.Tb1** Diagram #

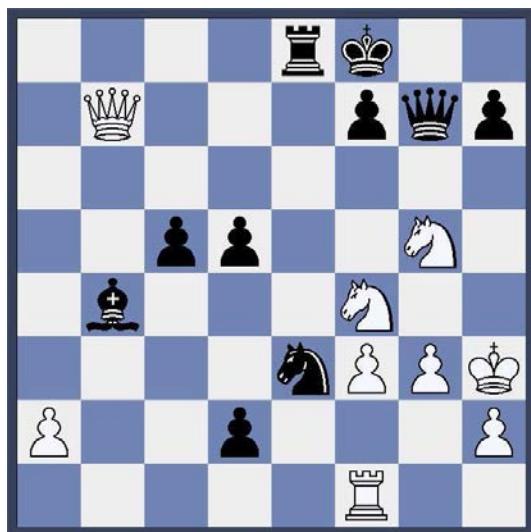

hier beginnen de winstvarianten voor zwart te komen, gelukkig had Xander hier nog 6 minuten over, ik nog 19 **19...Dd4+** [zeer sterk was 19...La3! met de fraaie variant 20.bxa3 Dd4+ 21.Kg2 d2 22.Txb8 dxc1D 23.Txc8+ Ke7 24.Pge2 Dcb2 25.Txc6 De5 Diagram #

deze analysestelling is een diagram waard, wit heeft 2 torens en 3 lichte stukken voor 2 dames, een materiaalverhouding die ik nog nooit heb gezien maar zwart staat gewonnen dankzij zijn nog steeds aanwezige vrijpionnen] **20.Kg2 La6** elke andere zet is beter en zwart houdt wit in de houdgreep **21.Lxf5** nu is wit los **21...Te8 22.Pgh3** [22.Pxd3! deze zat had ik wel mogen zien, had nog een kwartier over, maar was al lang blij dat ik eindelijk Pgh3 kon spelen 22...cxd3 23.Dh6+ en wit wint] **22...d2 23.Dc2 De3 24.Thf1** [een zet waarvoor e.e.a. uitgerekend moest worden, de zet die je zonder rekenen moet doen is natuurlijk 24.Lg4 en alles staat gedekt en werkt samen] **24...Pd4 25.Da4 Lb5** niet gezien **26.Dxa7 Pxf5 27.Db7** wit staat helaas verloren, maar de tijd maakt veel goed, ik 4 minuten en Xander 1, het slot mag uitsluitend a tempo

nagespeeld worden **27...c3! 28.bxc3 Lxf1+ 29.Txf1 Dxc3 30.Pg5 Pe3+ 31.Kh3 Dg7** Diagram #

32.Kh4 hier schrok Xander van, na nu of een daaropvolgend h6 heeft wit weinig meer om op te hopen, zelfs als zwart hier nog maar 30 seconden over heeft **32...Pf5+ 33.Kg4 Pe3+ 34.Kh4 Pxf1 35.Ph5 Dd4+?** dit verleidelijk schaakje kost de partij omdat de zwarte dame niet mee mee gaat doen in de verdediging, na Dg6 ofzo staat zwart huizehoog gewonnen **36.f4 Te7 37.Db8+ Te8 38.Dd6+ Kg8 39.Dh6 Dd3 40.Pf6+** ok ok ok Dg7 is mat in 1 **40...Kh8 41.Pxf7# 1-0**

HET TWEEDE

Caïssa 2

Tom Spits

Beste lezer,

Hier onder vind je een aantal stukjes geschreven door mijn team. Als captain heb ik mijn team het hele seizoen al de hemel in geprezen (de stukken zijn nog na te lezen op de Caïssa-site) en ik was door mijn lofwoorden en overtreffende trappen heen om het kampioenschap van het tweede genoeg eer te bewijzen. Mijn team doet het dus in hun eigen woorden. Vooral de bijdrage van Pieter is memorabel.

Tom Spits

Onvergetelijk

Het was een jaar om niet te vergeten. Als captain heb ik in mijn 10^e jaar als speler en mijn 3^e kampioenschap als captain nog nooit zo erg genoten en gelachen. En dan zelf met 5,5 uit 8 ook nog scoren – het kan niet beter.

Cees Visser

Wit

Dit seizoen heb ik + 2 gescoord. Deze positieve score is met name te wijten aan twee factoren: vaker wit dan zwart en mazzel. Sta me toe dit toe te lichten : met wit heb ik 4 uit 5 behaald, en met zwart 1 uit 3. Je ziet: een goede score met wit en mazzel dat ik 5 keer wit had. Het meeste geluk had ik door onverwachte gebeurtenissen die je gerust op het conto van onze captain mag schrijven. Tegen Zeist had ik met zwart moeten spelen maar omdat Tom het verkeerde formulier inleverde kreeg ik wit. Goed uit de opening, in het middenspel m'n hand overspeeld, remise aangeboden, wat de tegenstander weigerde, en na ongetwijfeld verloren te hebben gestaan won ik doordat m'n tegenstander een slecht plan koos. Mazzel dus. In de laatste ronde zou ik niet spelen, omdat ik pas zaterdagochtend uit Amerika zou terugkomen en het me beter leek Tom iemand anders te laten vragen. Wel zou ik als chauffeur meegaan (door gebrek aan slaap en jetlag niet kunnen

schaken, maar wel de verantwoordelijkheid voor het wel en wee van m'n team op me nemen?!). Vanwege de Varkensgriep niet naar Amerika gegaan, en Tom dit laten weten, niet om de vervanger z'n plek te laten afstaan, maar in het geval iemand anders op korte termijn moest worden vervangen. Op zaterdagochtend een sms van Tom: hij had niet veel zin om te spelen, en misschien wilde ik wel. MET WIT op zeven. Natuurlijk wel! Goed uit de opening, stelling wat laten vervlakken, m'n tegenstander biedt remise aan, ik pols bij Tom wat hij ervan vindt. Met een niet verwachte en niet karakteristieke duidelijkheid was het devies: doorspelen, we zijn net begonnen, je wint maar gewoon! En zo geschiedde. Kortom, Tom bedankt voor je onvoorspelbaarheid en hierbij de oproep aan teamleden voor het komende seizoen: wie heeft er liever zwart dan wit?!

Albert Riemens

Het kampioenseizoen 2008-9

Nieuw seizoen met nieuwe kansen. Een teamprestatie doe je samen, van belang om kampioen te worden is wel dat meerdere spelers een stabiel seizoen draaien. We werden duidelijk gesterkt met Martin Bottema en Hajo Jolles zodat samen met Pieter en ondergetekende de bovenste borden stevig gestut werden. Achteraf bewaarheid: slechts 2x verloren in 34 partijen. Cees, Tom en Avni draaiden ook een mooi seizoen met +2 en +3 scores. Bewonderenswaardig is het doorzettingsvermogen en de spirit van Dennis en Martijn die een slecht seizoen draaiden. Telkens wisten zij zich weer op te laden in de wetenschap dat de vorm niet optimaal was. Ook een vaardigheid. Een pluim voor Tom die als teamleider telkens weer een magische opstelling tevoorschijn toverde. De voorlaatste ronde ging het even mis. Kan me goed herinneren dat er een grafstemming heerste totdat bekend werd dat de concurrent ASV II ook verloren had. Op zijn AZ' s but who cares. De champagne vloeide rijkelijk in Haarlem! Volgend jaar met goed gemoed de 2^e klasse in. Zal een stuk zwaarder zijn. Ben ook benieuwd in welke samenstelling gezien de serieuze flirt met Euwe.

Voor wat mezelf betreft had ik a priori voor de score van 6,5 uit 9 getekend en de TPR van 2200. Echter gezien de score van 4 uit 5 had het wel iets meer dan 2,5 uit 4 aan het slot mogen zijn. Zeker gezien mijn tegenstand in de laatste 2 ronden. Net als in Vlissingen in de zomer van 2008 scoorde ik prima over 7 ronden en remiseerde ik uitgeblust aan het einde. In sommige partijen wat mazzel gehad en gewonnen, anderzijds ook goed staande stellingen geremiseerd. 1x slecht gestaan tegen de Kennemer Combinatie (de gevreesde en verloren kampioenswedstrijd...). Gelukkig was de tegenstander meer gefocust op remise dan de stelling. It's all in the game.

Al met al een bijzonder gezellig en succesvol jaar in een leuk team. A la prochaine, ik zie er naar uit! Dank aan de teamleden voor de gezamenlijke spirit, het was een plezier met jullie te spelen.

Pieter Melford

"het tweede is magisch"

Martin Bottema

Debiteren

Ik speelde dit jaar voor het eerst extern voor Caissa en als dan gelijk kampioen wordt, kan het eigenlijk niet beter! Uiteraard waren er (zelfs voor mij als KNSB oudgediende) wat aanpassingsproblemen (De Caissa bierconsumptie ligt toch een stukje hoger, Hoe kom ik bij de Laurierboom? Waar is La Gondola?, Speel ik 1.e4 of 1.d4?) Deze waren echter al na 1 ronde verdwenen.

Wat mij positief opviel was en is het optimisme (zoals 1..., a6 spelen) en de strijdlust en de teamspirit, de prima voorbereiding van de teamcaptain, het concept van de negende man, waardoor je eigenlijk nooit met een invaller hoeft te spelen, de uitgebreide rondgemailde database analyse die zelfs van de meest obscure derde klasser nog een partij wist te vinden, en last but not least de "after drink" in de Laurierboom. Kortom een fantastisch leuk seizoen en volgend jaar de uitdaging van de tweede klasse. Ik zie er naar uit.

Dennis Breuker

9 uit 9?

Tsja. Je schrijft natuurlijk het liefst over goede scores. Maar helaas. Vooraf had ik besloten dit jaar maar eens door te breken en 9 uit 9 te gaan scoren. Dat bleek niet haalbaar. Ten eerste omdat ik een keer in het eerste moest invallen (remise), ten tweede omdat ik twee keer verhinderd was, en ten derde omdat ik heel vaak niet won. ☺

De eerste twee potjes voor het tweede waren prima: winst in respectievelijk 23 en 26 zetten. Maar daarna vier keer verliezen is niet echt goed te noemen. Ik schoof steeds meer borden op naar achteren, maar zelfs de laatste ronde verloor ik. Op bord 8. ☹

Gelukkig maar dat ik me via de eerste turnus heb geplaatst voor dit team. Want ik wil natuurlijk heel graag voor C2 spelen. Een hecht team, met de beste teamleider die je je maar kan wensen. Nogmaals bedankt, Tom!

Avni Sula

Sterk en stabiel

Ik speel al 10 jaar voor Caissa2. Voor zo ver ik kan herinneren nooit is het tweede zo sterk en stabiel geweest zoals dit seizoen. Het resultaat spreekt vanzelf. Het seizoen is nu afgelopen. Ik wens het tweede het succes volgende seizoen doorzetten.

Martijn Miedema

Uithuilen en opnieuw beginnen

Dit jaar is mijn vijfde jaar in het tweede. Vooraf heb ik altijd een voorbespiegeling met onze topcoach Tom. Zo was dit jaar niet anders. De conclusie was: We doen mee voor de bovenste plekken en met een beetje mazzel/goed spel kunnen we kampioen worden. Nadat de eerste ronden gespeeld waren en kwamen we duidelijk in een winning mood terecht. Iedere wedstrijd werd met tigtal mails voorbesproken waaruit het zelfvertrouwen vanaf droop. De anticlimax door kampioen te worden door te verliezen in de 8ste ronde deed daar weinig aan af. Mijn seizoen persoonlijk kan als een ramp worden gezien. Ik startte goed maar door zeker pech in de twee rondes daarna kwam het niet meer goed. Het ego had een flinke deuk opgelopen en het werd daardoor van kwaad tot erger. Kortom uithuilen en volgend jaar gewoon weer opnieuw beginnen, maar de sfeer in het team en het kampioenschap maken nu al veel goed!!

Hajo Jolles

Wij hadden Tom

De juichende verhalen van mijn teamgenoten lezende, neig ik naar een potje mopperen. (Dat moet mijn gevoel voor evenwicht zijn, goede eigenschap trouwens voor een schaker.)

Alleen, waarover kan ik mopperen? Over mijn spel wellicht. Weinig toonbare partijen gespeeld, drie gewonnen en wel zes remise. Niet verloren dus, maar dat lag niet zozeer aan mijn degelijke spel als aan de tegenstanders die weigerden de trekker over te halen. Zoals mijn nerveuze opponent in ronde 8 die de winnende zet uitvoerde en tegelijkertijd remise aanbood (om toen ik – net voor het vallen van de vlag – mijn hand uitstak, dat eerst even als opgave te beschouwen!)

Maar hoe het succes te verklaren? Simpel, wij hadden Tom. Elke opstelling die hij bedacht pakte goed uit, zelfs de opstelling waarvan hij was vergeten dat hij hem de avond ervoor had afgekeurd! Bij voetbalclubs vraag je je soms af of ze het zonder trainer zo veel slechter zouden doen. Caissa 2 daarentegen zou denk ik zonder playing captain Tom geen kampioen geworden zijn.

HET VIERDE

Hoe het vierde toch nog kampioen werd

Wim van Tuyl

Een schaker is nooit ziek, zei Hans Ree eens. (Ik zou daar aan toe willen voegen: een *middenstander* evenmin.)

Ik schaak zo'n 50 jaar en kan mij niet herinneren mij ooit voor een externe clubwedstrijd of voor een tournooipartij te hebben afgemeld.

Op donderdag 7 mei 2009 moesten wij met het vierde tegen het eerste van Es '80 spelen om het kampioenschap van SGA-klasse 1b. D.w.z. : enkel winst telde voor ons. Voor ES '80 ging het nergens meer om.

Wat ik woensdagavond, als een soort weerman, al zag naderen bleek donderdag gearriveerd: een zware verkoudheid. Hoesten; zweten; moe; keelpijn. Wat nu? Afmelden? Maar hoe zat het met de reserves? *Waren* die er überhaupt en konden zij nog worden opgetrommeld? Zou ik überhaupt de teamleider Lance Oldenhuis nog wel kunnen bereiken?

En trouwens: als je je ziek voelt, speel je soms verrassend sterk. Zo herinner ik mij uit een Open Kampioenschap van Nederland te Dieren van lang geleden een fraaie koortsige partij die ik met de vierpionnenaanval tegen de Aljechin fraai won.

Lastig dilemma.

Ik besloot het er maar op te wagen. Met een doosje Paracetamol, veel zakdoekjes en een paar flessen water. Mijn tegenstander kwam een klein kwartier te laat. Wat ik niet prettig vind. Hij was nogal joviaal kletserig en haastig.

Hij herinnerde zich een eerdere partij tussen ons uit een lang vervlogen SGA-kampioenschap groep B. "Die je toen won", zei mijn tegenstander. "Maar ik heb de B-groep van het SGA-kampioenschap vier maal gewonnen", antwoordde ik bescheiden maar waarheidsgetrouw. Toen deed hij zijn eerste zet:

Vincent v.d. Eijnde (*Es '80 I*), bord4 (1949) - **Wim van Tuyl** (*Caissa IV*) (1910) [A02]

SGA 1e klasse Amsterdam (ronde 7)

6 mei 2009

Waarderingen zijn gebaseerd op analyse met Fritz 11.

1.f4 (Larsen speelde deze Bird-opening vroeger regelmatig. 1.b3 is de eigenlijke Larsen-opening.) **e5** (Dit is het From-gambiet, wat ik altijd speel op 1.f4) **2. fxe5** (Met 2. e4 kan wit er alsnog een koningsgambiet van maken.) **d6** (Dit hoort erbij.) **3 e4 ??** Diagram

(maar deze haastige zet dit niet ! “Als wij nu geen kampioen worden, stop ik met schaken”, dacht ik. Theorie is 3. exd6 Lxd6. 4 Pf3 en nu is ..g5 het scherpst. Al gelooft Larsen zelf hier niet zo in. Wegens 5. g3. Een bekende partij won hij hiermee, als wit, tegen Zuidema; Beverwijk 1964. Larsen prefereert 4.. Pf6. Vroeger geloofde ik hier erg in de zwarte kansen. Maar wit staat beter dan je zou denken.) **Qh4+**
4.Ke2 Qxe4+ 5.Kf2 dxe5 -1.46 [Fritz vindt 5...Qd4+nog beter 6.Ke2 (6.Ke1 Qh4+ 7.Ke2 Nc6) 6...dxe5 7.Nf3 Qb6 8.Nc3 Nc6 9.Ke1 Nf6; Of ook : 5...Qd4+ 6.Ke2 dxe5 7.Nf3 Qb6 8.Ke1 Nc6 9.Qe2 Bf5 10.Qb5 0-0-0 11.Qxb6 axb6 12.Bc4 Bxc2 13.Bxf7 **Fritz 11-2.00**] **6.Nf3 Bc5+ 7.d4 Bxd4+ 8.Nxd4 Qxd4+** [Fritz vindt het volgende beter 8...exd4 9.Bb5+ Kf8 10.Na3 a6 11.Bd3 Qh4+ 12.g3 Qf6+ 13.Qf3 Qxf3+ 14.Kxf3 Nf6 15.Re1 Bg4+ 16.Kg2 Nc6 17.Nc4 Re8 18.Bg5 **-1.05/20**]

9.Qxd4 exd4 10.Bf4 Diagram

(Ik beseftte dat wit wel *enige* compensatie had via het loperpaar en zijn ontwikkelingsvoorsprong en vroeg mij af of ik mij nog een pionzet kon veroorloven, hetzij ..c6 hetzij ..c5. Iedereen weet dat je soms materiaal terug moet geven; maar anderzijds: de witte opening moet als mislukt worden beschouwd en zou ik niet op mijn twee pionnen mogen gaan zitten ?!

Ik besloot Kortsnoij na te doen en vast te houden aan het in de schoot geworpen materiaal.

Dit is eigenlijk niet mijn stijl. Ik ben vooral een aanvalsspeler die eerder graag pionnen offert! Maar je moet je horizon altijd verbreden!) **10...c5 !?/?!**

[10...Nf6 lijkt toch wel beter.

A: 11.Na3 c5 12.Nb5 Kd7 13.Nc7- 2.23 (13.Bd3 Nd5 14.Bg3 a6 15.Nd6 Kc6 16.Be4 Be6 17.c4 dxc3 18.bxc3 f5 19.Bxd5+ Bxd5 20.c4 Be4 **-0.77**) 13...g5 14.Nxa8 gxf4 15.b4 b6 16.bxc5 bxc5 17.Rb1 Nc6

B: 11.Bxc7.Bf5 12.Bb5+ Nc6 13.Re1+ Kd7 14.Bg3

(-1.76) (Beter is 14.Bf4 a6 15.Ba4 g5 16.Bxg5 Ne4+ 17.Rxe4 Bxe4 18.Nd2 Bd5 19.Nf3 Rhg8 20.Bf6 b5 21.Bb3 - 1.30/20) 14...a6 15.Ba4 Ne4+ 16.Kf3 **(-2.56)** (Beter 16.Kg1 Rhe8 17.Rf1 Bg6 18.Bh4 Nc5 19.Bxc6+ Kxc6 20.Na3 Re2 21.Rad1 d3 22.cxd3 Rxb2 23.Rc1 Rxa2 -1.73/20) 16...Rae8 - +]

11.Bb5+ Bd7 [Beter is 11...Ke7 12.Nd2 Nf6 13.Rhe1+ Be6 14.Nc4 Nbd7 15.b4 cxb4 16.Bd6+ Kd8 17.Na5 Bd5 18.Rad1 Re8 19.Rxd4 Rxe1 20.Kxe1 Rc8]

12.Re1+ Kd8 13.Bc4 Ne7 [Beter is 13...Nf6

A) 14.Bd6 Pg4 15.Kg1 Ne3 16.Na3 Nxc4 17.Nxc4 Na6 (-0.42) 17...Be6 18.Ne5 Na6 19.c3 dxc3 20.bxc3 Re8 21.Nf3 b6 22.Ng5 Bc4 23.Nxh7 Rxe1+ 24.Rxe1 Nc7 25.Ng5 Nb5 26.Be5 -1.24/20

B) 14.Na3 Bc6 15.Nb5 Bxb5 16.Bxb5 Nc6 (0.00: 16...Nbd7 17.Rad1 Nd5 18.Bc1 Nc7 19.Bd3 Ne6 20.c3 Re8 21.cxd4 cxd4 22.b3 Rc8 23.Ba3 Kc7 24.Bf5 -0.88/20) 17.Bxc6 bxc6 18.Bd6 Nd7 (0.69: 18...c4 19.Bc5 d3 20.cxd3 cxd3 21.Rad1 Re8 22.Rxd3+ Kc7 23.Bd6+ Kb7 24.Rb3+ Ka6 25.Ra3+ Kb7 26.Rb3+ 0.00) 19.Re7 Rf8 20.Rd1 Rb8 21.b3 Rg8 22.Rxf7 Rb5 (1.40 ;Beter: 22...Rb6 23.Re1 Kc8 24.Re4 Ra6 25.a4 h6 26.Ke2 c4 27.Rxd4 Re8+ 28.Kf1 c5 29.Rd5 cxb3 0.98/20) ;

C) 14.Na3 Nc6 15.Nb5 Be6 16.Bxe6 fxe6 17.Rxe6 Rf8 18.Kg1 a6 19.Nc7 Rc8 20.Rxc6 bxc6 21.Ne6+ -0.87/20 ;

D) 14 Lxf7 Rf8 15.Bxb8 Rxb8 16.Bc4 Kc7 17.Kg1 b5 18.Bf1 Rfe8 - +

Mijn tegenstander zei trouwens 13.. Ph6 te vrezen. Maar die zet vindt Fritz minder dan 13.. Pf6.]

14.Bd6 Nbc6 15.Bxc5 Rc8 Dit speelde ik snel met het idee druk op de c-lijn maar dat is enkel een optisch bedrog. (Beter is 15...Nf5)

16.Na3 [-1.00; Fritz suggereert 16.Nd2 Nf5 17.Bxf7 Ne3 18.Rac1 Ne5 19.Bxa7 Kc7 20.Bxd4 N3g4+ 21.Kg1 Nxf7 22.Re7 Nd6 23.Rxg7 Rce8 -0.33/20 d.w.z. zwart staat beetje beter terwijl hij na 16 Pa3 fors beter staat.)]

16...b6 [Beter is 16...Nf5 17.Bd3 b6 18.Bxf5 bxc5 19.Bd3 Nb4 20.Nc4 Rc6 21.Ne5 Rf6+ 22.Kg3 h5 23.h4 Kc7 24.Nxd7 Kxd7 25.b3 -1.00/20]

17.Bd6 [-0.42: Beter is 17.Bxe7+ Nxe7 18.Rad1 Nc6 19.Ba6 Rc7 20.Bd3 Nb4 21.Re4 Nxd3+ 22.Rxd3 Bf5 23.Rexd4+ Ke7 24.Re3+ Kf6 25.Nc4 Bxc2 26.Nd6 Rc5 0.01/20] **17...Nf5 18.Bf4 met remise-aanbod.** Diagram

Maar omdat wij om het kampioenschap speelden en ik meende *altijd* nog wel remise te kunnen maken weigerde ik. Overigens wel na overleg met onze teamleider Lance. Hij vond het op alle borden wat onduidelijk. Dat leek mij ook. Te weinig duidelijkheid om al remise aan te nemen. (Zoals Erik juist *wel* al heel vroeg remise was overeen gekomen.) Het stomme echter van mijn kant was dat ik na al deze afleiding nauwelijks meer naar de stelling keek en snel een zet deed die ik eerder al had gepland. Goede motivatie maar slecht schaken.

18...f6? [0.36] (Veel beter is 18.. Pb4 19. Tac1 Tc5 20 Ld2 a5 21.c3 dxc3 22.bxc3 Rxc4 23.cxb4 Rxc1 24.Rxc1 axb4 25.Nc4 b5 26.Ne5 -0.46/20 d.w.z. zwart staat nog steeds beter!) Er is nog wel een klein excuus voor deze snelle zet: sinds de

huidige schaakpartijen meestal in één zitting moeten worden voltooid heb ik het al vaak mee gemaakt dat ik in gewonnen stand te weinig tijd meer heb .

Ik herinner mij met plezier de tijd dat er nog afgebroken werd .

En ook in bijvoorbeeld het Corus-tournooi is er nog een eerste tijdcontrole bij de 40e zet. Dat partijen nu eerder beslist worden door het tijdverbruik dan door de stelling blijf ik erg vervelend vinden. Maar ik probeer mij aan te passen door dan maar sneller te spelen. Maar dan krijg je weer dit!

19.Ba6 ! (Dat was ik dus even *vergeten*!. Want toen ik ..b6 deed besepte ik toch echt wel dat a6 hiermee vrij kwam.) **19...g5 20.Bxc8 Bxc8** [Beter is 20...Kxc8] **21.Bd2 Ne5** [Beter 21...Nd6] **22.h3** Diagram

Ba6?? ('t Is duidelijk dat zwart de koers kwijt is. [**2.04**; 22...Re8 23.Rad1 Bd7 24.g4 Nh4 25.Kg3 h6 26.b3 Kc7 27.Nc4 a5 28.Nxe5 fxe5 29.Rf1 Ng6 30.Rf6 Re6 biedt nog enige tegenstand **0.66/20**] **23 Lxg5 Pe7 24 Tad1 fxe5 25 Txe5 Tf8 26 Kg1 Pf5 27 c3** en na nog een tiental zetten gaf ik op. **(1-0)**

Ondanks deze nogal pijnlijke nederlaag , waarvoor beide spelers zich schaamden, won ons team met 4 1/2 - 3 1/2 en daarmee werden wij kampioen van onze klasse. Daar mag ik mijn teamleden in deze wedstrijd wel dankbaar voor zijn! Niets is zo erg als zelf de *schuldige* te zijn aan een nederlaag en het mislopen van een kampioenschap. Ik heb dat in de jaren '70 bij mijn toenmalige club MEMO eens meegemaakt. (Al was ik toen gelukkig niet zelf het zwarte schaap.)

Omdat ik dit seizoen toch wel een positieve score had in het vierde (tegen matige tegenstanders evenwel) mag ik mij nog wel vertonen op de club, dacht ik zo.

Maar een partij als deze toont weer eens aan:

- hoe rommelig het schaken op dit niveau kan zijn
- hoe moedeloos makend die analyses met de computer zijn en misschien zelfs niet erg zinvol. Dat de computer het altijd beter weet, wisten wij al!
- dat je toch maar beter een remise kan aannemen als je je niet goed voelt.
-

Omdat ik wel behoefte hebt even aan te tonen dat ik soms *beter* kan, hier nog een aardig partijtje uit het Corus-tournooi van dit jaar.

Y. de Groot (2006) - W. van Tuyl (1876) [B40]

Corus 3b (5), 27.01.2009

Commentaar van Fritz 11

1.e4 e6 2.d3 c5 3.c3 Pc6 4.Pf3 g6 (laatste zet uit boek) **5.Bg5 Da5 [0.46** ; beter 5...Be7 6.Bxe7 Pgxe7 7.Pbd2 d5 8.Be2 0-0 9.0-0 e5 10.Db3 b6 11.h3 Be6 12.Pg5 Dd6 13.Bf3 0.02/18]

6.Pbd2 d6 [1.32 ; beter: 6...Be7 7.Pb3 Db6 8.Dd2 a5 9.d4 cxd4 10.Pbxd4 Pxd4 11.Dxd4 Dxd4 12.cxd4 Pf6 13.e5 Pe4 14.Bxe7 Kxe7 **0.42/18**] **7.a4 [0.34** ; 7.d4 f6 8.Be3 Bd7 9.Pb3 Db6 10.Bc4 Ph6 11.0-0 Pg4 12.Bd2 cxd4 13.cxd4 Tc8 14.h3 **1.32/18**] **7...Bg7 8.Be2 Pge7 9.Pc4 Dc7 10.Lf4 e5 11.Lg5 0-0 12.Dc1 [-0.43** ; 12.0-0 b6 13.Lh4 h6 14.h3 Le6 15.Dc2 f5 16.Pd2 d5 17.exd5 Pxd5 18.Lf3 Pf4 19.Tfe1 **0.00/18**] **12...d5 13.Pa3 Le6 14.Lh6 f5 15.h4 fxe4 16.dxe4 dxe4 17.Lxg7** Diagram

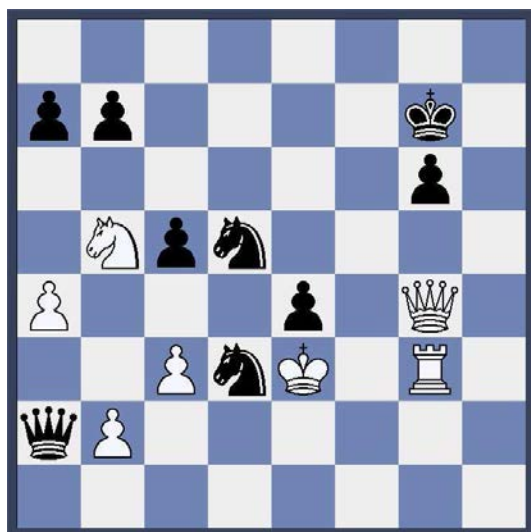

exf3 [-0.27 ; 17...Kxg7 18.Pg5 Ld5 19.c4 Lg8 20.Pb5 Da5+ 21.Dc3 Dxc3+ 22.bxc3 e3 23.fxe3 Tad8 24.Pc7 Kh6 25.Tb1 Pf5 26.Txb7 -0.75/18]

18.Bxf8 fxc2 19.Tg1 Txf8 20.Txg2 Bd5 [0.19 20...Pd5 21.h5 Pf4 22.Tg3 Pe7 23.hxg6 hxg6 24.Dc2 Pf5 25.Tg1 Df7 26.De4 Pd6 27.De3 -0.34/18] 21.Bc4 [-0.60 ; 21.Tg1 Pa5 22.De3 Pf5 23.Dg5 Db6 24.0-0 Be4 25.Bd3 Bxd3 26.Txd3 c4 27.Td5 0.19/18] 21...Kg7 22.Bxd5 Pxd5 23.Dc2 Pf4 [-0.20 ; 23...e4 24.Dxe4 Pf6 25.Dc4 Pe5 26.De2 Dc6 27.0-0-0 Dxc2 28.Dxe5 Dxf2 29.Pc4 Te8 30.Dc7+ Kh6 -0.63/18] 24.Tg3 Td8 25.Td1 Txd1+ 26.Dxd1 e4 27.h5 Pe5 [-0.35 ; 27...Pd3+ 28.Ke2 Df4 29.Txd3 exd3+ 30.Dxd3 De5+ 31.Kd2 Dg5+ 32.Kc2 Dxc5 33.Dd7+ Kh6 34.Pc4 Df3 35.Pd2 Pe5 36.Pxf3 Pxd7 -1.02/18]

28.Pb5 Df7 29.hxg6 hxg6 30.Kf1 [-2.95 ; 30.Pd6 De6 31.Pxe4 Ped3+ 32.Txd3 Dxe4+ 33.Te3 Pg2+ 34.Ke2 Pxe3 35.Dd7+ Kf6 36.Dd8+ Kf5 37.Dd7+ Kg5 38.Dd2 Kg4 39.Dxe3 Dc2+ 40.Dd2 Dxd2+ -0.38/18] 30...Dc4+ 31.Ke1 Ped3+ 32.Kd2 Pxf2 33.De1 P2d3 34.Db1 [-4.72 ; 34.Pa3 Dd5 35.Dg1 Pxb2+ 36.Kc2 Pbd3 37.Da1 Kf7 38.Db1 Kf6 39.Da1 Kf5 40.c4 -2.96/18] 34...Pe5 [-3.06 ; 34...Pxb2 35.Dxb2 De2+ 36.Kc1 De1+ 37.Kc2 Dxc3 38.c4+ Kg8 39.Df6 Dd3+ 40.Kb2 Dd2+ 41.Kb1 Db4+ 42.Db2 Dxc4 43.Pxa7 Dd3+ 44.Ka2 Dd5+ 45.Db3 -4.72/18]

35.Dd1 Da2 36.Ke3 Ped3 37.Dg4 [-11.87 ; 37.Df1 De6 38.Pxa7 Df5 39.Kd2 Pxb2 40.c4 De5 41.Tb3 e3+ 42.Txe3 Dd4+ 43.Kc2 Pxc4 44.Tb3 De4+ -2.87/18] 37...Pd5+ Diagram

Sinds ik gelezen heb dat paarden groepsdieren zijn, probeer ik hen altijd bij elkaar te houden. Dat is in deze partij aardig gelukt. Marianne Thieme zal tevreden zijn. **(0-1)**

Dat was trouwens mijn revanche voor de nederlaag tegen dezelfde tegenstander verleden jaar, eveneens in groep 3. De Groot speelt altijd hetzelfde systeem: een variant van **De Leeuw**, met zwart ..c6, ..Dc7, ..Le7, ..h6, ..g5 en ..Tg8 en dan aanvallen. Van Rekom en Jansen noemen deze aanpak in hun boek over dit systeem **De Leeuwenklauw**. Met wit speelt Ymar ook vaak iets dergelijks, (Dc2, c3, Le2, h3, g4, Tg1 etc.). Hij had er weinig succes mee dit jaar in Corus.

Interessant is dat Marco in de jaren '10 en '20 van de 20^e eeuw dit systeem, met zwart, reeds speelde. Bijvoorbeeld

Yates- Marco , Den Haag 1921 en Wolf- Marco , Pistyan 1922.

In zijn commentaar bij zwarts 6^e zet (1 e4 e5 2 Pf3 d6 3 d4 Pf6 4 Pc3 Pbd7 5. Lc4 Le7 6 0-0 0-0) van de partij **Aljechin – Marco Stockholm 1912** schrijft Aljechin, nogal opmerkelijk, dat de korte rochade hier niet goed is. Zwart kan z.i. beter met .. h6, .. Dc7, ..Pd7 f8, ..g5 op de aanval spelen!

Terwijl 6 .. 0-0 nu theorie is! Aljechin had wel vaker voor zo'n creatieve speler vrij dogmatische opvattingen over de opening. Lees " *The paradox of Alekhine* " in Watson's meesterwerk **Secrets of Modern Chess Strategy!** Aljechin speelde in zijn jonge jaren vrij vaak de Philidor maar, voor zover ik weet, nooit het laatstgenoemde systeem!

1. c4! again (Een blijspel in zeven bedrijven...)

Teun Timmerman

Proloog

Oplettende lezers van dit clubblad herinneren zich het artikel van vorig jaar (nummer 416) met de titel 1. c4!, over het kampioenschap van Caïssa 4 in klasse 1B van de SGA. Ook dit jaar is het vierde weer eerste geworden in deze klasse. Maar, vraagt u zich af, de nummer een promoveert toch? Dat is inderdaad zo, maar omdat vorig seizoen Caïssa 3 degradeerde uit de promotieklasse, wisselden de teams van nummer en mocht het nieuwe vierde (ofwel het oude derde) weer in dezelfde klasse uitkomen.

Overigens verschilden zowel de samenstelling van het team als de indeling van de poule nogal met vorig jaar, dus het was slechts voor weinigen een feest der herkenning. En ook het verloop van de strijd was anders: werd het vierde vorig jaar al twee ronden voor het einde ongeslagen kampioen, dit jaar bleef het spannend tot op de laatste wedstrijddag. Vooraf waren de favorieten op rating Almere 2 (ook gedegradeerd uit de promotieklasse) en Caïssa 4, en de outsiders MSK 1, ES '80 en TAL/DCG 3. Het zou echter anders lopen...

Geniet u mee van dit blijspel in zeven bedrijven, met als spelers Lance Oldenhuis (captain), Erik Dekker en Marjolein Theunissen (de harde kern van Caïssa 4), Freek Terlouw (topscoorder), Jouke van Veelen (het jongste teamlid), Michiel Pos (voormalig jeugdtalent), Wim van Tuyl (oude rot), Wilfried de Kruif (jonge vader), Herre Trujillo (kopman) en Teun Timmerman (uw verslaggever). Bij het verslag vind u een aantal fragmenten van mijn eigen partijen, niet omdat dat nu de beste partijen waren van het vierde maar vooral omdat de andere teamleden te bescheiden waren om u lezer iets van hun prestaties te laten zien. En bij een wedstrijdverslag hoort wat mij betreft wel wat te schaken!

I. Een valse start (C4 – Tal/DCG 3 3 – 5)

In de eerste ronde ging het al direct mis. Terwijl de tegenstander niet eens een enorm sterk team op de been bracht, bakten wij er niets van. De einduitslag viel nog mee, door twee remises in stellingen die ook verloren hadden kunnen gaan. Aan het eerste bord deelde ik in de malaise, door tegen Jos Kooiker in een goede stelling verkeerd te rekenen. In plaats van een betere stelling leverde dit pionverlies op, met geen enkele compensatie. We wisten in ieder geval weer waar we stonden.

Jos Kooiker – Teun Timmerman

Caïssa 4 – Tal/DCG 3, bord 1

Stelling na de 15de zet van zwart.

Zwart is prima uit de opening gekomen en staat al iets beter. De volgende actie van wit om de knuppel in het hoenderhok te gooien, zou niet goed uit mogen pakken...

16.d4 ? 16...cxd4 17.cxd4 fxe4 ?! 17. ..., exf4 18. gxf4, Tac8 is ook goed. Wit kan niet met de dame op f4 slaan vanwege f*e4 met stukwinst, en heeft problemen vanwege zijn zwakke pionnen op d4 en f4. Mijn zet is ook niet slecht, maar is wel gebaseerd op een enorme rekenfout. **?! 17. ..., exf4 18. gxf4, Tac8** is ook goed. Wit kan niet met de dame op f4 slaan vanwege fxe4 met stukwinst, en heeft problemen vanwege zijn zwakke pionnen op d4 en f4. Mijn zet is ook niet slecht, maar is wel gebaseerd op een enorme rekenfout. **18.Lxe4 d5 ??** 18. ..., exf4 en zwart staat nog

steeds ok. **19.dxe5 !** Ik rekende op 19. Lg2, waarna zwart e4 speelt met een goede stelling. Deze zet kan echter

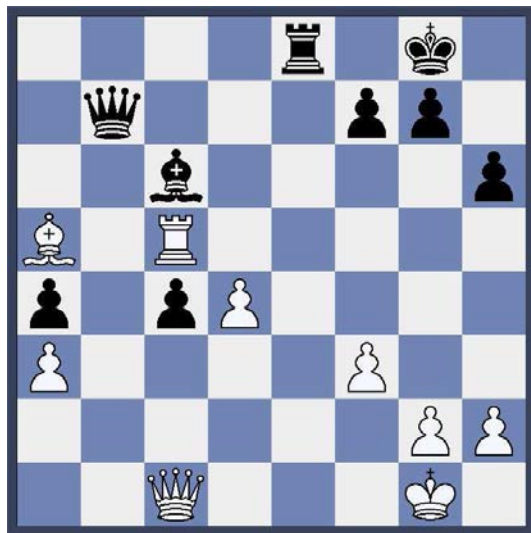
ook, want de zwarte dame is niet gedekt waardoor ik de loper op e4 niet kan slaan. Na 19. ..., Tad8 wist ik het nog tot zet 35 te rekken, maar mijn tegenstander gaf mij geen schijn van kans meer. Met recht een valse start!

II. We blijven in de race (Almere 2 – C4 2½ – 5½)

De tweede ronde bracht ons medefavoriet Almere 2. Op een regenachtige maandagavond deden we er alles aan om in de underdogpositie te komen: vrijwel het gehele team was te laat in Almere aanwezig. De wedstrijd ging echter voorspoedig, en na afloop stond er een duidelijke overwinning voor ons op het scorebord. Zelf speelde ik een gelijkopgaande partij tegen Bert Kampen. Ergens speelde hij het verzwakkende f3, en dat kwam hem in de tijdnoodfase duur te staan.

Bert Kampen – Teun Timmerman

Almere 2 – Caissa 4, bord 4

Stelling na de 33ste zet van wit

We hebben allebei nog zo'n vier minuten. Wit dreigt een pion te winnen, maar zwart heeft andere plannen...

33...Te2 Nu is 34. Df1!, Tc2 nog speelbaar voor wit. De zwarte c-pion blijkt giftig! **34.Txc4 ? 34...Lxf3 ! 35.Tc8+** Na twee minuten nadenken gespeeld. Na 35. gxf3, Dxf3 36. Df1, De3+ 37. Kh1, Tf2 verliest wit de dame, en met de open witte koningsstelling zal zwart zonder twijfel winnen. **35...Kh7 36.Tc2 Txc2+ 37.Txc2 Lxg2 38.Dc2+ ? 38...Le4** Wit had beter zijn dame actiever neer kunnen zetten op f4, maar dacht hier de loper te winnen. Nu werken de zwarte dame en loper prima samen, en met zijn vlag op vallen wordt dat wit fataal. **39.Dd2 Db1+ 40.Kf2 Dh1 41.Kg3 ? 41...Df3+ 42.Kh4 g5+** en opgegeven door wit.

III: Werken aan het doelsaldo (C4 – WSC 1 7 – 1)

Tal won ook de tweede wedstrijd, en zette zo alle andere teams al op minimaal twee matchpunten achterstand. De competitieleider had in de laatste ronde de kraker Tal/DCG 3 – Almere 2 geprogrammeerd, dus onze opdracht was duidelijk: zelf alles winnen en ervan uitgaan dat Almere Tal wel zal verslaan. Als we dan genoeg bordpunten verzamelen, zijn we kampioen. Deze wedstrijd ging het van een leien dakje, met slechts twee remises keerden de gasten terug naar Weesp. In de zesde ronde zouden zij ons nogmaals een grote dienst bewijzen. Maar daarover leest u later meer...

IV. Hard zwoegen voor de punten (C4 – MSK 1 5 – 3)

Een kampioen wint ook de slechte wedstrijden. Wat dat betreft namen wij in deze wedstrijd een voorschot op de titel. De Muidenaren kregen vrijwel geen cadeautjes, ook al waren de partijen niet in alle gevallen foutloos en kwamen enkele punten gelukkig onze kant op. Alleen zelf was ik niet bij de les, na een half uur nadenken besloot ik tegen Ben Wijgers tot een combinatie met een gat...

Ben Wijgers – Teun Timmerman

Caïssa 4 – MSK 1, bord 3

Stelling na de 13de zet van wit

In deze stelling kon ik geen helder plan bedenken. Zwart staat zeker niet slecht, maar ik wist niet goed wat te doen. Na een tijdje nadenken zag ik een leuke tactische grap om de stelling wat te versimpelen:

13...Pd4 ? 14. Pxd4, cxd4 15. Pa4, Ld6! dreigt van alles tegen de witte koningsstelling (bijvoorbeeld 16. h3, Lh2+ gevolgd door Pxe4) en na het voor de hand liggende 14. e5 wilde ik 14. ..., Lxf3 15. Lxf3, Pg4! antwoorden. Wit moet dan ingaan op 16. Lxg4, Lxg5 met ongeveer gelijk spel. Slaan op e7 kan namelijk niet vanwege 16. ..., Dxb2+ 17. Kf1, Lxf3! met mat of damewinst. Ik had hieraan ongeveer twintig minuten gerekend, en daarbij volkomen gemist dat door 14. e5 de diagonaal naar h2 voor de zwarte dame wordt afgesloten,

waardoor de door mij berekende variant totaal onzinnig is! Volkomen gedesillusioneerd vergat ik te doorvechten (14. ..., Pxf3+ 15. Lxf3, Lxf3 16. gxf3, Tab8 17. De2 geeft zwart nog enige positionele compensatie door het sterke pionnen centrum en de druk tegen de dubbele f-pion) en verloor geruisloos.

V. Caïssa 4 gaat nat (Grasmat 1 – C4 4½ – 3½)

Voor de wedstrijd tegen degradatiekandidaat Grasmat had captain Lance alles op een rijtje gezet. Almere had inmiddels nogmaals verloren, maar Tal was blijven winnen. Steeds met klein verschil, maar dat maakte niet uit: wij stonden nog steeds twee matchpunten achter. Wij moesten dus druk op de ketel houden met flinke scores, en hopen dat Almere in de laatste ronde toch haar sportieve plicht wilde doen tegen Tal, ondanks dat ze daar zelf niets meer aan zouden hebben.

Grasmat vocht echter voor wat het waard was. Hun sterke kopborden zorgden als verwacht voor een gelijkspel, maar de zwakkere staart – waartegen wij zouden scoren – zorgde voor nog eens 2½ bordpunt. Lance en Jouke verloren onnodig, Marjolein wist een stukoffer van haar tegenstander in een spectaculaire achtervolging over het hele bord slechts half te weerleggen en ik speelde een van de slechtere eindspelen uit mijn carrière: met een mooie pion voor besloot ik mijn geweldige paard in te ruilen voor een lullige toren. De looper van mijn tegenstander kwam tot leven, mijn koning werd het open veld in gedreven en objectief stond ik verloren. In een alles-of-niets tijdnoodduel sloeg ik zelfs remise af met het oog op het teamresultaat, en uiteindelijk won ik de tijdtrace met enkele seconden verschil... om erachter te komen dat het niets meer uitmaakte: het team had verloren.

Tal gaf in dezelfde ronde ook het eerste matchpunt weg, maar had nu, met nog twee ronden te gaan, drie matchpunten voorsprong op Almere en Caïssa. Dat zouden ze in de volgende ronde tegen hekkensluiter WSC (u weet wel, 7 - 1 voor het vierde in ronde 3) zeker afmaken. Wij konden het seizoen zonder enige illusie uitspelen.

VI. Het wonder van Weesp (C4 – ENPS 2 6½ - 1½)

In de algemene malaise na de vorige wedstrijd was teamcaptain Lance zelfs de zesde ronde bijna vergeten. Gelukkig was het een thuiswedstrijd en konden er op het laatste moment nog acht spelers achter het bord verschijnen. Onze tegenstanders waren danig gemotiveerd, omdat ze nog dreigden te degraderen. Toch pakten ze het niet handig aan, want op de meeste borden was er halverwege al sprake van een behoorlijke tijdvoorsprong voor Caïssa. Dat telde aan, ook in de voor ons lastige partijen. Met slechts een remise en een verliespartij werd het een weliswaar geflatteerde overwinning, maar hadden we nog alle uitzichten op de tweede plaats. Alleen in de wandelgangen werd er nog gefluisterd over meer. Mijn partij tegen Ronald Post kende een leuk tactisch einde.

Teun Timmerman – Ronald Post

Caïssa 4 – ENPS 2, bord 2

Stelling na de 20ste zet van zwart

Alhoewel zwart een stuk voorstaat, is zijn stelling hopeloos:

20.e5 ! 20...Pg8 Andere zetten zijn ook onvoldoende, bijvoorbeeld 21. ..., Dc7 22. exf6+, Kxf6 23. Kxb1 of 21. ..., Pxd4 22. fxd4, Dc7 23. Kxb1 / 22. ..., La2 23. Dh6+. **21.Dg5 ! 21...Lxc2 !** Relatief de beste kans. Na 23. Lxc2, Txd1+ 24. Txd1, Dc7 staat wit wel iets beter maar is er nog een hoop te doen, en na 23. Kxc2, b3+! verliest wit zelfs. Gelukkig heb ik de volgende killer: **22.Txh7+ !** En mat in vier zetten.

De volgende ochtend kwam via de mail het ongelooflijke bericht over het Wonder van Weesp: Tal had tegen WSC met 4½ - 3½ had verloren, waardoor zowel Almere als Caïssa 4 nog kampioen konden worden...

VII: Kampioen na een fotofinish (ES '80 1 – C4 3½ – 4½)

Daartoe zou allereerst Almere moeten winnen van Tal. In deze wedstrijd kwam Tal er niet aan te pas: 6 – 2 voor Almere. Dit betekende dat we tegen ES '80 een achterstand van twee matchpunten en 4½ bordpunten op Almere moesten goed maken. Ook de kleinst mogelijke overwinning was voldoende voor het kampioenschap, omdat we de onderlinge wedstrijd tegen Almere hadden gewonnen.

De aanloop naar de beslissende wedstrijd was voortreffelijk. Vooraf at de helft van het team samen en bespraken we het gunstige verloop van de avond in allerlei varianten, en bij de start van de wedstrijd zat iedereen geconcentreerd achter de borden. In de loop van de avond kwamen er zelfs een aantal clubleden langs om ons aan te moedigen: beter kun je het niet wensen. De eerste uitslag stond snel op het bord: een gelijkwaardige remise van Erik tegen de sterkste Esser. Na anderhalf uur leken Wim en Marjolein goed te staan, op de overige borden was er nog niet veel van te zeggen. Ook in mijn partij tegen Dick van den Eijk was er nog niet veel aan de hand. Totdat...

Teun Timmerman – Dick van den Eijk

ES '80 1 – Caïssa 4, bord 1

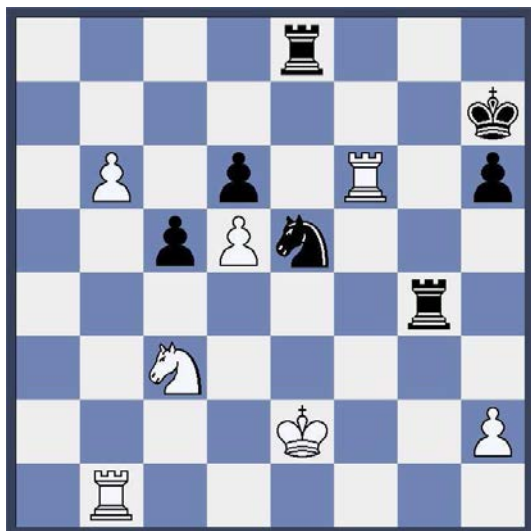

Stelling na de 18de zet van zwart

19.exf5 Lxf5 20.Pxf5 ? Gebaseerd op een miscalculatie. Na 20. axb6, Txa6 21. Pce4, e6 22. Pg5 of 21. ..., Lxe4 22. Pxe4, e6 23. Pg5 staat wit iets beter. **20...Txh5 21.g4 ? 21...Df8 !** Niet gezien... Een onverwachte zet die dameruïl afdwingt en daarmee het laatste gif uit de witte aanval haalt. Overigens staat na 21. ..., Tf7 zwart ook al beter vanwege de kwetsbare witte pionnen. **22.Dxf8+ Txf8 23.Tae1** Een kwartier tevoren was ik alle borden langsgelopen, en ik schatte in dat het een close finish zou worden. Een verliespartij aan mijn bord was niet handig, ik stond nu duidelijk minder en bovendien had ik al een half uur meer tijd verbruikt dan mijn tegenstander. Daarom besloot ik remise aan te bieden. Terwijl mijn tegenstander dat in beraad had, leerde een nieuw rondje mij dat het er inmiddels aan meer borden niet zonnig uitzag: bij Wim was het ergens goed misgegaan en ook de partij van

Lance was waarschijnlijk niet meer te redden. Ik had spijt van mijn aanbod, want meer dan 4 - 4 leek er niet meer in te zitten. En we moesten winnen! Gelukkig speelde Dick voor zijn eigen kansen en besloot hij voor de winst te gaan. Bijkomend voordeel was dat hij flink had nagedacht en ik een behoorlijk deel van mijn

tijdsachterstand had goedge maakt! **23...Tf7** ?! En hij speelt niet de beste zet! 23. ..., axb5 was aangewezen, met als mogelijk vervolg 24. Pxb5, Tfb8! 25. Pc3, Ta3 met een onaangename zwarte druk. **24.a4 axb5 25.axb5 h6** ?! En hier verdient 25. ..., Ta3 toch sterk de voorkeur. Zwart wil echter via de f- en g-lijn gaan drukken. De tijd gaat nu meespelen. Ik besluit ruimte te maken voor mijn torens. **26.f5** !? **26...gxf5 27.gxf5 Kh7 28.Tf4 Tg8+ 29.Kf1** Ik had mijn schaarse bedenktijd voornamelijk gebruikt om veilige velden voor de koning te bepalen, bijzonder nuttig met een vijandelijk paard in de buurt... **29...Pe5 30.Tb1 Tfg7 31.Ke2 Tg2+ 32.Tf2 T2g4 33.f6 exf6 34.Txf6 Te8 35.b6** !? Objectief niet het beste (dat is volgens Fritz 35. Ta1 met gelijkspel), maar we hadden allebei nog slechts enkele minuten en ik hoopte dat zwart zich op de verdediging zou richten. Diagram

35...Pd7+ ? En inderdaad gaat zwart hier gruwelijk in de fout. Na 35. ..., Tg2+ 36. Kf1! (andere koningszetten verliezen direct), Txb2 kan alleen wit het nog verkeerd doen. **36.Te6** ! Nu staat wit opeens gewonnen! Na 36. ..., T*e6+ 37. d*e6 beslist een van de twee witte vrijpionnen de partij, na een andere zet met de toren op e8 slaat wit op d6 met groot voordeel of speelt Pe4 met stellingen analoog aan de partijvoortzetting. De laatste optie voor zwart wint ook geforceerd: **36...Tgg8 37.Pe4 ! 37...Pb8** ?? Met de vlag op vallen ziet zwart het niet meer en volgt er een enorme blunder. Maar na andere zetten beslist uiteindelijk de witte vrijpion in combinatie met de witte druk op d6, ook al omdat zwart onvoldoende schaakjes heeft. Bijvoorbeeld: 37. ..., Tef8 38. b7, Tg2+ 39. Ke3, Pb8 40. Pxd6, Tff2 41. Pe4. **38.Pf6+ Kg7 39.Pxe8+ Kf7** 39. ..., Txe8 is mat in 14 ;). Nu gaat het iets sneller, gelukkig nam

ik tien seconden de tijd en zag ik de volgende stijlvolle afsluiting: **40.Tf1# 1-0**

Door deze overwinning was de stand inmiddels 3½ - 2½ voor ons: Lance en Wim hadden inderdaad verloren, en Jouke en Marjolein gewonnen. Freek stond iets beter, maar besloot geen risico's te nemen (remise). Ons lot lag daarmee in handen van Herre, die een dame voor stond tegen toren en paard. Hij had nog heel weinig tijd en moest uitkijken voor paardvorkjes, dus we hielden ons hart vast. Gelukkig deed zijn tegenstander na een van de vele dameschaakjes een onreglementaire zet. Nadat de wedstrijdleider Herre er twee minuten bij had gegeven, berustte zijn tegenstander in remise. Zo was het vierde wederom KAMPIOEN!

Epiloog

Hoe nu verder met het vierde? Het team heeft een huzarenstukje verricht, dat mag duidelijk zijn. Met de vele nieuwe leden van het afgelopen jaar zal het team er in de promotieklasse waarschijnlijk weer heel anders uitzien. Zelf verkeer ik in een luxe positie, doordat ik met mijn andere team Oegstgeest 2 kampioen ben geworden van de promotieklasse van de Leidse Schaakbond, en dus volgend jaar KNSB kan spelen. Ik kijk terug op een bijzondere competitie, waarin we uiteindelijk tegen alle verwachtingen in het hoogste resultaat hebben behaald. Speciale dank gaat natuurlijk naar teamleider Lance, die ondanks de tegenslagen met zijn enthousiaste mailtjes de spirit er in hield. Verder Herre, Marjolein, Wim, Wilfried, Michiel, Jouke, Freek en Erik in willekeurige volgorde bedankt, en het ga jullie volgend jaar goed, in welk team je ook speelt!

HET VIJFDE

Kampioenen zonder team

Wim Suyderhoud

C5 boekt succes met spierballenschaak

Van het matig presterende C5 van vorig jaar waren Hamilton, Jop, Frans, Coen en Wim blijven zitten. De plaatsingscommissie had kampioenen in de eerste klasse Martijn, Theo en Robert Jan toegevoegd met de opdracht dit seizoen de kampioensklok te veroveren in de tweede klasse D. In de sportpsychologie is bekend dat zo'n opdracht niet altijd even lekker uitpakt. Het begon al met onduidelijkheid over het teamleiderschap, wat tot gevolg had dat het beoogde kennismakingsdiner er niet kwam. Samenhang en teamspirit ontberend – wie zit er naast me? – begon C5 dan ook met een collectieve offday tegen Raadsheer 2. Er werd thuis verloren met 3½-4½ na een onwaarschijnlijke reeks blunders. Zelfs onze anders zo solide kopman deelde in de malaise met een nul.

White: Hans Radder (Raadsheer 2: 1824)**Black: Hamilton McMillan****1.e4 e5 2.Nf3 Nc6 3.Bb5 a6 4.Ba4 d6 5.c3 f5 6.d3**

A rather solid way of countering B's naked aggression.

6...fxe4 7.dxe4 Nf6 8.Nbd2 Be7 9.Bb3 Bg4?

This move, conceding 2 pawns for the piece, is ill conceived. As my opponent's prudent play demonstrates, I gain no offset for the material. 8...Nd7 was one way of coping with the pressure along b3/g8.

10.h3 Bh5 11.g4 Nxg4 12.hxg4 Bxg4 Diagram**13.Bc4**

A neat way to relieve the pin.

13...Qd7 14.Be2 0-0-0 15.Nc4 h5 16.Ne3 Rdf8 17.Nd5 Nd8**18.Be3 Ne6 19.Nh2 Bg5 20.Kd2**

An imaginative reply to my attempts to offload my inert KB and generally to complicate matters.

20...Bxe3+ 21.Nxe3 Bxe2 22.Qxe2 Nf4 23.Qf1 Qc6

d5, trying to embarrass the K might have been a better punt.

24.Qc4 Qxc4 25.Nc4 d5

Instead of trying to blast open the centre, I might have done better to attack the weak pawn at f2 by Nh3 followed by doubling the Rs on the f file.

26.exd5 Nxd5 27.Ke1 Rf4 28.Ne3 Rd8

Further inaccurate play. I had to preserve the N by Nf6 hoping to recycle it into attack.

29.Rd1 Nxe3 30.Rxd8+ Kxd8 31.fxe3 Rh4 32.Kf2 Rh3**33.Rd1+ Ke7 34.Nf1 g5 35.Kg2 Rh4 36.Ng3 Ra4 37.Nxh5 Rxa2 38.Rd2 a5 39.Ng3 a4 40.Ne4**

And 1-0 after 52 moves.

In de tweede ronde, met Stef voor het eerst als invaller voor Hamilton, was er iets te bewijzen. Als we nog mee gingen doen, moesten we met grote cijfers winnen bij Chaturanga 1. Na een gezamenlijke dooltocht door de Bijlmer op zoek naar de speellocatie wonnen we, zonder een partij te verliezen, met 1-7. Zouden we dan toch een team worden? Hoe dan ook, de inhaalrace was begonnen. En Stef zou ons permanent komen versterken.

Concurrent De Pion 1, gemiddeld een paar ratingpuntjes sterker dan wij, liet ondertussen op indrukwekkende wijze van zich horen met de scores 6-2, 7-1 en nog eens 6-2. Zij hadden nog geen steken laten vallen. Niet alleen zouden wij hen dus in de onderlinge match moeten verslaan, wij moesten tevens een enorme hoeveelheid bordpunten zien te vergaren. Bij gelijk eindigen stelt de SGA immers het aantal bordpunten boven het onderlinge resultaat. Nieuweling Angelo Spiler kwam C5 tegen Probleem 3 versterken om dat doel te bereiken. Hij debuteerde voor Caïssa met groot vertoon van macht.

Sander van der Wiel - Angelo Spiler

Caïssa 5 - Probleem 3

1.d4 Pf6 2.c4 g6 3.Pc3 Lg7 4.Pf3 d6 5.e3

Deze zet (i.p.v. e4) was me niet bekend, maar zorgen baarde het me niet: wit kiest voor een solide, weinig ambitieuze opzet. Als later toch e4 volgt, heeft hij een tempo verloren.

5...O-O 6.Le2 b6

Misschien niet nodig, maar de loper kan nu ook naar b7 en de zet c5 van wit is in de kiem gesmoord.

7.d5 e5 8.e4 (Waarom niet meteen, dacht ik bij mezelf.) **Ph5**

Deze standaard riposte van zwart brengt het paard naar het goede veld f4.

9.Pg5 (Lg5!?) **Pf4**

Fritz beoordeelt deze stelling als ietjes beter voor zwart en zo dacht ik er tijdens de partij ook over.

10.Lxf4 exf4

De dubbelpion is geen zorgenkind voor zwart, integendeel. Deze voorpost, samen met de happy loper op g7, is fijn voor zwart.

11.h4

Wit probeert tegenspel te houden, maar zijn korte rochade kan hij nu vergeten. Bovendien blijkt de lange rochade ook niet probleemloos.

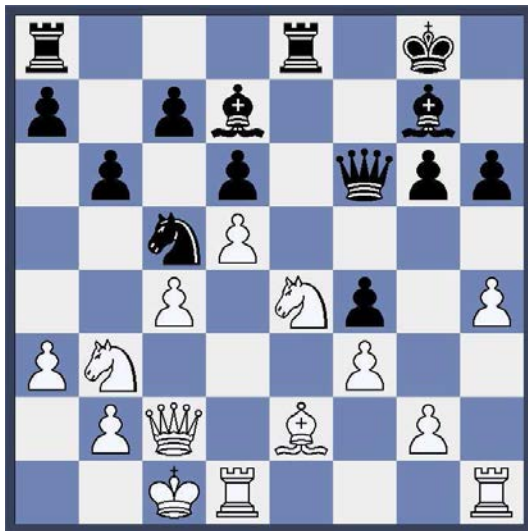
11... h6 12.Pf3 Te8 13.Dc2 Pa6 14.a3

Fritz geeft hier natuurlijk correct aan dat h5 een nadere analyse waard is.

14...Pc5 15.Pd2 f5 16.f3 Ld7 17.O-O-O Df6

De druk wordt opgevoerd en wit heeft weinig aanknopingspunten om tegenspel te bieden.

18.Pb3 fxe4 19.Pxe4? Diagram

En wit liet zich bewust matzetten.

27...Da1# 0-1

Ook Coen, "widely known" volgens Hamilton "for never having withdrawn a piece in his life", liet een overtuigend punt aantekenen.

Waarschijnlijk het 'point of no return'. 19.Pxc5 bxc5 20.Pxe4 is minder slecht, maar ook dan staat zwart beter.

19...Txe4

"De laatste klap", aldus Fritz en dit programma blijkt over psychologisch inzicht te beschikken, want het gezicht van mijn opponent stond hierna inderdaad op noodweer.

20.fxe4 La4 21.Td3

Ook Th3 kan de uitslag niet meer beïnvloeden, zeg ik in koor met Fritz.

21...Te8

Dit is nog wel een belangrijk moment. Zwart moet niet te gulzig zijn en direct de kwaliteit terug willen. Na bijv.

21...Pxb3+?! 22.Txb3 Te8 23.Lf3 kan wit nog vechten.

22.Tf3 Txe4 23.Ld1

Wit is de weg kwijt, maar het eindresultaat stond al vast.

23...Txc4 24.Tc3 Lxb3 25.De2 Txc3+ 26.bxc3 Dxc3+ 27.Kb1

Coen Venema – C. van Dusschoten

VAS 7 - Caissa 5

Dit was mijn kortste partij dit seizoen, 16 zetten. Ik had 12 minuten gebruikt en mijn tegenstander een uur. Hij gaf op, mompelde iets tegen zijn teamcaptain van "wegblazen". Hij liep zo de zaal uit en ik heb hem niet meer teruggezien. Later las ik in het VASblad dat zijn captain hem al vaak had gewaarschuwd voor de Morra, maar mijn tegenstander vond het een onzinopening, en dus had het geen zin om er eens goed naar te kijken. Tja en dan gebeurt je dit.

1.e4 c5 2.d4 cxd4 3.c3 dxc3 4.Pxc3 Pc6 5.Pf3 d6 6.Lc4 e6 7.0-0 Le7 8.De2 Pf6 9.Td1 0-0

Dit gaat niet goed voor zwart, natuurlijk e5.

10.e5 Pe8 11.exd6 Pxd6 12.Lf4 e5 13.Pxe5 Pxe5 14.Lxe5 Le6 Diagram

15.Lxe6 fxe6 16.Pb5

En opgegeven. **1-0** Hij verliest een stuk.

Op deze manier slaagden wij er met overwinningen van nog eens 7-1 en 6½-1½ inderdaad in De Pion in bordpunten licht te overtreffen. Bovendien wisten we nog een keer op miraculeuze wijze te ontsnappen aan definitieve uitschakeling. In onze thuismatch tegen TOZ 1 beleefde Theo zijn finest seizoensmoment. Bij een stand van 3½-3½ was hij als gebruikelijk in zware tijdnood gekomen, maar tegen zijn gewoonte in stond hij ook nog eens totaal verloren. Zijn tegenstander maakte echter de klassieke fout te gaan *meevluggeren*. Toen wedstrijdleader van dienst Peter van der Werf hem maande zijn zetten te blijven

noteren, maakte de man zich bovendien zo boos dat hij een half uur lang weigerde de partij te vervolgen. De arme Theo, die ik ervan verdenk al nerveus te worden als hij een straat moet oversteken, leek er volledig aan onderdoor te gaan. Maar schijn bedriegt; aan het schaakbord is Theo een killer. Toen zijn teamgenoten het TOZ-mannetje hadden overtuigd dat verder spelen beslist in zijn voordeel zou zijn, maakte Theo hem zijn plus ras afhandig. En toen een hernieuwde weigering de zetten te noteren het mannetje op een tijdstraf kwam te staan, wist Theo zelfs de volle winst nog te grijpen. Eén voor allen! En allen lieten voor Theo een spontaan applaus door Huize Lydia schallen. Wij mogen echter vrezen dat Theo in dit succes geen aanleiding zal zien van speelstijl te veranderen.

In de voorlaatste speelronde stond de beslissende match tegen De Pion 1 op het programma, in het hol van de leeuw. Aangezien de poule bestond uit een oneven aantal teams had elk team in deze competitie een vrije ronde. De Pion had haar vrije ronde al gehad, wij zouden in de laatste ronde vanaf de zijlijn moeten toekijken. Dit was de situatie: als wij zouden winnen met 2-6 zouden we op eigen kracht kampioen worden, omdat De Pion ons in de laatste ronde dan niet meer kon overtreffen in bordpunten. Twee vooruitgespeelde partijen (remise van Martijn en winst van Stef) leverden een voordelige tussenstand op van ½-1½. Angelo kon het team wederom komen versterken en ook Hamilton was er weer bij. Beiden zouden een cruciale rol spelen. We dachten aan het achtste bord iets sterker te zijn dan de tegenstander en aan het eerste iets zwakker. Frans had zichzelf opgesteld aan bord acht met een zware opdracht.

Johan de Lange – Frans Roes

De Pion 1 – Caïssa 5

Hij was gespannen. Dat is te zien op het notatieformulier, waarop hij zijn naam bij de witspeler had geschreven. Later vertrouwde hij mij toe dat hij al dagen naar deze partij had toegeleefd. Ik kon het lezen in zijn anders zo laconieke blik. Het was Nu of Nooit.

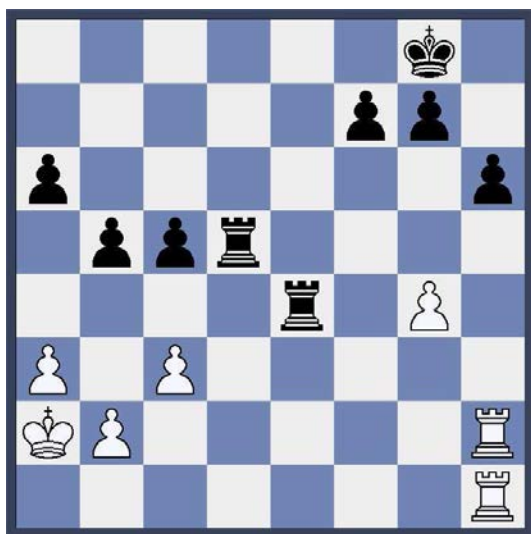
1.e4 e5 2.Pf3 d6 3.d4 exd4 4.Pxd4 Pf6 5.Pc3 Le7 6.f3 0-0 7.Le3 c6 8.Dd2 d5 9.exd5 Pxd5 10.Pxd5 Dxd5 11.Pb3 Lh4 12.Kd1 Wit doet afstand van de rochade waar het eenvoudige 12.g3 Dxd2 (12...Dxf3 13.Lg2 Lxg3 14.hxg3 Dxg3+ 15.Df2 +/-) 13.Pxd2 Le7 naar de door hem gedroomde remisepaden leidt.

12...De6 13.Ld3 Td8 14.g3 (?) Lf6 15.Te1 Dh3 16.Kc1 Lf5 17.Ld4 Hier had zwart volgens Fritz materiaal moeten verliezen door 17.Lf1! Txd2 18.Lxd2!, waarna 18...Dxf1 19.Txf1 de beste manier is om de dame te geven. Met zijn 16^e zet toonde Frans aan dat hij menselijke trekjes heeft. **17...Pd7 18.Lxf5** (diagram)

Dit is het kritieke moment in de partij, volgens mij. 18.Lf1 Dh6 19.Dxh6 was mogelijk voor wit, met afwikkeling naar een gunstig eindspel. In plaats daarvan krijgt zwart het initiatief. En Frans kan heel goed omgaan met een klein voordeeltje. **18...Dxf5 19.Lxf6 Pxf6 20.Df2 Td5 21.a3 Tad8 22.Kb1 c5 23.De2 a6 24.g4 Df4 25.c3 h6 25...h5!** zou waarschijnlijk al winnend zijn geweest. Bijvoorbeeld: 26.gxh5 Te8 27.Df1 Txe1 28.Dxe1 Dxf3 29.Ka2 en wits pionnen op de koningsvleugel kunnen worden opgeveegd. Na de volgende zet bood de witspeler remise aan. Even was er een zwak moment bij onze man toen hij mij als non-playing captain de beslissing liet. Of volgde hij gewoon netjes het protocol? Hoe dan ook, het was heerlijk om een commando als dit zonder de geringste twijfel te mogen uitspreken: geen sprake van. Doorspelen en winnen!

26.Ka2 b5 27.h4 Dd6 28.Dc2 Dg3 29.De2 Wit moet zonder compensatie een pion geven. 29.g5 zou ook tot pionverlies hebben geleid, maar bood vechtkansen. **29...Dxh4 30.Th1 Dg5 31.Th2 Df4 (a5!) 32.Tah1 Te8 33.Dg2 Ph7 34.Pd2 Pg5 35.Pe4** In tijdnood gespeeld. Wit gaat een tweede pion verliezen. **35...Pxe4 36.fxe4 Dxe4 37.Dxe4 Txe4** Diagram

Hier houdt Frans' notatie op. In het vervolg voerde de witspeler zijn zetten a tempo uit, ongetwijfeld in de hoop de tijd aan zijn zijde te krijgen. Frans bleef geconcentreerd spelen, vermeed een lullig patje en zette zijn tegenstander met – even kijken – nog 27 seconden op de klok, keurig mat: **0-1**. Mission accomplished. Aan de andere borden werden de punten gedeeld en ging de partij van Theo verloren. Het was nog niet gedaan. Hoe ging het aan het eerste bord?

White: Hamilton McMillan

Black: Jos van Ommeren (De Pion 1: 2036)

1.c4 e5 2.g3 Nf6 3.Bg2 Nc6 4.Nc3 Bb4 5.Nd5 0-0

Uncompromising play. No wimpish retreat of the bishop.

6.Nxb4 Nxb4 7.a3? Nc6 8.e4?

My last two moves are strategically unsound. Instead of seizing d5 and conceding d4, White should aim to challenge the centre with 7.d4 exploiting the temporary absence of the Black QN from c6. Play might continue 7...exd4 8.a3 Nc6 9.Nf3

8...a5 9.b3 d6 10.Ne2 Bg4 11.h3

Perhaps 11.f3 was better. But I was concerned (a) not to wall in my KB (b) to avoid weakening along the g1/a7 diagonal.

11...Bxe2 12.Qxe2 Nd4 13.Qd1 b5!

Black starts undermining White's centre while preparing to open the b file for his QR. Another idea was 13...a4.

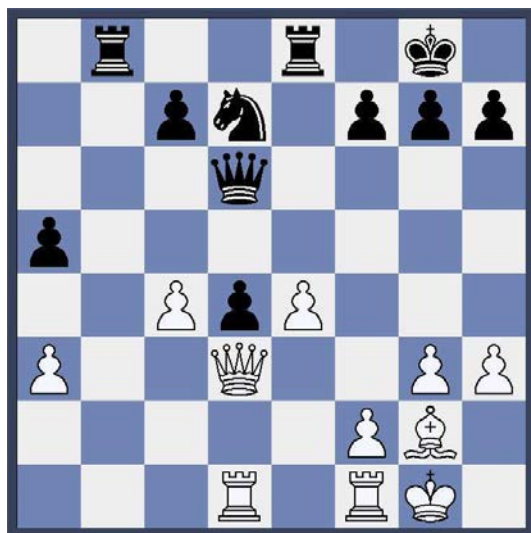
14.Bb2

White must rush to develop. At the same time he has to eliminate the strong N on d4.

14...bxc4 15.Bxd4 exd4 16.bxc4 Re8 17.d3 d5 18.0-0 dxe4 19.dxe4 Rb8

Black has successfully emerged from the opening. I felt his position, with its passed d pawn, was already winning. Rather than invite unnecessary complications after 19...Nxe4 20.Qf3 he plays a better move seeking to control the b file and removing the QR from the long diagonal.

20.Rb1 Qd6 21.Qd3 Nd7 22.Rbd1 (diagram)

I wanted to stop the N from advancing. This is successful. But at the price of ceding the b file.

22...c5 Self-blocking the c5 square. **23.f4 a4 24.e5 Qc7**

25.Qf5 His Q side being indefensible, White must launch an all out K side attack. **25...g6 26.Qg4 Rb3 27.Rfe1** I'd have preferred Rde1 but was concerned about Re3. **27...h5** This more or less forces a Q exchange, but weakens B's K side. True to the old adage, attack is easier than defence. B's advantage slowly ebbs away.

28.Qg5 Qd8 29.Qxd8 Rxd8 30.g4 hxg4 Unnecessary? The resulting opening of the h file redounds to W's advantage.

31.hxg4 Rxa3 32.f5 g5 33.e6 fxe6 34.fxe6 Nb8 After e7 Black fears Bc6 and protects this square at the cost of the N's passivity.

35.Re5 Re8 36.Rf1 Having enjoyed a sizeable time plus for much of the game I now began using up too many minutes

pondering how best to pursue a mating attack without any resolution.

36...Re3 37.Rxg5+ Kh8 38.Bd5 a3 39.Kg2 Re2+ 40.Kg3 Re3+ 41.Kg2 Re2+

Drawn. Overall, W appears to be better placed with one of his rooks, and his minor piece, more active than B's. But, by now, I had insufficient time to figure out complex variations and felt obliged to yield to the perpetual check.

Goed en verstandig geknokt door Hamilton, die nog steeds voor Caïssa uit zijn woonplaats London over komt. Met een belangrijk halfje meer dan verwacht gaf hij zijn moeilijke seizoen een beetje glans, hoewel hij dat zelf anders ziet. "Caïssa 5 succeeded despite rather than because of my efforts", was zijn bescheiden commentaar. Tegenstander Jos van Ommeren analyseerde op mijn verzoek het verloop van de partij aldus: "Hamilton kwam net iets minder actief uit de opening, en het zag er niet naar uit dat dit goed zou aflopen. Na een zeer onnauwkeurige zet van mij kon hij zich bevrijden en zelfs tot een gevaarlijke aanval overgaan die nauwelijks te stoppen was. Met nog een paar minuten op de klok kon Hamilton remise afdwingen door herhaling van zetten. Waarschijnlijk een goede keuze. Nadere analyse leert dat de stelling gewonnen was maar daarvoor moest de witte koning wel eerst door een open mijnenveld wandelen."

De matchscore was inmiddels opgelopen tot 3-4 en de laatste uitslag moest komen van bord 2, waar Angelo de beslissing moest forceren. Dat gebeurde op komisch dramatische wijze. Met nog 23 seconden op de klok en

zijn tegenstander nog een minuut, deed Angelo in glad gewonnen stelling een onreglementaire zet. De digitale klok werd netjes stilgezet (Smeets, Radjabov!) en de tijdstraf ingesteld. Dat de wedstrijdleader daar kennelijk geen ervaring mee had, leidde tot de nodige grappen bij de omstanders en de spelers. Ondertussen bekeek Angelo de stelling scherper dan de tegenstander, want toen de klok uiteindelijk weer ging lopen, liet die zich mat zetten in twee. Een kleine anticlimax, maar de vreugde was er niet minder om. Eindscore: 3–5 voor Caïssa. Bij De Pion bleek het na afloop goed toeven. De drank vloeide rijkelijk en de spelers van C5 stelden zich maar eens behoorlijk aan elkaar voor. Een gezamenlijke rekensom leerde dat De Pion in de laatste ronde bij Raadsheer 2 met 6½-1½ moest winnen om aanspraak te maken op het kampioenschap. Een maandje later zagen Angelo, Frans, Robert Jan en ik hun plannetje net mislukken. Het werd 3-5 na een dramatisch scoreverloop. C5 was kampioen.

De kampioenen, vlnr: Nils, Robert Jan, Coen, Wim en Angelo. Absent: Hamilton, Stef, Theo, Martijn, Jop, Frans en Tony.

Caïssa 6

Tony Lith

Het schaakseizoen van Caïssa 6 begon met een gevoelige nederlaag tegen ENPS 3. Gevoelig omdat we meenden met een verslaanbare tegenstander te maken hadden. Nieuwbakken teamcaptain Tony Lith gaf meteen het slechte voorbeeld met een bespottelijk kwaliteitsoffer, waarna het gehele team in mineur raakte en met 6 – 2 ten onder ging. Tegen De Bron werd daarna de gelegenheid tot revanche met beide handen aangenomen. Het werd 1½ - 6½. Gert van 't Hof won van de sterke Senad Kustura terwijl Peter van der Werf de pech had tegen het jeugdig talent Admir Kustura te moeten spelen, anders was de overwinning nog groter geworden. Nadat vervolgens Almere 4 dankzij Huib Vriens nipt werd verslagen, werd ondanks het traditionele defeatisme van Ed Leuw voorzichtig gedacht aan een kampioenschap. In het verleden waren de heertjes van het zesde met regelmaat goed voor een schaakklok. Werd het niet weer eens tijd voor een topprestatie? Nee dus. Nieuwendam 3 sloeg met kracht alle hoop de bodem in – en dat terwijl ze met knikkende knieën aan de krachtmeting waren begonnen. Vermeldenswaard is de fraaie overwinning van Gert van 't Hof op Peter Sassen. Ook Peter van der Werf liet daar zijn tanden zien. Tegen het tweede van De Pion werd het vervolgens een lusteloze remise. Het seizoen kreeg nog enige glans doordat in de laatste ronde met ruime cijfers van De Raadsheer 3 werd gewonnen. Wilfred Oranje vestigde de aandacht op zich door na zijn tweede invalbeurt op een score van 100% uit te komen. Gert van 't Hof speelde voorbeeldig dit seizoen. Met 3½ uit 4 en een tpr van 2125 stak hij met kop en schouders boven de rest uit. Huib Vriens bleef eveneens ongeslagen en ook Hans Uiterwijk speelde dit jaar een mooi seizoen. De score van Nils en Ed kon er nog mee door maar de overige spelers wordt met klem aangeraden maar eens een lesavond te bezoeken.

TOERNOOIEN

Je krijgt altijd nog een kans

Dennis Breuker

In het vorige nummer schreef ik over mijn slechtste toernooi ooit. Om dat de compenseren had ik me ingeschreven voor het Limburg Open. Gezellig met Pinksteren in een bloedhete hal met honderden schakers in Maastricht een potje spelen. Logeren bij een oude vriend van me, van de tijd dat ik in Maastricht schaakte. Het zou een goed toernooi worden. Mijn beste toernooi ooit?

Hier volgen een aantal partijfragmenten ter illustratie van de stelling: "je krijgt altijd nog een kans".

In de eerste ronde speelde ik tegen een Duitser genaamd Christian Kalla (1977). Na een Sveshnikov had ik een pion geofferd om een aanvalsstelling met ongelijke lopers te krijgen. Diagram 1 toont de stelling na zet **23..Lg5-d8** van zwart.

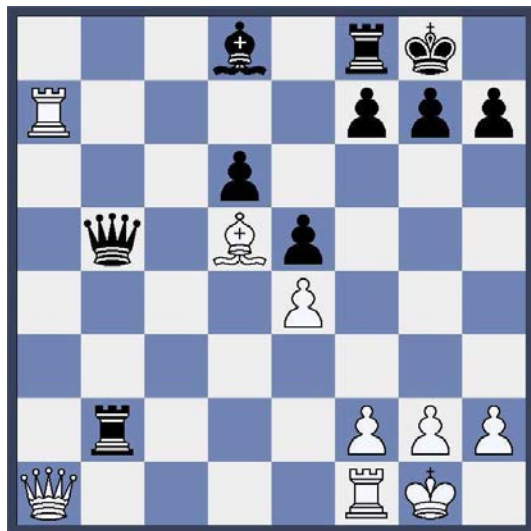

Diagram 1: Breuker-Kalla, na 23..Lg5-d8.

Zwart speelde de loper naar d8 om deze naar de a7-g1 diagonaal te spelen. Een goed idee. Maar het faalt nu even tactisch. Ik speelde **24.Tb7** en zwart antwoordde a tempo met **24..Lb6?** Had hij geweten dat hij altijd nog een kans zou krijgen dan zou hij beter gekeken hebben en de dame tegen toren en loper gegeven hebben middels ofwel **24..Dxb7**, ofwel **24..Dxd5**. De stelling die dan ontstaat lijkt me niet te winnen voor wit. Maar nu ging het van een leien dakje: **25.Txf7! Ld4?** zwart stort helemaal in. **26.Tf3+ Dxd5 27.Txf8+ Lxf8 28.exd5 Ke7 29.Dc1** en zwart geeft op.

De tweede ronde bracht FM Patrick Driessens (2281), die ik nog uit mijn Maastricht-tijd kende. Na 14 zetten stond ik al aardig opgevouwen.

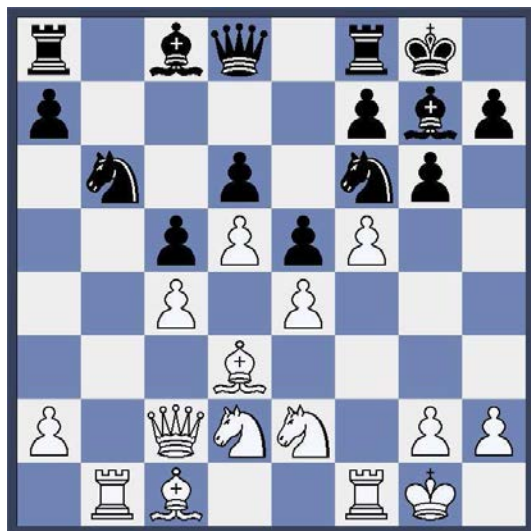

Diagram 2: Driessens-Breuker, na 14..Pd7-f6.

Wit speelde hier **15.Pf3** en dat gaf me een kans, die ik meteen greep. Na **15.Pg3** is het lastig om voor zwart een goed plan te vinden. Nu kwam ik helemaal los na het volgende pionoffer: **15..gxf5 16.exd5 e4! 17.Lxe4 Pxe4 18.Dxe4 Te8 19.Dd3 La6**. Zie diagram 3.

Diagram 3: Driessens-Breuker, na 19..Lc8-a6.

Zie eens hoe mijn stelling is opgeknapt! De zwartveldige looper is een beest, mijn toren staat op de open lijn, zwart heeft zwaktes op a2, c4 en f5, en ik heb c4 al twee keer onder schot. En dat voor een schamel pionnetje. Na passief verdedigen met 20.Pd2 was ik 20..Dh4 van plan. Daarom besloot wit een kwal te offeren. Je krijgt immers altijd nog een kans, en dat weet Driessens ook! **Na 20.Txb6? axb6 21.Pg3 Df6 22.Ld2 Lc8 23.h4 Txa2 24.Tf2 Ta1+ 25.Kh2 Ta8** anders volgt Pg3-h5xg7 en Ld2-c3xa1 **26.h5 Ld7 27.h6** had wit het me zo lastig gemaakt dat ik in tijdnood het verliezende **27..Lxh6?** speelde. Na **28.Ph5** verloor ik een stuk en de partij.

De derde en vierde ronde waren twee korte remises tegen Tom Bus (2225) en Jozef Simenon (2213). Te kort om nog ergens kansen te krijgen ☺

Ronde 5 ontmoette ik weer een Duitser: Alexander Hilverda (2197). In de opening miste ik een mat-in-1 dreiging waardoor ik op zet 9 al heel slecht kom te staan. Maar: je krijgt altijd nog een kans. Zie diagram 4.

Diagram 4: Breuker-Hilverda, na 20..f7-f5.

Ik had met bluffspel twee pionnen gegeven, er eentje teruggewonnen, en kon nu een mooie zet spelen die ik totaal niet had overwogen. Na 21.Dc4! zou zwart het heel lastig hebben gehad. Na 21..Dxc4 (21..De5 22.Lxf5!) 22.Lxc4 kan zwart lastig loskomen. Wit gaat op e6 drukken. En om uit de penning te komen moet zwart eerst g6 doen (want op meteen Kf7 volgt Txf5) en dat kost veel tijd. Een variant: 22..g6 23.e4! Kg7 (23..Kf7 24.exf5 gxf5 25.Txf5+) 24.e5! Kf7 25.Td6 Te8 26.a5! Te7 27.Td8 en zwart komt niet los. Helaas wilde ik dogmatisch geen dames ruilen en overwoog 21.Dc4 niet eens. Na mijn **21.Dh4** heb ik eigenlijk geen kans meer gehad.

En dan ronde 6. Dat was echt schandalig. Ik speelde tegen een vroegere clubgenoot, Maarten-Jan Oosterman (2005). De opening mislukte totaal, daarna kreeg ik een kans(!) en kwam terug. Dit verknalde ik weer in de volgende stelling. Zie diagram 5.

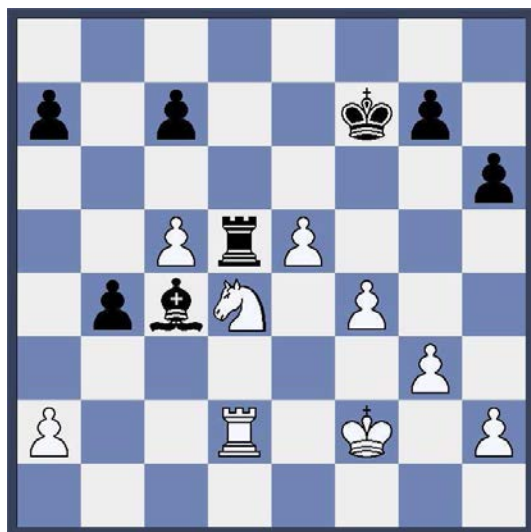

Diagram 5: Oosterman-Breuker, na 32.Kg1-f2.

Hier besloot ik de pion die ik achterstond terug te winnen met **32..Txc5?** om er na **33.Tc2** achter te komen dat mijn loper erg naar gepend staat. Tot overmaat van ramp had ik ook nog maar 32 seconden tot zet 40 (lang leve de DGT). Omdat ik wist dat ik altijd nog een kans kreeg speelde ik snel door en zie wat er gebeurde. Wit vluggerde mee: **33..a5 34.Pb3** Onnauwkeurig, nu kan ik gaan rommelen: **34..Lxb3 35.Txc5 Lxa2 36.Txc7+?** Weer onnauwkeurig. **36.Txa5 b3 37.Tb5** was wel zo eenvoudig. **36..Ke6 37.Ta7 b3 38.Txa5?** Zie diagram 6.

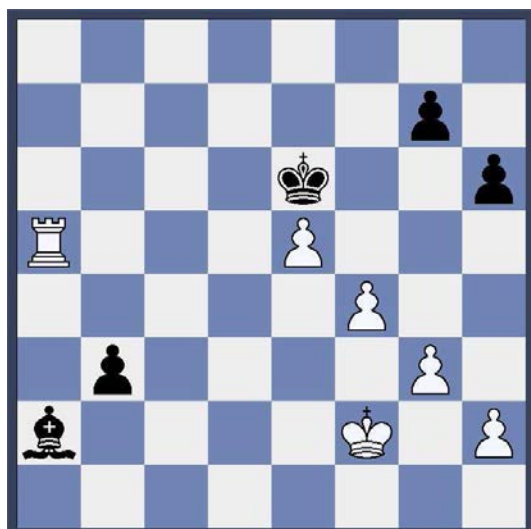

Diagram 6: Oosterman-Breuker, na 38.Ta7xa5?

Pas toen ik **38..b2** speelde zag wit wat hij had aangericht. Zwart staat ineens gewonnen. Hier moest hij kiezen uit de toren geven tegen de b-pion (met Tb5) of een eindspel van dame tegen toren ingaan (met Txa2). Mij leek de laatste optie meer kansen te geven, maar hij koos voor het eerste en ging er hard af. Een heerlijk onterechte overwinning.

De laatste ronde stond Lisa Schut (2196) op het programma. Na een zeer scherpe theoretische opening waarin ik eerst een kwal en vervolgens een stuk offerde kwam de stelling van diagram 7 op het bord.

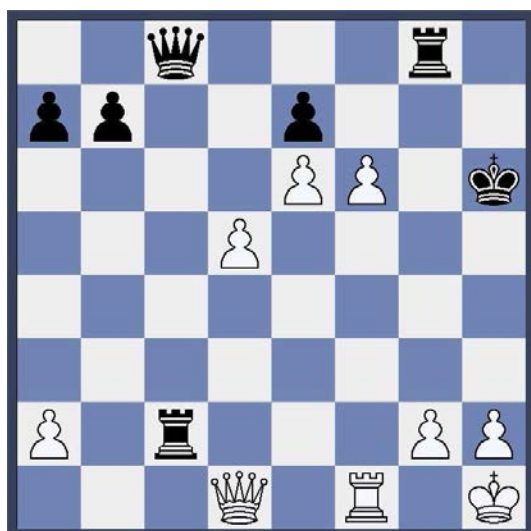

Diagram 7: Breuker-Schut, na 28..Te8-g8.

Ik dacht dat het hier totaal uit was en speelde vrij vlot en nonchalant **29.f7 Tgxf2 30.f8=D+?! En dit was de kans voor zwart, die ze onmiddellijk greep: 30..Dxf8 31.Txf8 Txf2+ 32.Kg1 Tcg2+ 33.Kf1** toen ik mijn 29^e zet speelde dacht ik dat zwart van tevoren hier remise van plan was met Tf2+ en dat ze had gemist dat mijn toren op f8 dat verhinderde. Maar zij het iets heel anders gepland: **33..Th1+ au! 34.Kxf2 Txd1** en er resteert ineens een potremise toreneindspel. Als ik deze wending van tevoren had gezien dan zou ik in de diagramstelling verder gekeken hebben en **30.Dxc2!** wel hebben gevonden. Na **30..Txc2 31.f8=D+ Dxf8 32.Txf8** heb ik hetzelfde eindspel als in de partij, maar met een h-pion meer. Ook dat zal wel remise zijn, maar dan kan ik het nog

lang proberen. Jammer van de gemiste kan.

Na de partij bleek het tot en met zet 34 al eens te zijn gespeeld: Korotylev (2565) – Timofeev (2591), RUS-ch57 Qualifier 2004. Ook dat werd remise. Ik speelde dus een nieuwtje op zet 35, dat heb ik nog nooit meegemaakt...

Wie heeft meegeteld weet dat ik 3½ uit 7 scoorde tegen een gemiddelde tegenstand van 2156. Op weg terug naar de 2000!

Veteranentoernooi

Ferdinand Ruhwandel

Ferdinand Ruhwandel - Pim Zonjee

Stand na **24.Lf4**

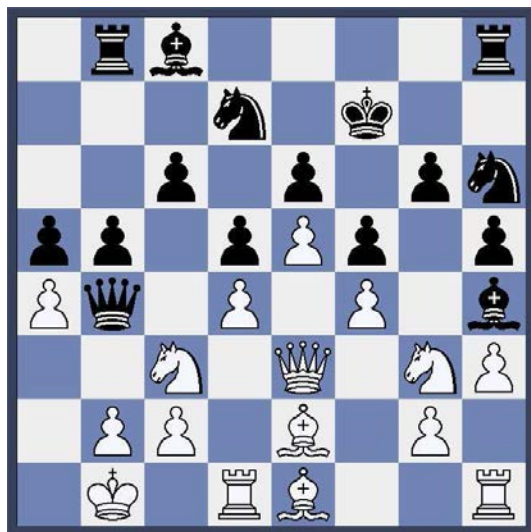

Zwart denkt van zijn slechte paard op h5 af te komen. Maar daarmee verzwakt hij zijn sterke paard op e5 en krijgt wit een onstopbare vrijpion; er volgde **24...Pxf4? 25.gxf4 Pf7 26.e5 dxe5 27.fxe5 Pg5 28.e6 Dd8 29.Te1 Df6 30.e7 Tfe8 31.d6 cxd6 32.Dxf6 gxf6 33.Ld5+?! overbodig Kg7 34.cxd6 Pe4 35.Lxe4 fxe4 36.Txe4 Kf7 37.Tfe2** en zwart geeft op. Techniek.

Interessanter was enkele ronden eerder tegen E. Goudsmit. Ik had me met wit door nonchalante zetten vast laten zetten. Met nog 20 minuten zag ik 't opeens (na 10 minuten rekenen): een pionoffer om zwarts dame op een zijspoor te leiden en dan "briljant" af te ronden...!

Ferdinand Ruhwandel - E. Goudsmit

Stand na 18. Kb1, b5

Alles staat nog op het bord. Hoe dit te forceren? Het hangt af van de juiste volgorde (en medewerking van zwart) af: Er volgt nu een combinatie van 13 zetten, die volgens mijn analyse achter het bord winnend was... (wat zegt Rybka, FR?)

19.Pce4 niet Pxd5 en wit heeft niets meer na Dxa4. **Dxa4 20.Pd6+ Kg8(?) 21.Lxh5 gxh5 22.Pxh5 Lxe1 23.Pxc8** (om de loperdekking van Pd7 eraf te halen) **Txc8** (Da4 staat helemaal buitenspel) **24.Pf6+ Pxf6** (gedwongen) **25.exf6 Kf7** (uiteraard, anders Dg3+) **26.Tdxe1 Tce8 27.De5 Kg6** (om f7 voor Ph6 vrij te maken, maar nu gaat de g-lijn dodelijk open) **28.g4 Pf7 29.gxf5+ exf5 30.Teg1+ Kh6 31.Dxf5 Thg8 32.Tg4!** op

die slotzet was ik wel trots: zwart gaat mat, en gaf me een hand en op (1-0): "Ik kon niks meer doen he?" Aardig toch, dit fragment! Misschien niet zo moeilijk, maar wel diep.

JONG CAISSA

De afgelopen 3 maanden

Er is veel gebeurd. Tip en zijn schoolteam werden derde op het Nederlands Kampioenschap. Het Caïssa-clubteam voor de E-jeugd (Alexander, Adrian, Maarten en Felix) werd eerst SGA-kampioen en vervolgens 12^e op het Nederlands Kampioenschap.

Alexander speelde mee in het persoonlijk kampioenschap voor de E-jeugd en eindigde als vijfde. Verderop vertelt hij over zijn belevenissen. Kilian, Dani, Ricardo, Jesse, Maarten en Thom deden mee aan de pupillenwedstrijd van de SGA en haalden mooie resultaten. Maarten ging zelfs door naar het Nederlands Kampioenschap voor de H-jeugd en werd daar vijfde. Alexander, Adrian, Camilo, Eli, Emilio, Jesse, Kilian, Maarten, Max, Merijn speelden mee in Grand Prixtornooien bij Tal en Het Probleem, scoorden goede resultaten en vielen soms in de prijzen. Allemaal van harte gefeliciteerd met deze mooie prestaties!

In de externe competitie ging het ook goed. Het eerste team handhaafde zich in de tweede klasse. Het tweede team werd tweede in de derde klasse en promoveert.

En tenslotte won Caïssa de massakamp tegen ZSC-Saende.

De interne competitie

Adrian heeft de A-groep gewonnen. In de B-groep won **Maarten**. De C-groep was voor **Jesse**. **Felix** won de D-groep. Allen van harte gefeliciteerd!

Grootfinale A	Punten
Adrian	2
Camilo	2
Alexander	1,5
Max	0,5

Grootfinale B	Punten
Maarten	2,5
Alwin	2
Emiel	1
Sarah	0,5

Grootfinale C	Punten
Jesse	3
Merijn	1
Paul	0
Dani	0

Grootfinale D	Punten
Felix	2
Thom	1
Kilian	1
Casper	0

Kleinfinaal A	Punten
Tip	3
Eli	2
David	1
Oscar	0

Kleinfinaal B	Punten
Cem	3
Ies	1,5
Aidan	1
Jari	0,5

Kleinfinaal C	Punten
Pol	2
Emilio	1
Quirijn	1
Roberto	1

Kleinfinaal D	Punten
Nicolas	1,5
Simon	1,5
Felix	0
Ricardo	0

Nieuweligen	Punten
Philip	3
Silver	1
Kasper	0

Pol en Emilio spelen mogelijk nog een beslissingswedstrijd

Laila was door langdurige afwezigheid niet in de finalegroepen opgenomen.

En hiermee is de interne competitie afgelopen. Complimenten voor iedereen die heeft meegedaan!

Nationaal kampioenschap E-jeugd

Alexander heeft meegedaan aan het kampioenschap voor de E-jeugd. Hij heeft zelf verslag gedaan van zijn belevenissen.

We vertrokken op Goede Vrijdag vroeg in de ochtend richting Waalwijk. Ik ging samen met mijn vader, moeder en m'n zusje Eveline. Om 10.30 begon de eerste wedstrijd en die won ik heel makkelijk. De tweede wedstrijd was tegen Wang Yang, en ik had al een paar keer tegen hem gespeeld en wist dat hij heel goed is. Ik kwam materieel voor te staan, maar maakte m'n grootste blunder van het NK, en verloor mijn toren en toen de partij.

M'n derde partij won ik, en in mijn 4e en 5e partij van de eerste dag bood ik allebij remise aan. Ik was een beetje moe, maar Enrico liet toen zien dat het eigenlijk helemaal geen remise was maar ik eigenlijk beter stond. Aan het einde van dag 1 stond ik met 3 uit 5 gedeeld 10e, maar 18e op weerstand. Niet zo best dus ! 's Avonds ging ik met mijn familie in een heel leuk restaurant eten. Daarna gingen we vroeg naar bed. De volgende dag zaten we te ontbijten en naast ons zat mijn eerste tegenstander van vandaag, Yassine uit Arnhem. Hij is 1 van de beste in Nederland. Maar vorige jaar had ik toch remise op het NK tegen hem gespeeld. Hij opende siciliaans, maar dat had ik veel geoefend met Huib en Freek. Dus ik kwam eigenlijk best goed uit de opening. In het middenspel stond het redelijk gelijk, dus ik bood remise aan en Yassine nam het aan. Weer remise tegen Yassine ! De volgende partij was tegen Ricky. Ik kwam materieel voor te staan, maar we hadden allebij nog een Dame in het eindspel en ik vond het erg moeilijk om toch te winnen. We kwamen allebij in tijdnood, maar ik verzon een truc om de Dames te ruilen. Daarna kon ik zijn promotie tegenhouden en zelf wel promoveren en toen had ik gewonnen. De 3e partij van de 2e dag was heel makkelijk want mijn tegenstander gaf z'n Dame weg. De partij was super-snel afgelopen. De laatste partij was echt super-spannend. Het was tegen Jorden uit Groningen, iemand met een hele hoge rating en één van de beste van Nederland. Hij verdedigde met Caro Kann, maar ik kwam sterk uit de opening. Ik kwam zelfs materieel voor te staan, maar hij had een vrij-pion op e4. Dus ik moest er alles aan doen om promotie te voorkomen, en ik haalde mijn 2 torens, een loper en een paard erbij om e4 te verdedigen. Toen probeerde hij ook nog schaak te geven met zijn paard, maar ik kon toen met mijn loper zijn paard insluiten en dat was het begin van mijn overwinning. Toen had ik 3,5 uit 4 voor de laatste speeldag en dat leverde mij een gedeeld 3e plaats op met in totaal 6,5 uit 9. Op weerstand werd ik 5e, voor Yassine en Jorden.

Ik vond het een leuk toernooi, maar ik kreeg helaas geen beker maar een mok.

Groeten,

Alexander

Hier is de spannende partij tegen Jordan.

Alexander Flick - Jordan van Foreest

NK E ronde 7

1.e4 c6 2.d4 d5 De Caro-Kann. **3.Pc3 dxe4 4.Pxe4 Lf5 5.Pg3 Lg6 6.Pf3** Moderne openingstheorie zegt dat wit er goed aan doet om met h2-h4-h5 de zwarte loper nog wat meer op te jagen. Maar Pf3 is een gezonde ontwikkelingszet. In de interne competitie heeft Alexander met deze opening gewonnen van Gert van 't Hof. **6...Pf6 7.Lg5** Hier verlaten we de openingstheorie. Meestal wacht wit met de ontwikkeling van de donkerveldige loper en speelt eerst Ld3 of Lc4. **7...e6** Maakt ruimte voor de ontwikkeling van Lf8. **8.Ld3** Tegen Lg6 die vervelend in de stelling staat te kijken. **8...Lxd3 9.Dxd3 Ld6 10.Pe5** Het paard staat hier op een mooi veld. Maar misschien had wit eerst moeten rokken. **10...Lxe5 11.dxe5 Da5+** Dubbele aanval op de koning en pion e5. **12.Dc3 Dxc3+ 13.bxc3** De witte pionnen op de damevleugel zien er lelijk uit: een geïsoleerde a-pion en een geïsoleerde dubbelpion op de c-lijn. Maar omdat zwart ze voorlopig niet kan aanvallen is het probleem niet heel groot. **13...Pd5** Diagram 1

Diagram 1: Hoe verdedigt wit c4?

14.Td1! Een mooie manier om pion c3 te verdedigen. Zwart kan de pion niet slaan. **14...0-0** [14...Pxc3? 15.Td8#] **15.Td3 Pa6** Stukontwikkeling is goed. Maar misschien had zwart beter Pd7 kunnen spelen **16.Le3!?** Een interessante zet. De loper doet niet zoveel meer op g5. Op e3 voorkomt hij dat zwart Pc5 kan spelen en nu staat het zwarte paard er een beetje raar bij op de rand van het bord. **16...Tad8** Toren naar de open lijn - altijd goed. **17.0-0** Nu de dames en twee paren lichte stukken van het bord zijn hoeft wit niet perse meer te rokken. Een zet als Ke2, of Kd2 om de pionnen te helpen verdedigen, was te overwegen. **17...c5** **18.Tb1** Hier blijkt dat de versplinterde pionnen ook z'n voordelen hebben: wit heeft een extra (half)open lijn. Het plan om de toren naar een (half)open lijn te spelen is goed. Echter, zwart kan met b7-b6 zijn kant van de half-open lijn goed afsluiten en nu is niet zo duidelijk wat de toren moet doen op b1. Misschien was het beter om torens te verdubbelen op de d-lijn. **18...b6** **19.Lg5** Goed plan. De loper bestrijkt hier de basis van de open d-lijn, d8. Daardoor wordt de open lijn sterker voor wit. Zwart moet nu kiezen of hij dat toelaat of dat hij z'n pionstructuur gaat verzwakken met f6. **19...f6** **20.exf6 gxf6** **21.Lh6 Tf7?** Diagram 2

Diagram 2: Wit wint materiaal

22.c4! Nu blijkt waarom Tf7 fout was: Td8 staat niet meer gedekt en daardoor staat Pd5 gepend. Wit wint nu materiaal. **22...Pab4** **23.Td2 Pc6** **24.cxd5 exd5** Wit staat materiaal voor maar de strijd is nog niet gestreden.

Zwart heeft 4 pionnen op de damevleugel tegen 2 van wit en de zwarte stukken staan redelijk goed opgesteld om zijn pionnen te ondersteunen. In de volgende fase van de partij buit zwart dat goed uit; wit verdedigt goed en hergroepeert zijn stukken. **25.Tbd1 d4 26.c3 Tfd7 27.Pf5 Td5 28.Pe3 T5d6 29.h3 b5** Daar komt weer een zwarte pion naar voren. **30.cxd4** Afruilen is een goed idee. Als zwart terugneemt met de toren kan wit materiaal ruilen en dat is prima. Speelt zwart Pxd4 dan heeft wit Pc2 en wordt er weer materiaal geruild. **30...cxd4** Zwart slaat met de pion. Die ziet er best gevaarlijk uit maar als wit goed speelt (en dat doet wit!) dan valt het wel mee. De pion is geïsoleerd en wordt aangevallen door 2 witte torens. Het blijkt echter nog niet zo eenvoudig te zijn om de pion te winnen. **31.Pf5 Td5 32.Pe3 T5d6 33.Lf4 T6d7 34.Pg4 Kf7 35.Pe3 Ke6 36.Pc2 Kf5 37.Lh6 Ke5 38.g3 39.Lf4+ Kf5 40.Pe3+ Ke6** Diagram 3

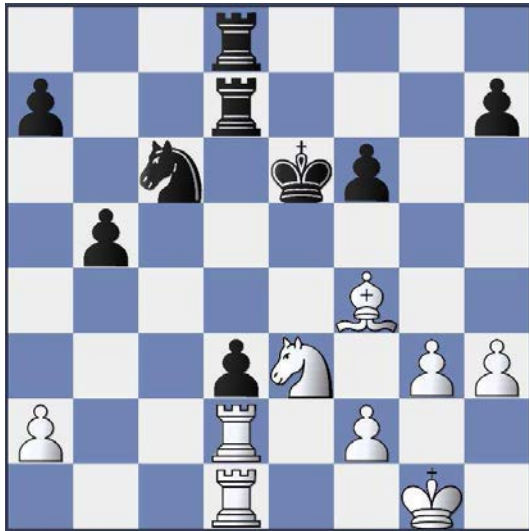

Diagram 3: Hoe boekt wit progressie (positioneel)

41.Tc1! Een goed besluit. De d-pion is toch niet te winnen. Hij kan echter nergens heen dus het plan om de toren actief naar te zetten is prima. **41...Pd4** Dreigt Pf3+ met torenwinst. **42.Kg2 Pe2 43.Tc6+ Kf7 44.Pg4 Tg8 45.Le3!?** Een mooi plan. Het zwarte paard op e2 kan alleen naar e4 maar dan speelt wit Txd3 of doet gewoon stukruil met Lxd4. Dus eigenlijk staat het ingesloten. [45.Ph6+ Dit is misschien de beste zet. Wit wint een kwaliteit.] **45...Kg6?** Diagram 4

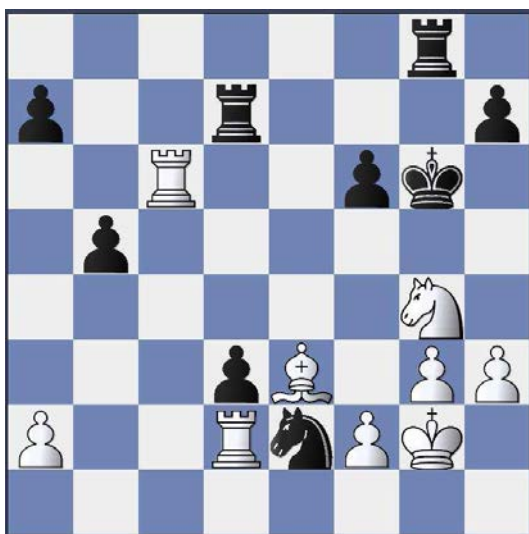

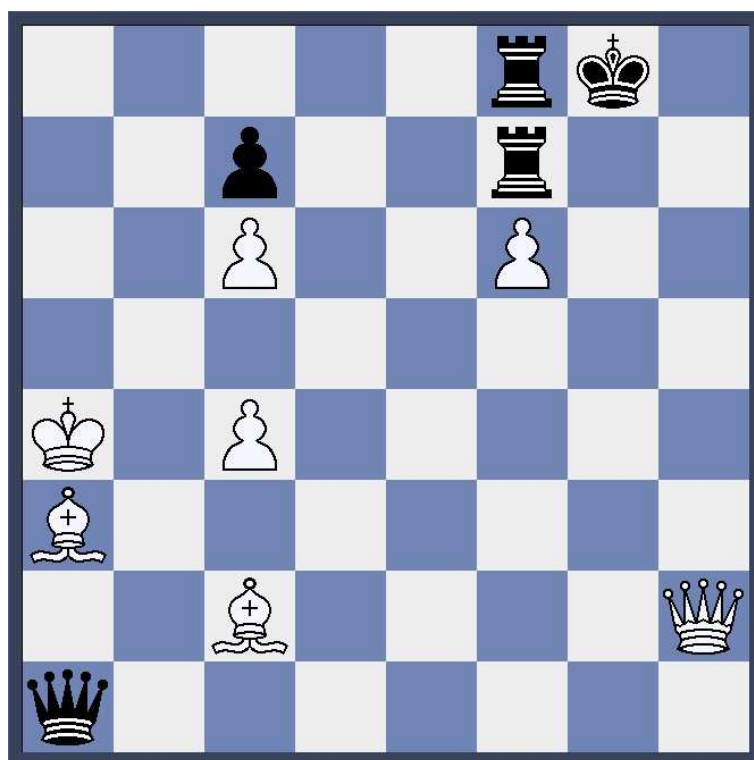
Diagram 4: Wit wint materiaal

46.Pe5+! Wit wint een toren. Zwart had hier kunnen opgeven maar hij speelt nog even door. Wit laat zich niet van de wijs brengen en maakt het netjes af. **46...Kf7** Hmm. Een illegale zet. **47.Pxd7 f5 48.Kh2 f4 49.Lxf4 a5 50.Txd3 h5 51.Pe5+ Kg7 52.Td7+ Kh8 53.Pg6 Txxg6** en geeft op want na 54.Txxg6 is er niets meer om voor te vechten. **1-0**

Een prima partij!

Aldo van de Woestijne © 2009

Wit speelt en wint